

AMSTERDAM

Lekstraat 63, 1079 EM
Tel. +31 20 301 29 50
Fax +31 20 301 29 60
E-mail: info@veilinghuisaag.com
Website: www.veilinghuisaag.com

GENÈVE

Rue du Rhône 59-I
CH-1204
Tel. +41 22 310 33 32
Fax +41 22 312 02 03

JAKARTA

Jl. Pasuruan no. 9
10310
Tel. +62 21 315 86 36
Fax +62 21 398 99 533

SINGAPORE

30 Bideford Road #03-02
Thong Sia Building, 229922
Tel. +65 67 372 130
Fax +65 67 371 859

POST-WAR & CONTEMPORARY ART

501

Amsterdam

Veiling: maandag 4 juni 2018, 13 uur

Kijkdagen: vrijdag 1 t/m zondag 3 juni, 10 - 17 uur

Restaurator Joanna Hofft zal tijdens de kijkdagen aanwezig zijn om u te informeren over de conditie van de aangeboden werken.

Eventuele gebreken of restauraties van de aangeboden lots staan niet beschreven.
Voor meer informatie over de staat van een object adviseren wij u het conditierapport op te vragen.

U wordt verzocht binnen vijf dagen na de veilingdag de aangekochte lots af te halen.
Na vijf dagen is dit slechts mogelijk op afspraak (zie veilingvoorwaarden).

VOLGRECHT

Het Volgrecht is met ingang van 1 april 2006 ingevoerd en geldt voor originele kunstwerken gemaakt door kunstenaars (levend of tot 70 jaar na overlijden), die onderdaan of inwoner zijn van een land aangesloten bij de EU of EER of van een land dat een gelijk Volgrecht toekent.

Arts & Antiques Group BV zal de wettelijk verplichte Volgrecht-vergoeding verhalen op de koper en zorgdragen voor de financiële afwikkeling.

De volgrechtvergoeding wordt berekend vanaf € 3.000,- over de verkoopprijs inclusief opgeld (exclusief BTW) en is samengesteld uit de volgende percentages:

> € 3.000 - ≤ € 50.000	4%
> € 50.000 - ≤ € 200.000	3%
> € 200.000 - ≤ € 350.000	1%
> € 350.000 - ≤ € 500.000	0,5%
> € 500.000	0,25%

(met een maximum van €12.500,-)

INDEX

Acconci, V.	153	Golden, D. van,	196 - 198	Österlin, A.	200
Achterberg, R.	221	Green, A.	90	Overbeeke, A.	199, 200
Adams, M.	178	Guo Wei	234	Pagenkemper, L.A.	142
Aldridge, M.	138, 139	Han Yajuan	238	Parmiggiani, C.	56
Alechinsky, P.	13	Haring, K.	133	Parreno, Ph.	154
Alviani, G.	40	Heinecke, R.	191, 192	Partenheimer, J.	58
Amorales, C.	211	Hermans, T.	3	Periton, S.	207
Angermann, P.	249	Heyboer, A.	130	Raat, Th.	245
Appel, K.	6, 7	Hillenius, J.	88, 89	Riessen, W. van	201, 203
Araki, N.	184	Hoek, H. van	70, 71	Robbe, W.	95
Araki, S.	241	Hondius, J.	155, 156	Röling, M.	257
Arman	104	Hussem, W.	5	Sal, J.	256
Armando	22, 23	Hutchinson, P.A.	99, 158	Scholte, R.	59
Arp, H.	129	Huyge, P.	154	Schoonhoven, J.	21
Aubertin, B.	32, 33	Istler, J.	199	Schröder, F.	108
Baechler, D.	127	Jarrar, K.	72	Schuil, H.	96
Baldessari, J.	202	Jeihan	231	Schütte, Th.	180
Bates, P.	215	Joffe, C.	138	Serra, R.	34, 35
Beijer, J. de	171 - 173	Jung Wha Cho	229	Siber, W.	110
Biasi, A.	28	Jürgensen, B.	214	Sidibé, M.	148
Bierenbroodspot, G.	253, 254	Kat, O.B. de	225	Simeti, T.	30, 31
Blanca, P.	175	Keeley, S.	216	Sleeuwenhoek, B.	86, 87
Bloeme, R. de	81 - 84	Klein, M.	185	Spaans, D.	206
Boas, G.L.	188	Knöllner, P.	76, 77	Stig, M.	166
Boezem, M.	194, 195	Koningsbruggen, R. van	67	Strik, B.	74
Bogart, B.	43, 44	Kraaijer, J.	255	Swennen, W.	248
Bohemen, K. van	73	Kruit, J.	38	Tajiri, S.	122
Bound, R.	219	Kruithof, E.	228	The London Police	131
Brands, E.	51 - 55	Kuiper, R.	187	Thorne, F.	247
Breedveld, M.	218	Kunikata, M.	246	Tollens, C.	140
Brinkmann, T.	168 - 170	LaChapelle, D.	134 - 137	Tolman, R.	115, 117
Broek, H.	220	Lamsweerde, I. van	179	Toorn, J. van der	119 - 121
Byrne, G.	152	Lap, G.	112, 113	Trajman, P.	217
Cherin, C.	243, 244	Liefland, J.	105, 109	Tunick, S.	165
Claerbout, D.	164	Lindberg, D.	101 - 103	Vandenberg, Ph.	75
Cobbaert, J.	14, 15	Lipski, D.	114	Veen, D. van der	159
Constant	10, 11	Liuming, M.	239	Velde, G. van	1, 2
Corbijn, A.	151	Lixenberg, D.	174, 181, 183	Veldhoen, A.	226
Corneille	8, 9	Lubbers, Adr.	4	Verhoef, T.	78, 80
Costa, T.	29	Lucassen, R.	57	Verkerk, E.	60 - 62
Cutforth, R.	160	Lucebert	16, 17	Vermeule, K.	79
Dadamaino	26	Luo Brothers	240	Visser, C.	36
Dekkers, A.	18, 19	Manzoni, P.	27	Volten, A.	222
Delahaut, J.	93	Martens, K.	20	Walther, K.	210
Delaunay, S.	128	Meese, J.	100	Wang Jiawei	230
Diederer, J.	69	Melle	251	Wang Yigang	242
Dieleman, P.	94	Miller, H.	125, 126	Warhol, A. naar	124
Dijk, C. van	116	Moore, A. L.	193	Wegman, W.	250
Dijkstra, R.	167	Morgan, C.	107	Weidmann, P.	97, 189, 213
Edden, J.	106	Morimura, Y.	186	Wezelaar, H.	118
Elk, G. van	63 - 66	Morris, S.	123	Wijnveld, B.	204, 205
Escher, M.C.	252	Mosset, O.	212	Witkin, J.P.	177
Espirito Santo, I. do	38 - 42	Muilwijk, J.	227	Wolvecamp, Th.	12
Floquet, Chr.	68	Myers, V. 2	58	Woods, C.	208, 209
Fontana, L.	24, 25	Nagel, Joh.	111	Yang Mian	237
Fontcuberta, J.	161 - 163	Nagtzaam, M.	85	Yin Jun	236
François, M.	98	Olaf, E.	141 - 147	Yin Kun	233
Freijmuth, A.	45 - 50	Olde Wolbers, S.	149 - 150	Zhang Haiying	232
Ginsburg, H.	176	Ongenae, J.	91 - 92	Zhao Nengzhi	235
Gögel, S.	223, 224	Orozco, G.	157, 190		

FERILLI'S CAFFÈ

DOWNTOWN ITALIAN IN UPTOWN AMSTERDAM

We are open daily from 12:00 for coffee, lunch and dinner, please call: + 31 20 262 05 10 for a reservation.

And get our daily online updates here:
Instagram [@ferilliscaffe](#) Facebook.com/ferilliscaffe

UNIEK VERZEKERINGSCONCEPT VOOR VERMOGENDE PARTICULIEREN, ONDERNEMERS EN FAMILIES

Paardekooper Private Insurance is één van de weinige verzekeringskantoren in Nederland dat zich met een totaalconcept specifiek richt op deze bijzondere categorie relaties.

Paardekooper Private Insurance is al ruim 25 jaar gespecialiseerd in het verzekeren van bijzondere bezittingen zoals (rietgedekte) villa's, woonboerderijen, grachtenpanden, waardevolle inboedels, kunst, kostbaarheden, exclusieve auto's, vakantiehuisen (in het buitenland) en onroerend goed portefeuilles van particuliere beleggers. Maar ook zakelijke verzekeringen, alsmede financiële planning, pensioen- en levensverzekeringen zijn onze specialisaties en bieden wij onze bijzondere cliëntèle aan. Het Paardekooper Totaalconcept staat hierbij centraal: nieuwe relaties

ontvangen een voorstel voor hun gehele verzekeringssituatie (particulier en/of zakelijk). Het resulteert direct in: een overall upgrade in dekking, doorlopend lagere premies, meer inzicht, betere structuur en uniformiteit in de portefeuille. Geheel toegesneden op de persoonlijke voorkeuren.

Het unieke verzekeringsconcept is speciaal ontwikkeld voor vermogende particulieren, ondernemers en families. Indien wij uw nieuwsgierigheid hebben gewekt, dan verzoeken wij u contact met ons op te nemen.

Ruim 25 jaar gespecialiseerd in het verzekeren van waardevolle bezittingen

Paardekooper

Soestdijkseweg 247, Bilthoven

+31 (0)30 30 32 100

Private Insurance

www.paardekooper.net

NOBLE HOUSE VALUATION
Art, Antiques & Movable Assets

KYRA TEN CATE

www.kyratencate.com

It is beautiful to talk about beautiful things and
even more beautiful to silently gaze at them

Koningslaan 14
1075 AC Amsterdam

T | 020 305 97 77
E | info@broersma.nl
W | broersma.nl

MAKELAARDIJ
CONSULTANCY
NIEUWBOUW
RENTALS
BEDRIJFSMAKELAARDIJ

BROERSMA

invaluable

Invaluable is the world's leading online marketplace for fine art and antiques partnering with AAG to provide you first-class online bidding.

invaluable.com/AAG

WIJ MAKEN U ATTENT OP HET VOLGENDE:

Voordat u de goederen afhaalt dient de betaling binnen te zijn op onze bankrekening NL28FVLB0637264002 tnv. Stichting Dergengelden. Ook kunt u contant betalen, alsmede per pin of creditcard. Voor creditcards zijn wij helaas genoodzaakt kosten door te berekenen.

U wordt verzocht binnen vijf werkdagen na de veilingdag de aangekochte objecten af te halen (zie ook de veilingvoorwaarden). Niet afgehaalde goederen worden na vijf dagen in opslag gegeven op kosten van de koper. De kosten per object bedragen: transport € 10 / opslag € 5 per dag. Na vijf dagen is het slechts mogelijk goederen op afspraak af te halen.

Eventuele gebreken of restauraties van de aangeboden lots staan niet beschreven. Indien u meer informatie wenst over de staat van een object, verzoeken wij u contact met ons op te nemen of een conditierapport op te vragen.

**WAT IS NU
EEN MOOIER
CADEAU DAN
VRIENDSCHAP?**
AL VOOR €50

RIJKSMUSEUM.NL/VRIENDEN
RIJKS MUSEUM

FOUNDER

PHILIPS

HOOFDSPONSOREN

BankGiroLoterij

ING

 kpn

Sanders & Rozemeijer

Gelijk-inlijsten.nl

- * Goed bereikbaar in Amsterdam-Zuid
- * Parkeren voor de deur, slechts 10 cent per uur
- * Ophalen en bezorgen mogelijk
- * Verkoop van STAS ophangstelsel
- * Eigen ART-Print mogelijkheid tot 160 cm. breed
- * Leverancier van museumglas, tot 99% UV werend

Maastraat 144, hoek Rooseveltlaan, 1078 HP Amsterdam

020-6711 903, info@gelijk-inlijsten.nl

www.gelijk-inlijsten.nl

MORE THAN JUST LIVING

VERSTRAETEN
design

WWW.VERSTRAETENDESIGN.COM

ROERDALEN - BERLIN

TEL: +31-6-55744066

GESCHILDERDE TUINEN

5 JUNI T/M 26 AUGUSTUS 2018

SINGER LAREN

ABN-AMRO

BankGiroLoterij

WON WELK, ERDST WERK

Over de Toeslag, de Toeslag en de Toeslag 2018 en de Toeslag 2018

1

1

Geer van Velde

(Lisse 1898 - Cachan 1977)

Zonder titel

Gesigneerd met initialen r.o.

Gouache op papier, 26.6 x 21.3 cm

€ 2.500 - 3.500

2

2

Geer van Velde

(Lisse 1898 - Cachan 1977)

Zonder titel

Gesigneerd met initialen r.o.

Gouache op papier, 38.6 x 30.2 cm

N.B.:

Verso een schets in gouache en zwart krijt, voorstellende een abstracte compositie.

€ 2.500 - 3.500

3

Toon Hermans

(Sittard 1916 - Nieuwegein 2000)

Kleurrijk boeket

Gesigneerd l.o.

Olieverf op doek, 120.3 x 90.8 cm

Herkomst:

Door de vader van de huidige eigenaar rechtstreeks van de kunstenaar verkregen

€ 7.000 - 9.000

4

4

Adriaan Lubbers

(Amsterdam 1892 - New York City 1954)

Abstracte compositie (1923-1953)

Gedateerd 1923 en 1953 op spieraam

Olieverf op doek, 57.6 x 53.7 cm

Herkomst:

- Veiling Sotheby's, Amsterdam, 8 april 1987, lot 92

- Particuliere collectie, Nederland

N.B.:

Dit schilderij werd in 1953 door de kunstenaar bewerkt.

€ 3.000 - 5.000

5

Willem Hussem

(Rotterdam 1900 - Den Haag 1974)

Zonder titel

Gesigneerd met initialen en gedateerd 63 r.o.

Olieverf op jute, 65.3 x 50.4 cm

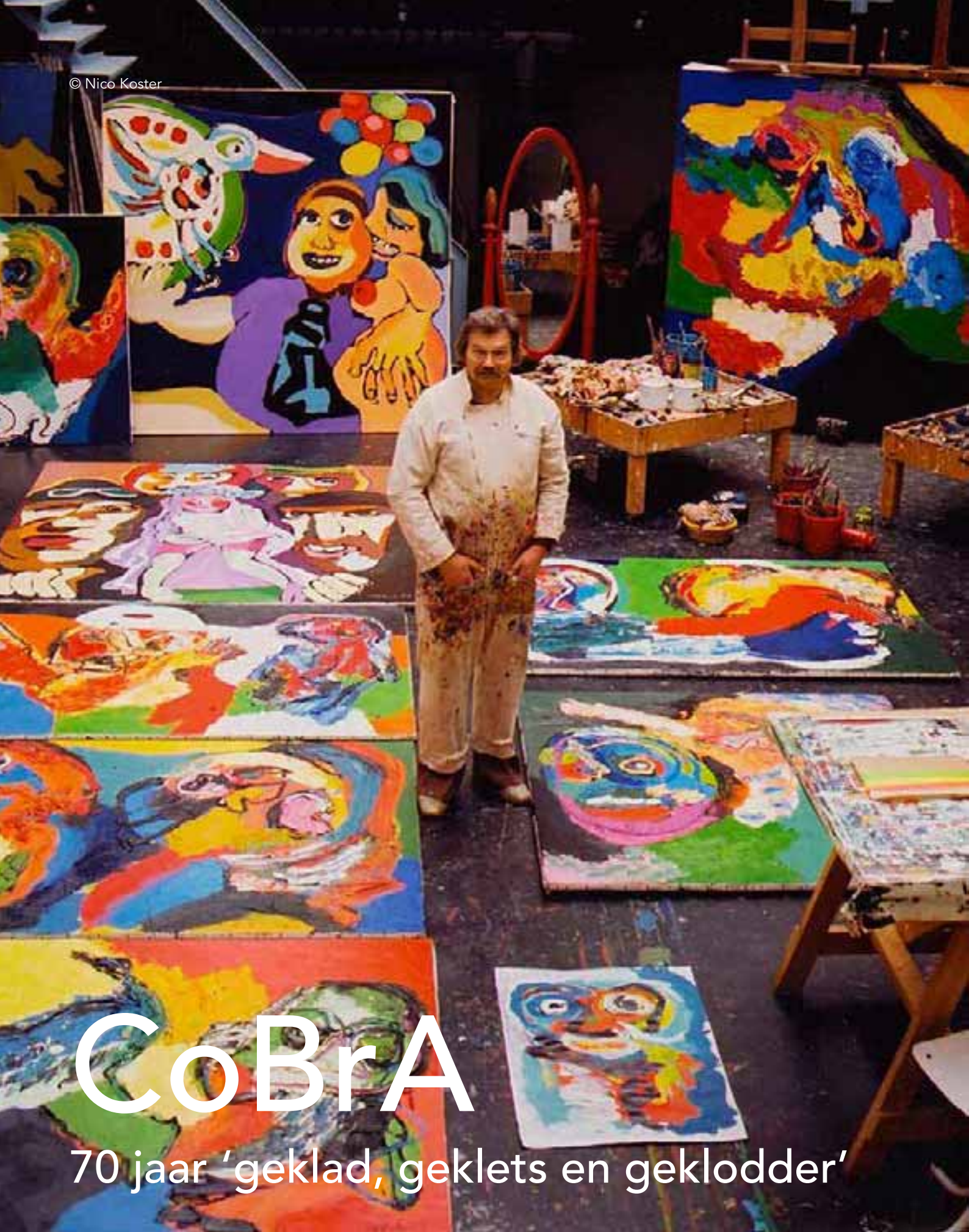
Herkomst:

Particuliere collectie, Nederland

€ 3.000 - 5.000

© Nico Koster

CoBrA

70 jaar 'geklad, geklets en geklodder'

In 1948 ondertekende een jonge, progressieve groep kunstenaars in een Parijs café het oprichtingsmanifest van hun nieuwe beweging CoBrA. De gekozen naam was het acroniem van Copenhagen, Bruxelles en Amsterdam: de hoofdsteden waar de CoBrA-leden vandaan kwamen. Uit Denemarken was Asger Jorn (1914-1973) CoBrA-lid van het eerste uur. Ook de Belgische dichter Christian Dotremont (1922-1979) zette zijn handtekening onder het manifest en zijn landgenoot Pierre Alechinsky (1927) sloot zich kort daarna ook bij de groep aan. Uit Nederland waren Karel Appel (1921-2006), Corneille Guillaume Beverloo (1922-2010) en Constant Nieuwenhuys (1920-2005) aanwezig bij de oprichting van deze avant-garde beweging. Zo vormden zij met elkaar het eerste naoorlogse samenwerkingsverband tussen Europese kunstenaars.

In zekere zin was CoBrA ook een reactie op de Tweede Wereldoorlog: ze rekenden af met een periode van artistieke onderdrukking tijdens het nationaalsocialistische regime, waarin moderne kunst entartet (ontaard) werd verklaard en deze kunstenaars zich niet vrij konden uitdrukken. Tegelijkertijd zetten de CoBrA-kunstenaars zich af tegen het surrealisme, dat zij veel te theoretisch en te academisch vonden. Ze concentreerden zich daarentegen juist op 'naïeve', pure kunst waarbij zonder vooropgezet plan het onderbewuste werd aangeboord. Inspiratie vonden ze bijvoorbeeld in de niet-westerse tribale kunst, prehistorische kunst en volkskunst, maar ook de creatieve uitingen van kinderen en 'geesteszieken' waren voor de CoBrA-kunstenaars een belangrijke bron in hun zoektocht naar spontane expressie en fantasie. Bovendien sloot dit goed aan op het marxistische ideaal van een samenleving waarin kunst iets was voor iedereen én door iedereen.

Al een jaar na de oprichting van CoBrA volgde het absolute hoogtepunt van de beweging: een internationale tentoonstelling in het Stedelijk Museum te Amsterdam, dat geleid werd door de legendarische Willem Sandberg (1897-1984). Deze museumdirecteur vroeg al vanaf het begin van zijn aanstelling in 1945 aandacht voor het experiment van de abstracte kunst in Nederland. Hij was dan ook sterk betrokken bij de jonge, ongeremde CoBrA-kunstenaars en gaf hen de vrije hand voor hun groepstentoonstelling in 1949. Dat heeft hij geweten: de pers sprak van 'geklad, geklets en geklodder' en de rel die uitbrak naar aanleiding van een voordrachtsavond door CoBrA-dichters leidde tot een enorm schandaal. Sandberg bleef ondanks de felle kritieken vierkant

achter zijn provocerende CoBrA-kunstenaars staan. De tentoonstelling werd overigens een groot succes: mede dankzij deze commotie beleefde het Stedelijk Museum een zeer geslaagde kaartverkoop.

Het typische 'geklad, geklets en geklodder' dat het publiek destijds zo schokte, kreeg later een meer bewonderende naam: 'CoBrA-taal'. Door de onderlinge beïnvloeding tussen deze kunstenaars ontstond immers een zeer herkenbaar idioom. Karakteristiek voor CoBrA-kunst is bijvoorbeeld de kinderlijk ogende stijl, zoals in Karel Appels lieflijke werk in gouache *La famille* (1950), **lot 6**. Daarnaast zijn dieren, mythische wezens, natuurvormen of mens-beesten die uit de fantasie van de kunstenaar voortkomen tekenend voor de CoBrA-beeldtaal en bijvoorbeeld te bewonderen in Pierre Alechinsky's indrukwekkende *Arbre Foudroyé* (1973), **lot 13**. Door de spontane uitingsvorm en vaak ook het gebruik van felle, ongemengde kleuren creëren CoBrA-kunstenaars elk op eigen wijze een levendig spel met vormen en kleuren, zoals onder andere te zien in de werken van Theo Wolvecamp (1925-1992) (**lot 12**) en Corneille (**lot 8 & 9**).

Een ander kenmerkend aspect van de CoBrA-taal komt voort uit een hechte samenwerking tussen deze kunstenaars met verschillende disciplines. Met hun peinture-mots (woordschilderingen) creëerden deze dichters en schilders in een werk een mengvorm tussen woord en beeld.

De internationale samenwerking tussen de CoBrA-kunstenaars was echter van korte duur: deels door ziekte, deels door het verlangen van sommige kunstenaars om een meer persoonlijke stijl te ontwikkelen, werd CoBrA na een afsluitende gezamenlijke tentoonstelling in 1951 officieel ontbonden.

De meeste CoBrA kunstenaars bleven ook na 1951 vasthouden aan hun kleurrijke en fantasievolle stijl, maar ieder op hun eigen manier. Appel, Constant en Corneille ontwikkelden hun persoonlijke stijl verder in Parijs. Ook in Nederland gingen de CoBrA-leden Theo Wolvecamp en Lucebert (1924-1994) hun eigen weg. Zowel kunstcritici als kunstbewonderaars en de kunstenaars zelf, kregen vanaf de jaren '60 hernieuwde aandacht voor de CoBrA-beweging, die hierdoor opnieuw opbloeide. Het 70-jarig jubileum van CoBrA wordt dit jaar dan ook uitbundig gevierd door musea, verzamelaars en veilinghuizen.

6

6

Karel Appel

(Amsterdam 1921 - Zürich 2006)

La famille

Gesigneerd en gedateerd '50 l.b.

Gouache en krijt op papier, 22.9 x 32.1 cm (binnen passe-partout gemeten)

Herkomst:

Door de grootvader van de huidige eigenaar omstreeks

1952 verkregen

€ 8.000 - 12.000

7

7

Karel Appel

(Amsterdam 1921 - Zürich 2006)

Abstract

Gesigneerd en gedateerd 75 r.o.

Oost-Indische inkt, aquarel, olieverf en krijt op papier,
48 x 60.6 cm

Herkomst:

- Veiling Christie's Amsterdam, 8 juni 2000, lot 285

- Particuliere collectie, Nederland

€ 7.000 - 9.000

8

8

Corneille

(Luik 1922 - Parijs 2010)

Compositie

Gesigeneerd en gedateerd 48 l.o.

Gouache en aquarel op papier, 39.4 x 59.4 cm

Herkomst:

- Collectie Corneille van Beverloo, Parijs
- Door de huidige eigenaar rechtstreeks van de kunstenaar verkregen

Tentoonstelling:

- Stedelijk Museum, Amsterdam (bruikleen 1962-2004) (inv. no. B 4654)
 - CoBrA Museum, Amstelveen, *Corneille 1947: het Hongaarse avontuur, ontmoeting met de Europese school*, 11 januari - 17 maart 2001
- € 5.000 - 8.000

9

9

Corneille

(Luik 1922 - Parijs 2010)

Compositie

Gesigneerd en gedateerd 48 l.o.

Gouache en aquarel op papier, 40.7 x 55.3 cm

Herkomst:

- Collectie Corneille van Beverloo, Parijs
- Door de huidige eigenaar rechtstreeks van de kunstenaar verkregen

Tentoonstelling:

- Stedelijk Museum, Amsterdam (bruikleen 1962-2004) (inv. no. B 4655)
- CoBrA Museum, Amstelveen, *Corneille 1947: het Hongaarse avontuur, ontmoeting met de Europese school*, 11 januari - 17 maart 2001

€ 5.000 - 8.000

10

10

Constant

(Amsterdam 1920 - Utrecht 2005)

Mensen

Gesigneerd en gedateerd '82 m.o.

Aquarel, Oost-Indische inkt en krijt op papier, 45.8 x 60.7 cm

Herkomst:

- Veiling Christie's Amsterdam, 5 juni 1996, lot 358

- Particuliere collectie, Nederland

€ 6.000 - 10.000

11

11

Constant

(Amsterdam 1920 - Utrecht 2005)

Le Criminel (De misdadiger)

Gesigeneerd en gedateerd '87 r.o.

Aquarel en krijt op papier, 61 x 46 cm

Herkomst:

- Collectie J. Karel P. van Stuijvenberg, Nederland
- Galerie Moderne, Silkenborg
- Particuliere collectie, Nederland

Tentoonstelling:

- Nieuwe Kerk, Amstelveen, *De collectie van J. Karel P. van Stuijvenberg*, 9 november - 31 december 1988
- Musée d'Art moderne et d'Art contemporain, Luik, *CoBrA revisité*, 9 april - 31 mei 1993, no. 32
- CoBrA Museum, Amstelveen (bruikleen) (inv.no. 0928:0000245) (1996)

Literatuur:

- Chr. van der Heiden, E.H. Kossmann, W. Stokvis, G. Birtwistle, T. Wijnants, C.E. van de Watering & E. Wingen, *Cobra 40 jaar later: De collectie van Karel P. van Stuijvenberg*, Sdu Publishers, Den Haag, 1988
- Chr. Demazy, J.C. Lambert, Chr. Dotremont, *CoBrA Liège 93*, VZW Cobra-Liège, Luik, 1993
- J.C. Lambert, *Constant, Les Aquarelles*, Éditions Cercle d'Art, Parijs, 1994

N.B.I:

Geregistreerd in het online archief van de Stichting Constant.

N.B.II:

Dit werk zal door Stichting Constant worden opgenomen in de te verschijnen oeuwrecatalogus.

€ 4.000 - 6.000

12

12

Theo Wolvecamp

(Hengelo 1925 - Amsterdam 1992)

A figure and the sun (ca. 1952)

Gesigneerd l.o.

Gouache op papier, 32.5 x 46.5 cm

Herkomst:

- Veiling Christie's Amsterdam, 26 mei 1993, lot 428

- Particuliere collectie, Nederland

€ 3.000 - 5.000

13

13

Pierre Alechinsky

(Brussel 1927)

Arbre Foudroyé

Gesigneerd r.o.

Gesigneerd, getiteld en gedateerd 1973 V verso

Geannoteerd *Galerie Birch* op spieraam

Inkt op papier op doek, 154 x 163 cm

Herkomst:

- Veiling Christie's Amsterdam, 8 december 1993, lot 336

- Particuliere collectie, Nederland

€ 30.000 - 50.000

14

15

16

14

Jan Cobbaert

(Heverlee 1909 – Kessel-Lo 1995)

Zonder titel

Gesigneerd l.o.

Gesigneerd op achterzijde omlijsting

Gouache op papier, 73 x 109.2 cm

Herkomst:

Bedrijfscollectie voormalige privébank, Antwerpen

€ 600 - 1.000

15

Jan Cobbaert

(Heverlee 1909 – Kessel-Lo 1995)

Dierenkarnaval

Gesigneerd r.o.

Getiteld op achterzijde omlijsting

Gouache op papier, 73 x 109.8 cm

Herkomst:

Bedrijfscollectie voormalige privébank, Antwerpen

€ 600 - 1.000

16

Lucebert

(Amsterdam 1924 - Alkmaar 1994)

Muis met bloem

Gesigneerd en gedateerd '90. II l.o.

Olieverf, gouache en krijt op papier, 70 x 50.4 cm

Herkomst:

- Galerie Espace, Amsterdam (1990) (incl. kopie aankoopnota)

- Particuliere collectie, Nederland

€ 2.000 - 4.000

17

17

Lucebert

(Amsterdam 1924 - Alkmaar 1994)

Compositie

Gesigneerd en gedateerd '89 r.o.

Olieverf, gouache, krijt en collage op papier, 75 x 101 cm

Herkomst:

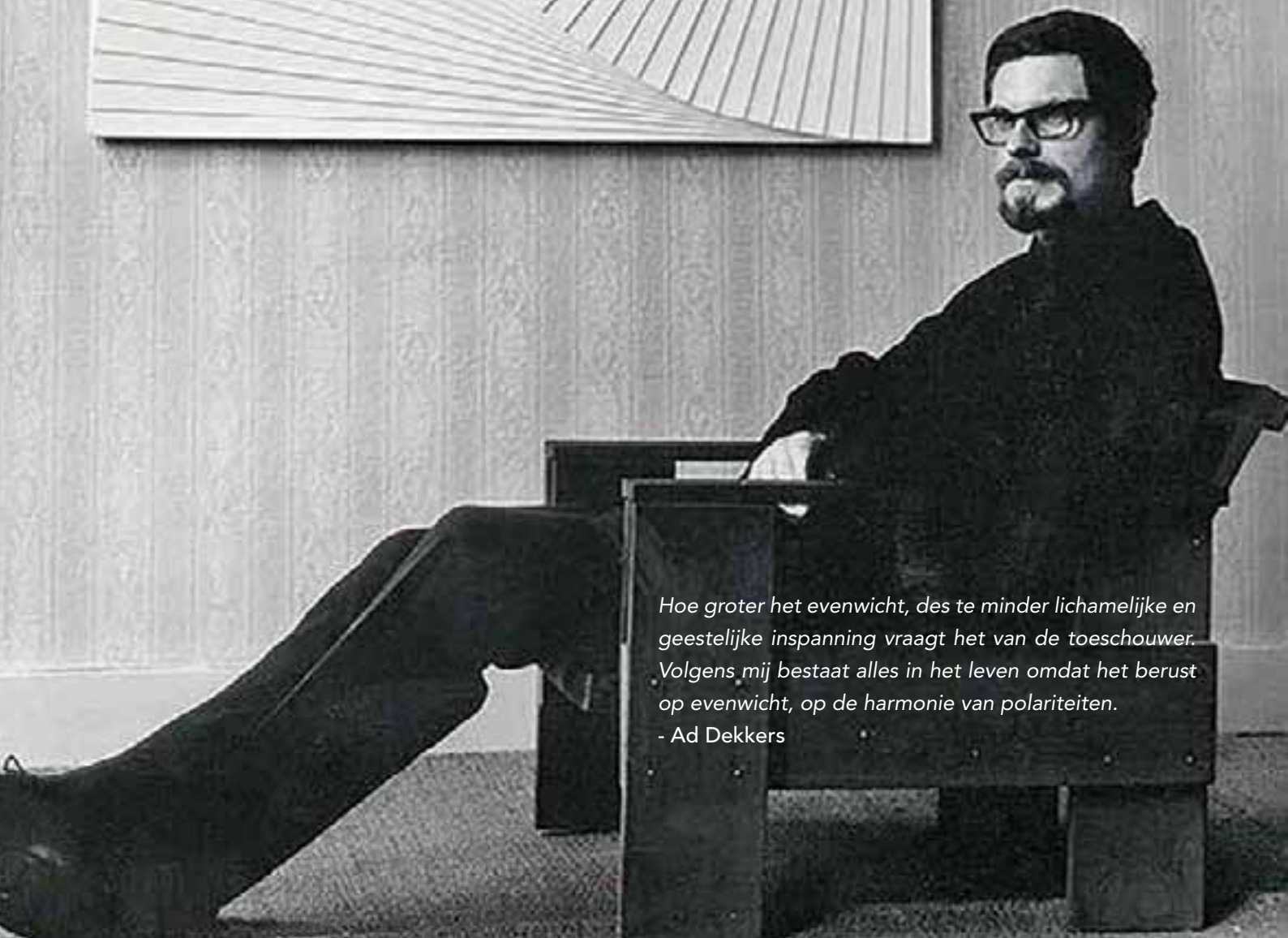
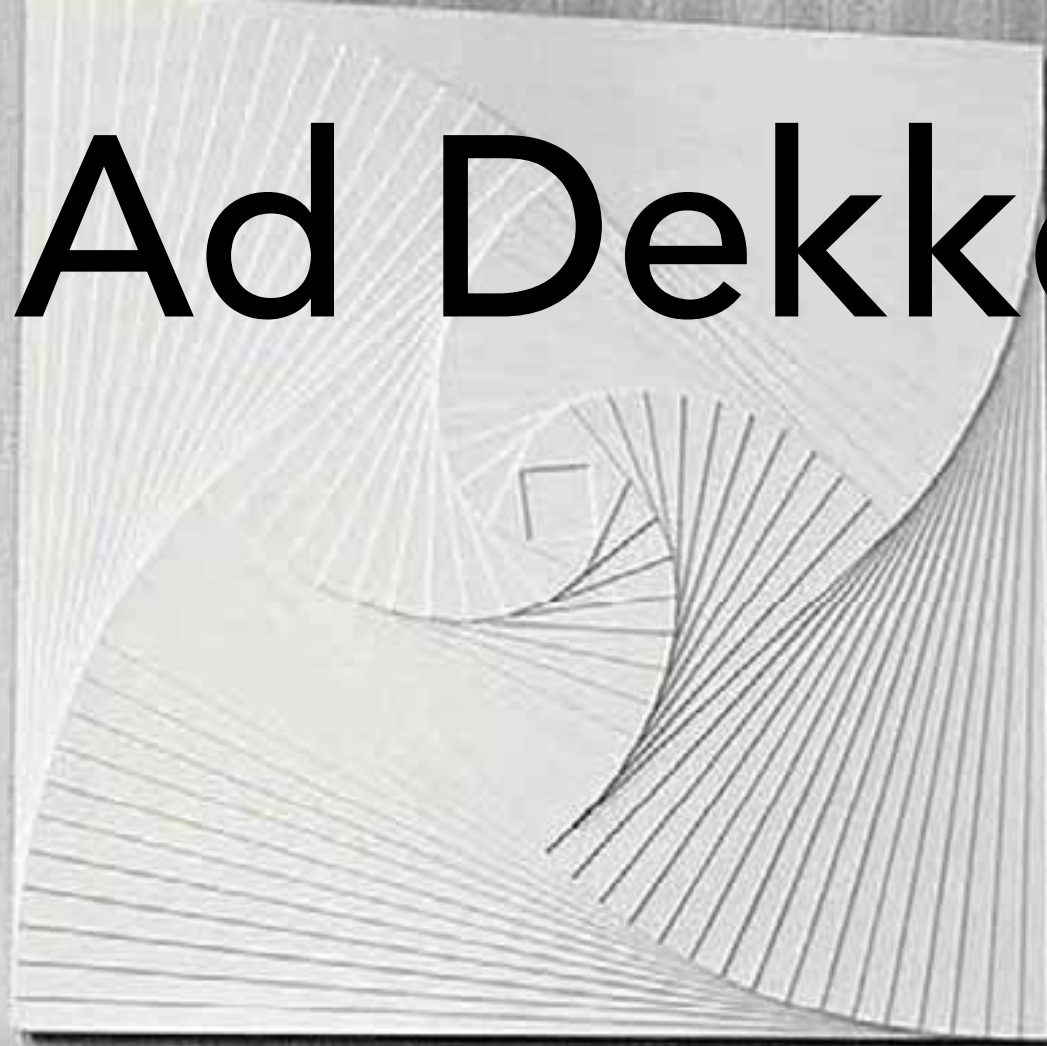
- Galerie Espace, Haarlem

- Particuliere collectie, Nederland

€ 2.500 - 3.500

Ad Dekkers

1938-1974

Hoe groter het evenwicht, des te minder lichamelijke en geestelijke inspanning vraagt het van de toeschouwer. Volgens mij bestaat alles in het leven omdat het berust op evenwicht, op de harmonie van polariteiten.

- Ad Dekkers

Na de levendige en kleurrijke periode van de CoBrA-beweging begon een nieuwe groep kunstenaars in de jaren '60 opnieuw te reflecteren op vorm, maat, materiaal en licht. Zij hanteerden bepaalde wetmatigheden en logica om de beeldmiddelen kleur, vorm en lijn tot hun essentie terug te brengen. In Nederland is het Ad Dekkers (1938-1974) die een uitzonderlijke impuls heeft gegeven aan de geometrisch-abstracte kunst. Zijn invloedrijke oeuvre ontstond tussen 1960 en 1974; geplaagd door manische depressies maakte hij met een zelfgekozen dood uiteindelijk een onverhoopt einde aan een buitengewoon artistiek leven.

Uit de tekeningen die Dekkers als kind maakte, maar ook uit de litho's en aquarellen die hij later op de technische school en de Academie voor Beeldende Kunsten vervaardigde, blijkt dat hij met grote nauwkeurigheid en volmaakt realisme voorwerpen kon afbeelden. Dekkers werd echter al vroeg in zijn carrière gehinderd door onvrede over het idee dat hij op het platte vlak de illusie creëerde van ruimte, die in werkelijkheid niet bestond. Om dit probleem te verhelpen begon hij reliëfs te maken en zijn onderwerpen rond 1960 abstracter af te beelden. Geïnspireerd door het werk van Piet Mondriaan (1872-1944) zocht Dekkers onophoudelijk naar een universele harmonie tussen verticale en horizontale elementen, vorm, maat en kleur. Vanaf 1965 bracht hij zijn reliëfs nog maar in een kleur uit – het liefst volledig in het objectieve wit.

In het gehele oeuvre van Dekkers is de zoektocht naar de essentie zichtbaar. Het beeldend probleem hierin was het inzichtelijk maken van vormveranderingen. In zijn vroege werk gaf hij alle stadia van de overgang van de ene vorm in de andere weer; in zijn latere werk toonde hij vaak alleen de eerste fase hiervan. De toeschouwer voltooit in gedachten haast gedwongen het vervolg van deze wiskundige vormveranderingen tussen cirkel, vierkant en driehoek.

Dekkers benadrukte in interviews de existentiële betekenis achter zijn gebruik van deze geometrische grondvormen. Hij beseftte dat de menselijke geestelijke gesteldheid soms instabiel kon zijn was en hechtte daardoor

veel belang aan orde en helderheid. Bovendien werd Dekkers in 1968 meester van de Vrijmetselarij. De vrijmetselaarssymboliek, waarin meetkundige vormen een grote rol spelen, sloot goed aan bij Dekkers' denkwijze en heeft goed mogelijk bijgedragen aan de ontwikkeling hiervan.

Het werk van Ad Dekkers bleef reeds gedurende zijn leven niet onopgemerkt. Prinses Beatrix kende de kunstenaar persoonlijk en is altijd een groot bewonderaar gebleven. Zij heeft dan ook meerdere werken van zijn hand in haar persoonlijke collectie en gaf als huwelijks-geschenk het reliëf Vierkant met sector (1968) aan haar zoon koning Willem-Alexander en koningin Máxima.

Ondanks de breed gedragen erkenning uit binnen- en buitenland, bleef Ad Dekkers gedurende zijn leven onzeker over zijn werk. Hij werd gekweld door twijfel, omdat 'het volk' zijn werk nog niet leek te begrijpen en waarderen. Inmiddels is zijn bijzondere werk gelukkig bij menig Nederlander bekend door zijn sculpturen in de openbare ruimte. Vanuit de auto kan men bijvoorbeeld langs de rijksweg A12 bij Gouda Twee cirkels (1972) bewonderen. Studenten van de Technische Universiteit Eindhoven wandelen iedere dag langs de vier grote vloerreliefs die Dekkers ontwierp voor deze architectonische omgeving.

Uit Dekkers' vroegere reliëfs ontwikkelde hij later, vanaf 1970, ook zijn zogenaamde begrenzingsreliëfs, bijvoorbeeld de wandsculptuur *Vierkant en cirkel in overgang* (1970), **lot 19**. Het werk is opgenomen onder nummer 168 in de monografie Ad Dekkers van Carel Blotkamp. In deze schematische weergave is duidelijk zichtbaar hoe het begrenzingsreliëf is ontworpen.

Dekkers interesseerde zich voortduren in de vorm en maat van zijn werken en hoe het reliëf zich verhoudt tot de omgeving. Zijn zoektocht naar de essentie, zuiverheid en harmonie was niet een doel op zichzelf, maar een middel tot iets hogers: om mensen beter te maken: *"Ik hoop door mijn werk de mensen te ontdoen van iedere onzuiverheid en het evenwicht van liefde en verstand te bereiken."*

18

18

Ad Dekkers

(Nieuwpoort 1938 - Gorinchem 1974)

Lines

Gemonogrammeerd, gedateerd '72 en genummerd 0-75 op slotpagina

Gemonogrammeerd, gedateerd '72 en geannoteerd *Van Ad en Lien Dekkers 8/7/'72 en bedankt voor jullie hulp* op binnenzijde achterkaft

Uitgegeven door Multi-Art Press International, Antwerpen
Kunstenaarsboek inhoudende 18 zeefdrukken op transparant papier doorschoten met wit papier, 30 x 60 cm

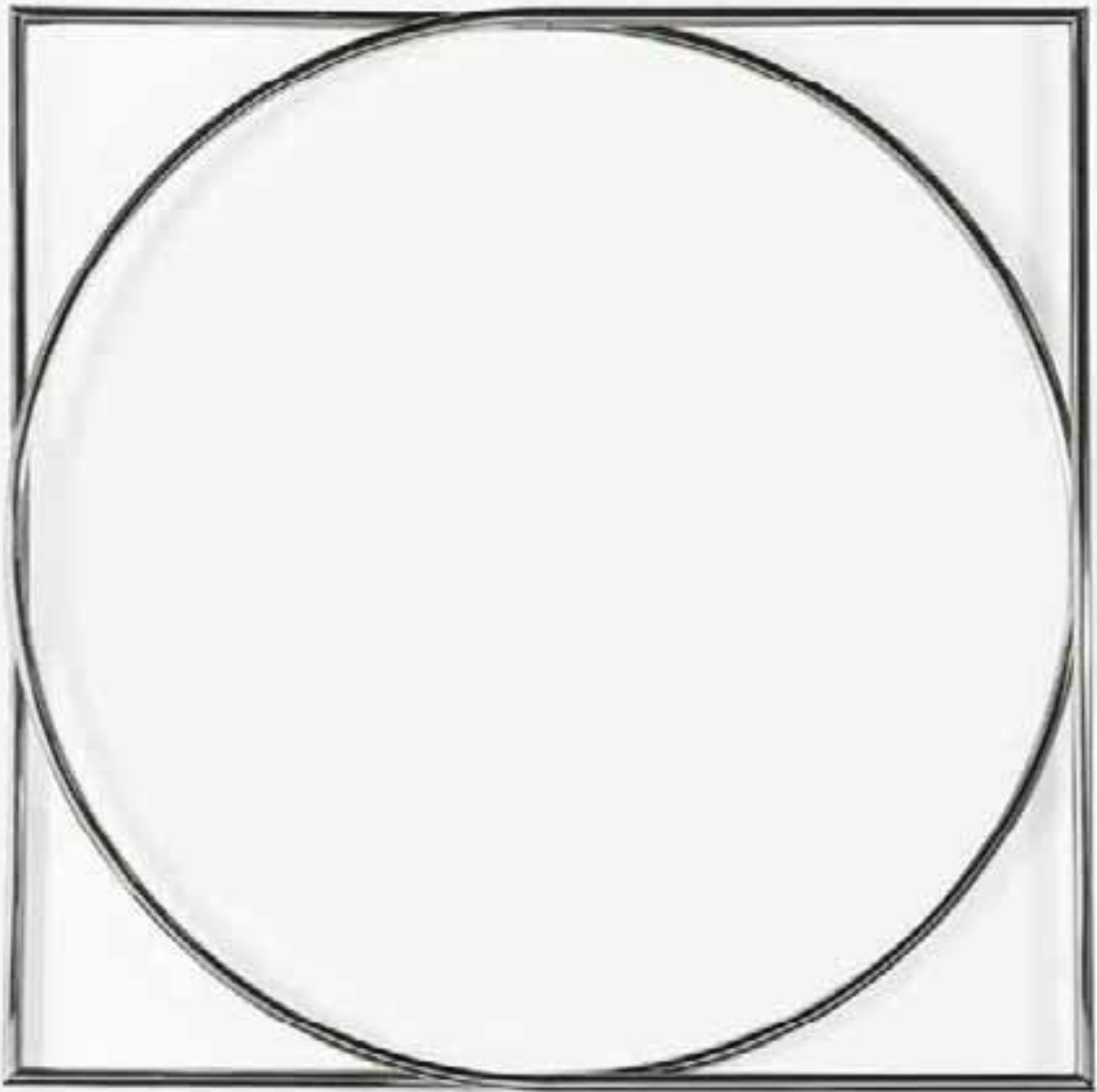
Herkomst:

Door de huidige eigenaar rechtstreeks van de kunstenaar verkregen

Literatuur:

C. Blotkamp, *Ad Dekkers*, Staatsuitgeverij, 's Gravenhage, 1981, pag. 237, no. 514 (afb.)

€ 600 - 1.000

19

19

Ad Dekkers

(Nieuwpoort 1938 - Gorinchem 1974)

Vierkant en cirkel in overgang (1970)

Roestvrij staal, H. 184.5 x B. 183.5 x D. 6.6 cm

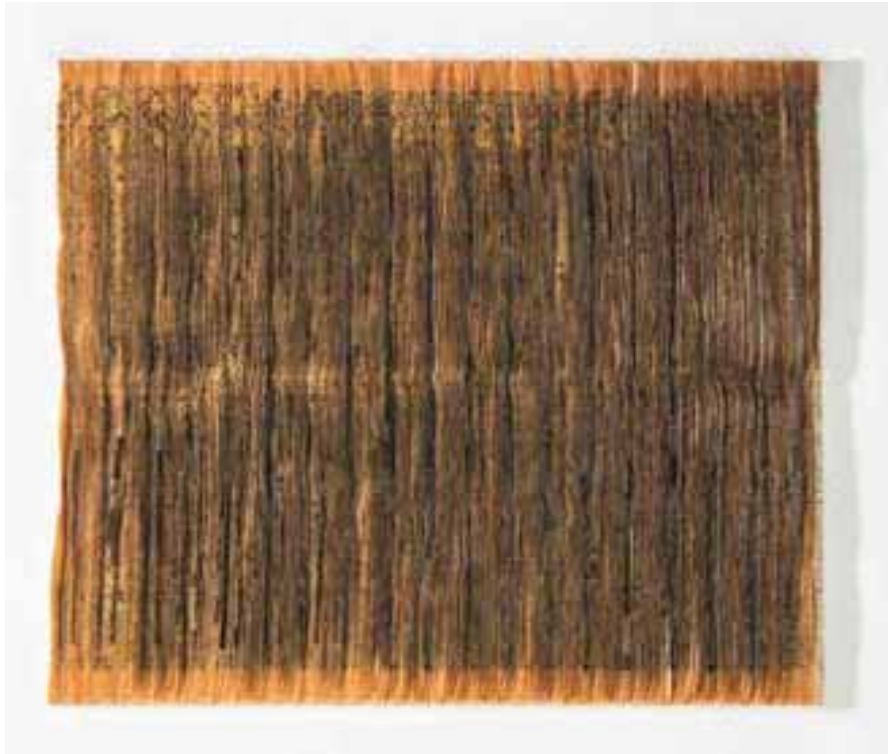
Herkomst:

Door de huidige eigenaar rechtstreeks van de kunstenaar
verkregen

Literatuur:

C. Blotcamp, *Ad Dekkers*, Staatsuitgeverij, 's Gravenhage,
1981, pag. 203, no. 168 (afb.)

€ 10.000 - 15.000

20

20

Karel Martens

(Mook en Middelaar 1939)

Financial Times

Gesigneerd, getiteld en gedateerd sept '82 verso

Gevouwen krantenpapier (*Financial Times*, Thursday September 30, 1982) op houten latten, 57 x 68 cm

Herkomst:

Door de huidige eigenaar rechtstreeks van de kunstenaar verkregen

Tentoonstelling:

Nijmeegs Museum Commanderie van St. Jan, *Papier: tentoonstelling van het werk van Karel Martens*, 30 maart - 28 april 1985, cat.no. 36

N.B.

In originele behuizing, gemonogrammeerd en getiteld op voorplaat.

€ 600 - 1.000

21

Jan Schoonhoven

(Delft 1914 - 1994)

T74-47

Gesigneerd en gedateerd 1974 r.o.

Getiteld l.o.

Gesigneerd, getiteld en gedateerd 1974 verso

Viltstift op papier, 40 x 24.5 cm (beeldformaat) / 49.9 x 32.4 (papierformaat)

Herkomst:

- Galerie Collection d'Art, Amsterdam (1997)

- Particuliere collectie, Nederland

€ 5.000 - 8.000

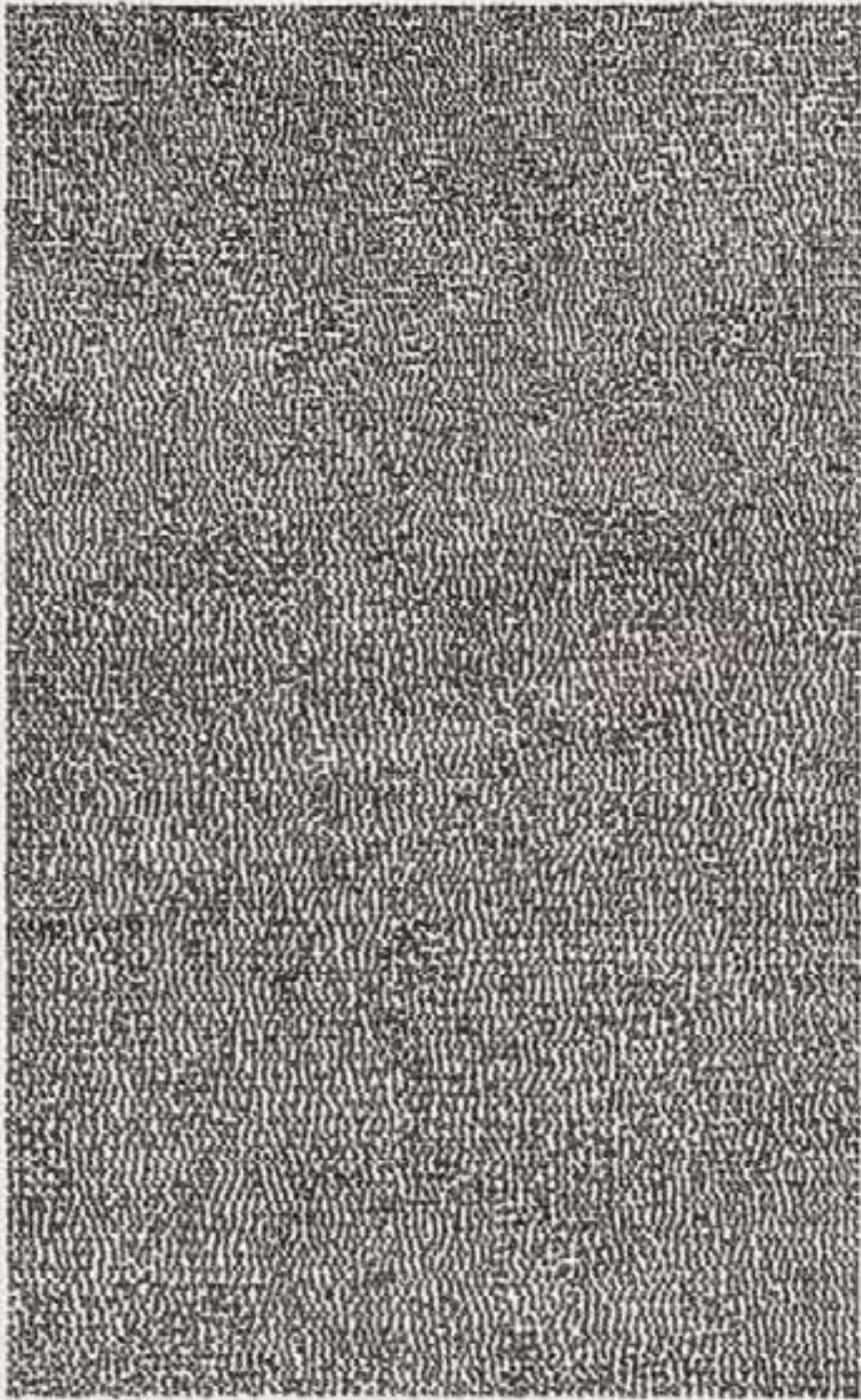

Fig. 22

Copyright © 1974

22

22

Armando

(Amsterdam 1929)

Fahne

Gesigneerd, getiteld en gedateerd 4-5-85 op spieraam

Olieverf op doek, 80 x 100 cm

Herkomst:

- Galerie Tilly Haderek, Stuttgart (Kunst RAI, 1985)

- Particuliere collectie, Nederland

€ 3.000 - 5.000

23

23

Armando

(Amsterdam 1929)

Kopf

Gesigneerd, getiteld en gedateerd 27-3-89 op spieraam

Olieverf op doek, 49.8 x 59.8 cm

€ 3.000 - 5.000

FONTANA'S ERFGOED

& NEO-AVANTGARDE IN ITALIË

In de jaren '50 en '60 werden alle bestaande conventies in de westerse kunstwereld overhoop gegooid. Zo ook in Italië, waar **Lucio Fontana** (1899-1968) als *godfather* van de neo-avantgarde furor maakte. Fontana was een van de eerste kunstenaars in Europa die *performance* in zijn kunst integreerde en de handeling onderdeel maakte van het kunstwerk. Na de Tweede Wereldoorlog begon hij met de ontwikkeling van zijn radicaal vernieuwende kunststroming: het Spatialisme. Hij sprak in zijn manifesten over 'ruimtelijke kunst' en begon zijn eigen werk te perforeren, zodat de ruimte achter het linnen zichtbaar werd. Eind jaren '50 werd hij wereldberoemd door zijn *Concetto spaziale* (ruimtelijk concept) en bewerkte zijn kunst met gaten (*buchi*) of sneden (*tagli*). Bij het grote publiek zijn Fontana's heldere, monochrome doeken het meest bekend, waarin hij met trefzekere messteken de grenzen ophief tussen het twee- en driedimensionale. Het artistieke onderzoek van Fontana ging echter nog veel verder: sculpturen vormden zijn meest geliefde onderzoeksobjecten voor zijn uitwerking van het 'ruimtelijk concept'. Ook in *Concetto Spaziale, Pillola* (1967), **lot 25**, keren de beroemde *buchi* van Lucio Fontana weer terug. Hoewel Fontana *Pillola* ontwierp als ode aan de anticonceptiepil, die destijds in Italië nog verboden was, hing hij tegelijkertijd een 'filosofie van het niets' aan en liet hij ruimte voor verschillende interpretaties. In een interview in 1967 liet hij in het midden in hoeverre Einstein of het toeval een rol had gespeeld in het bereiken van deze vorm.

"[...] a few days ago an atomic scientist saw these ovals and asked if I were a scholar of mathematics or of Einstein because, he said, they have the form of Einstein's mathematical structuring; the universe is compressed and long, almost like a cigar. But instead it's just a coincidence, isn't it? It is a form that I have studied for a year: it is the most simple and modest that can there can be. Anyway, it has the usual holes, the space that has always been my ideal"

- **Lucio Fontana, 1967**

Fontana werd een grote inspiratiebron voor kunstenaars binnen de internationale Zero-beweging. Er waaide een zucht naar vernieuwing door de Italiaanse kunstwereld, waardoor deze in de jaren '60 een enorme bloei kende. Een sleutelrol hierin had Fontana's protegé **Piero Manzoni** (1933-1963), die op 29-jarige leeftijd een hartaanval kreeg die hem fataal werd. Ondanks zijn korte carrière

wordt hij nog altijd gezien als een van de meest radicale kunstenaars uit de naoorlogse periode, die de ontwikkeling van de hedendaagse kunst heeft voortgestuwd naar een ongekend niveau. Naast zijn werk als kunstenaar was Manzoni ook medeoprichter van het tijdschrift *Azimuth*, waarmee hij een platform creëerde voor kunstenaars en kunstminnende intellectuelen. Zij hadden onafgebroken ontmoetingen met hun collega's in het buitenland. Het is dan ook niet verbazend dat *Azimuth* onder andere de revolutionaire monochrome series van Yves Klein (1928-1962) publiceerde. De discussies die voortvloeiden uit deze uitwisselingen, werkten als katalysator voor de evolutie van de Italiaanse visuele en conceptuele kunst.

In deze periode ontstond ook Manzoni's eerste zogenoemde *Achrome*-serie, die uiteindelijk de kern vormde van zijn uitgebreide oeuvre. Deze *Achrome* (kleurloze) reliëfschilderijen maakte hij door linnen en vilt te drenken in lijm en kaolien (porseleinaarde). Hoewel hij het materiaal vaak plisseerde of bekraste, liet hij het daarna bewust zijn eigen vorm en plasticiteit bereiken tijdens het droogproces. Door zich te richten op de materialiteit van deze media beoogde Manzoni puur objectieve abstracte kunst te maken. Hij verbrak zo de relatie tussen de kunstenaarshand en het resultaat op het canvasoppervlak: zijn werk was gedepersonaliseerd en zelfbepalend. Een prachtig werk uit deze *Achrome*-series, dat Manzoni in deze filosofie vervaardigde, is *Achrome* (1960), **lot 27**.

"It is a white that is not a polar landscape, or a beautiful or evocative material, or a sensation, or a symbol, or anything else; it is a white surface that is nothing else but a white surface (a colourless surface that is nothing else but a colourless surface). Or better still it exists, and this is sufficient."

- **Piero Manzoni, Azimuth (No. 2, 1960)**

Een ander bijzonder figuur in de Italiaanse hedendaagse kunst is **Dadamaino** (1930-2004). Hoewel zij werd geboren als Eduarda (liefkozend 'Dada') Emilia Maino, besloot zij later zelf om door het leven te gaan als 'Dadamaino', nadat haar naam per ongeluk verkeerd werd gespeld op een tentoonstelling in Nederland in 1961. Nadat Dadamaino haar studie geneeskunde succesvol afrondde, belandde zij als een van de weinige vrouwen in de Italiaanse kunstenaarswereld. In 1957 ontmoette zij Piero Manzoni, met wie Dadamaino innig bevriend

zou blijven tot aan zijn veel te vroege dood.

Nog geen jaar later had zij haar eerste solotentoonstelling, waar zij haar eerste en meest beeldbepalende opus *Volumi* presenteerde. Net als voor Manzoni was Lucio Fontana ook haar grote inspiratiebron. Maar in tegenstelling tot Manzoni, die de materialiteit van zijn kunst benadrukte, verwierp zij deze juist en accentueerde Dadamaino de afwezigheid van de materie; de negatieve ruimte. Met name de invloed van Fontana's *buchi is* duidelijk te herkennen in Dadamaino's zwart-witte *Volumi*-werken. Hierin verwijderde zij eivormige of ronde delen van het canvas zodat deze grote gaten in het doek achterlieten en de dimensie daarachter een rol in de ruimte laat spelen. Een van deze iconische werken is *Volume Nero* (1959), **lot 26**.

"Of course, Fontana played a decisive role in the history of my painting... if Fontana had not pierced the canvas, probably I would not have dared to do so either. It totally removed matter to the point of making visible parts of the canvas, to remove any material element, to deprive it of any such rhetoric and return to tabula rasa, in purity."

- Dadamaino

Zowel Fontana, Manzoni en Dadamaino vonden als 'Gruppo Zero' aansluiting bij de internationale Zero-beweging die actief was in Duitsland, Nederland, Frankrijk, Zwitserland en Japan. Zero-kunstenaars wisselden hun ideeën en technieken met elkaar uit en beoogden kunst te creëren die volstrekt objectief was, zonder emotionele lading of referentie aan een bepaalde betekenis. Typisch voor de Zero-kunst is niet alleen monochromie, maar ook het spelen met licht en het onderzoek naar de rol van het doek in de driedimensionale ruimte. Hiertoe bewerkten de Zero-kunstenaars het canvas als een hybride tussen schilderen en sculptuur en maakten zij gebruik van reliëf, spijkers, pyrografie, verschillende lagen doek en gaten. Ondanks het feit dat zij individuele sporen wilden vermijden in hun werk, werkten zij allen aan een eigen interpretatie en creëerde elk van deze kunstenaars een iconisch oeuvre. Zo ook een ander lid van de Italiaanse 'Gruppo Zero', te weten Turi Simeti (1929). Aan deze buitengewone kunstenaar is een apart verhaal gewijd in deze catalogus.

In de context van *Azimuth* en de Zero-beweging werd in 1959 ook het uitzonderlijk innovatieve Italiaanse collectief 'Gruppo N' opgericht door Toni Costa (1935-2013) en Alberto Biasi (1937). In hun onderzoek gaven zij de voorkeur aan het collectief; hun vroegste werken zijn dan ook niet individueel gesignd, maar gemarkeerd met de initialen van de groep. Gruppo N wordt gerekend tot de kinetische kunst en de op-art (optical art): zij richtten zich op de studie van beweging, visuele experimenten en optische illusies.

Ook voor Gruppo N vormde het werk van Fontana een grote inspiratiebron in hun streven naar een nieuwe benadering van de kunst. Biasi heeft ooit zelfs in een interview gezegd dat een van zijn eerste werken een ode was aan de *Concetto spaziale* met Fontana's messnede. Biasi en Costa sneden hun materiaal (vaak PVC) echter in meerdere strips, om deze vervolgens vanaf een centraal punt in de omlijsting te buigen en opnieuw samen te stellen in moirépatronen. Hierdoor ontstonden sterke licht- en donkercontrasten, vibrerende kleuren en een compositie die leek te bewegen tijdens het kijken, naar gelang de toeschouwer van positie veranderde. Archetypisch voor dit werk is Toni Costa's *Dinamica Visuale* (1967), **lot 29**.

In zijn gehele carrière bleef Biasi zijn kinetische en visuele onderzoek in de kunst voortzetten. Zijn geweldige oeuvre, dat sinds enkele jaren onder enorme belangstelling staat bij verzamelaars, werd steeds gecompliceerder. Hij bevestigde zijn PVC-strips losjes binnen de omlijsting, over een oppervlak met veranderende geometrische patronen om zo nog dieper intrigerende werken te creëren, die tijdelijk visuele en ruimtelijke instabiliteit veroorzaken bij de toeschouwer, zoals bij *Occhi per occhi* (1999), **lot 28**.

Het perspectief van de kijker is fundamenteel in het werk van Biasi en Costa. Hierdoor ontstaat een interactie tussen het werk en de toeschouwer en een verschil tussen de objectieve en visuele realiteit van het werk. Naast hun voorkeur om te werken als collectief, schuwt Gruppo N ook met hun werk op deze manier het egocentrisme of de invalshoek van een enkele persoon en toont aan dat de realiteit vele malen complexer is.

24

24

Lucio Fontana

(Rosario de Santa Fé 1899 - Comabbio 1968)

Concetto Spaziale (Noir avec trous extérieurs) (1963)

Gesigineerd r.o.

Genummerd 33/75 en met preegstempel *GUILDE INT. DE LA SERIGRAPHIE* l.o.

Uitgegeven in 1963 door Galerie Kasper, Lausanne

Zeefdruk met perforaties, 70.1 x 49.9 cm

Herkomst:

Harry Ruhé / Galerie A, Amsterdam

Literatuur:

H. Ruhé & C. Rigo, *Lucio Fontana. Graphics, multiples and more...*, Tuja Books, Amsterdam, 2006, pag. 119, no. S-1

(afb.)

€ 2.200 - 2.800

25

Lucio Fontana

(Rosario de Santa Fé 1899 - Comabbio 1968)

Concetto Spaziale, Pillola (1967)

Gesigineerd op onderzijde

Genummerd 5/36 op onderzijde voet

Gelakt koper, H. 34.4 cm (incl. voet) x L. 39 cm x diam. 19 cm

Herkomst:

- Collectie Erik & Petra Hesmerg, Amsterdam

- Collectie Willem Peter van den Top, Dronten

Literatuur:

H. Ruhé & C. Rigo, *Lucio Fontana. Graphics, multiples and more...*, Tuja Books, Amsterdam, 2006, pag. 155, no. M-5

N.B.I:

Deze sculptuur is geproduceerd in verschillende kleuren en uitvoeringen en verscheen in een oplage van 41 stuks (waarvan 5 ongesigineerd). Deze versie met gaten (*buchi*) is zeldzamer dan de versie met een snede (*taglio*).

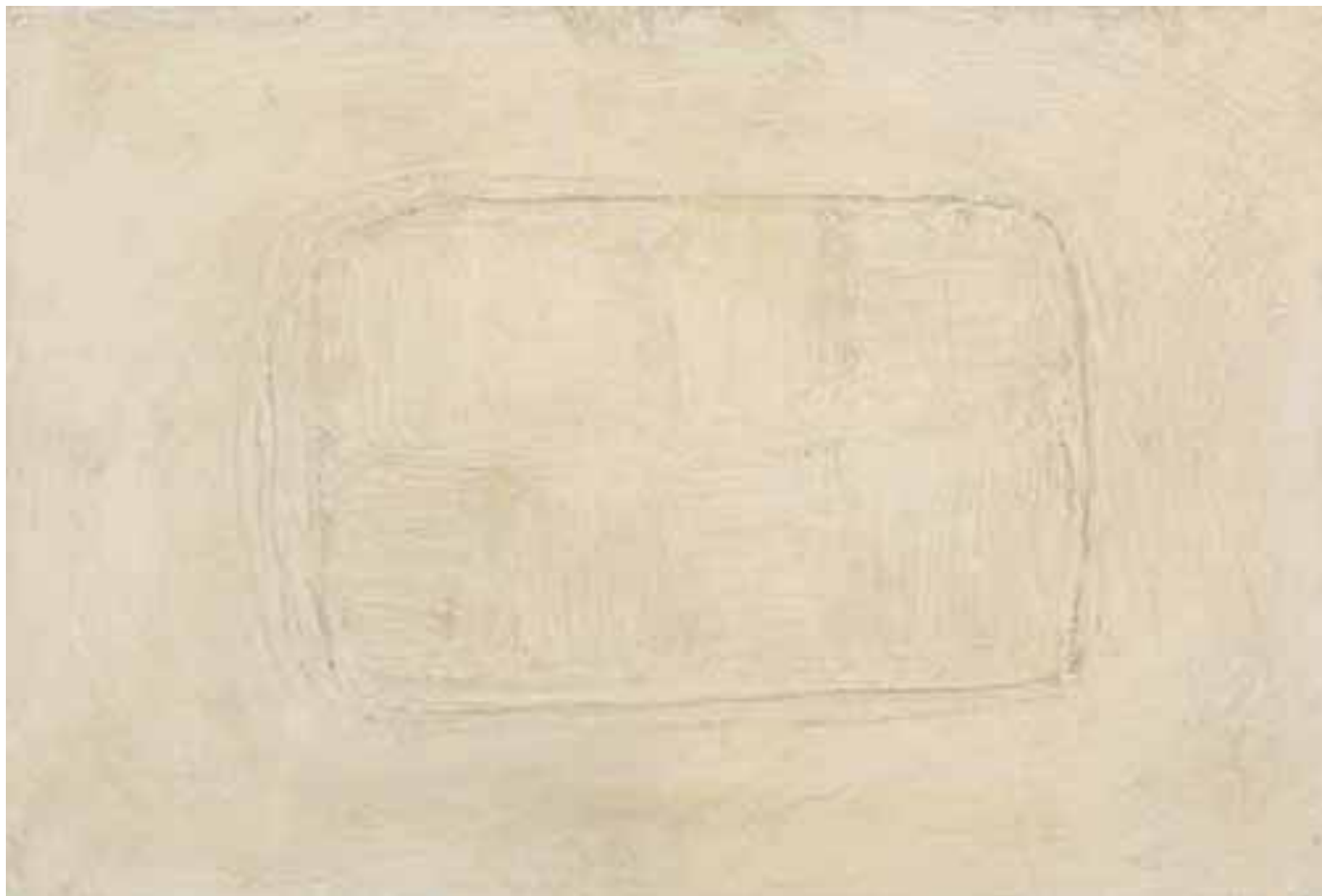
N.B.II:

'*Pillola*' is het Italiaanse woord voor 'pil'. Fontana liet zich voor dit werk inspireren door de eerste anticonceptiepil, welke in de jaren '60 van de vorige eeuw op de markt verscheen. Ondanks het feit dat de uitvoering van dit lot een industriële uitstraling heeft, werden deze sculpturen met de hand vervaardigd met de hulp van vier tot vijf ambachtslieden.

€ 55.000 - 75.000

27

26

Dadamaino

(Milaan 1930 - 2004)

Volume (1958)

Gesigneerd, getiteld en gedateerd 1958 op spieraam

Waterverf op doek, 119.9 x 59.5 cm

Herkomst:

- Particuliere collectie, Brescia

- Particuliere collectie, Italië

N.B.:

Inclusief certificaat van echtheid uitgegeven door Archivio Dadamaino, met archiefnummer 086/14, gedateerd 13 februari 2014.

€ 70.000 - 90.000

27

Piero Manzoni

(Soncino 1933 - Milaan 1963)

Achrome (1960)

Kaolien en lijm op hout, 25.8 x 38.2 cm

Tweemaal gestempeld *Archivio Manzoni* door Giovanni en

Gian Ruggero Manzoni met handgeschreven notitie 1960 en

Studio di Piero Manzoni versoMet stempel *Biennale di Venezia* verso

Herkomst:

- Collectie Giulio Turcato (1912-1995), Rome (begin jaren '60 rechtstreeks van de kunstenaar verkregen)

- Collectie Giovanni Manzoni, San Lorenzo (sinds ca. 1985)

- Particuliere collectie, Italië

- Collectie Martinelli Gallery, Lodi (sinds 2012)

N.B.:

Inclusief een verklaring van echtheid door Giovanni Manzoni. Daarbij een verklaring van herkomst door Gian Ruggero Manzoni, gedateerd 13 mei 1995.

€ 80.000 - 120.000

28

28

Alberto Biasi

(Padua 1937)

Occhi per occhi

Gesigineerd, getiteld en gedateerd 1999 verso

Gemengde techniek en PVC op paneel, 101.4 x 101.4 cm

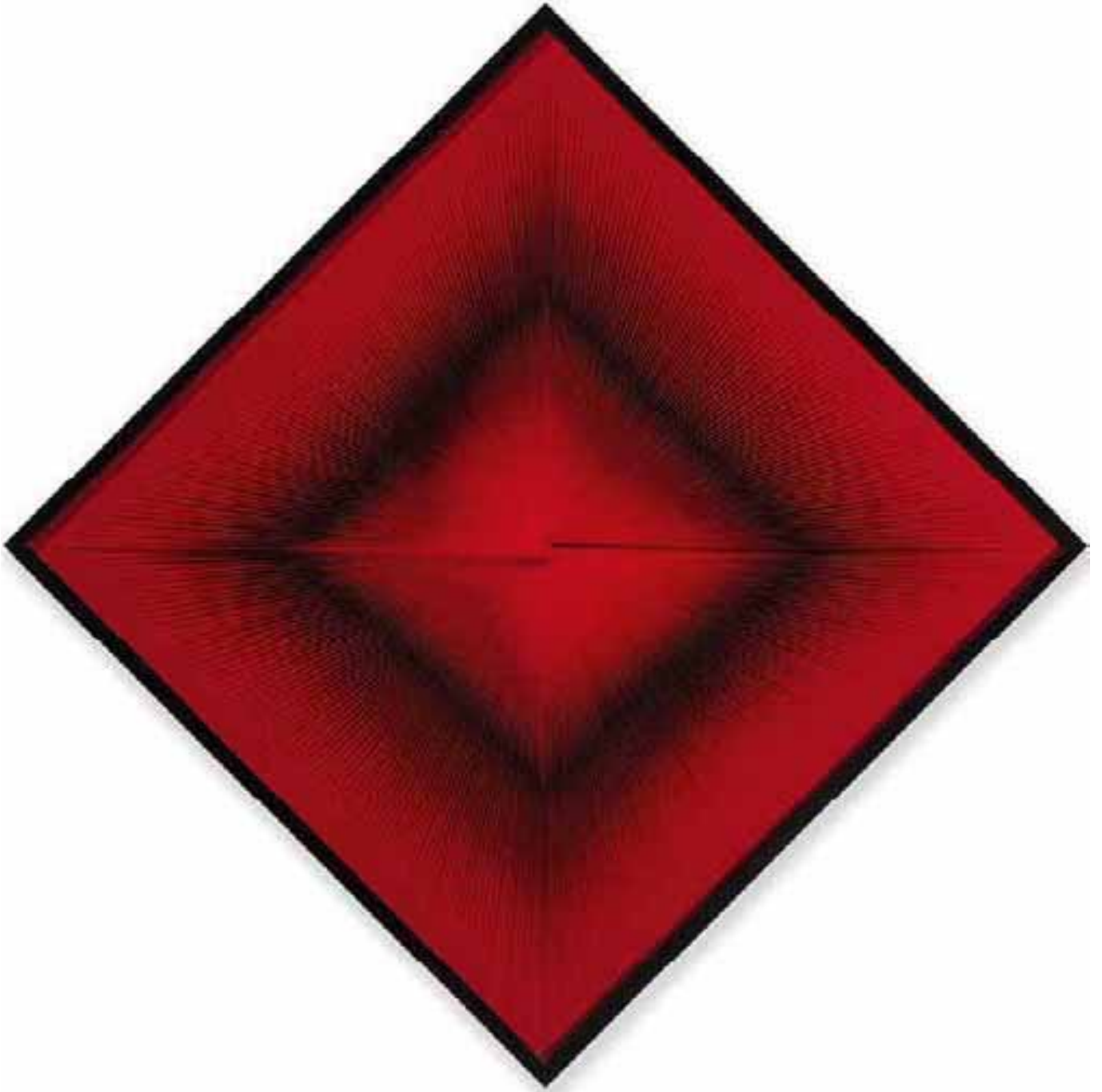
Herkomst:

Particuliere collectie, Italië

N.B.:

Inclusief certificaat van echtheid uitgegeven door Archivio Alberto Biasi, gesigineerd door de kunstenaar, met archiefnummer C.O.200, gedateerd 22.12.2005.

€ 20.000 - 25.000

29

29

Toni Costa

(Padua 1935)

*"Dinamica Visuale" (1967)*Gesigneerd, getiteld, geannoteerd *Rosso 90.90*, gedateerd 1967, met kunstenaarsstempel en genummerd *Reg. 90R67*

op etiket verso of omlijsting

Canvasstroken op paneel in omlijsting, 127.3 x 127.3 cm (diagonaal) / 90 x 90 cm (zijden)

Herkomst:

Particuliere collectie, Italië

N.B.I:

Inclusief certificaat van echtheid uitgegeven door Archivio Toni Costa, beheerd door Galleria Spazia te Bologna, met nummer 67/25.

N.B.II:

Een eerdere uitvoering van Toni Costa's *Dinamica Visuale* uit 1963 werd reeds tentoongesteld in *The Responsive Eye*, 23 februari - 25 april 1965, Museum of Modern Art, New York (cat. pag. 51).

€ 30.000 - 40.000

Courtesy Dep Art, Milano
© Bruno Bani, Milano

Turi Simeti

1929

In het Siciliaanse kustplaatsje Trapani werd in 1929 Turi Simeti geboren. Hij zou later een van de meest gerenommeerde hedendaagse kunstenaars van Italië worden, door zijn actieve rol in de Italiaanse Zero beweging. In 1958 vertrok de 29-jarige Simeti naar Rome. Hier raakte hij voor het eerst bekend met de kunstenaarswereld en bezocht hij regelmatig het atelier van Alberto Burri (1915-1995). Burri was een sleutelfiguur in de naoorlogse kunst, de spil van de Italiaanse Art Informel beweging en de voorloper van het latere Arte Povera. Zijn materiaalgebruik en innovatieve vervormingen van het canvasoppervlak waren bepalend voor Simeti's vroege werk.

In deze eerste jaren verbleef Turi Simeti ook voor langere perioden in Londen, Parijs en Bazel. Ook hier werd hij blootgesteld aan de avant-gardistische kunst van zijn tijdgenoten en maakte hij kennis met de Zero beweging. Bovendien ontmoette hij in Milaan Lucio Fontana (1899-1968), Piero Manzoni (1933-1963), Enrico Castellani (1930-2017) en Agostino Bonalumi (1935-2013). Deze kunstenaars werkten veel samen en daagden elkaar uit in het tijdschrift *Azimuth*, een platform voor geëngageerde intellectuelen, kunstcritici en artiesten die hierin met elkaar debatteerden over kunst. Omringd door dit gezelschap bevond Simeti zich in een enerverend kunstenaarsklimaat dat de voorhoede vormde van een van de belangrijkste veranderingen in de naoorlogse kunstgeschiedenis van Europa, waarin het *shaped canvas* een begrip werd.

Het *shaped canvas* (of in het Italiaans: *tela sagomata*) was een nieuwe vorm van abstracte schilderkunst, dat uiteindelijk karakteristiek werd voor de minimalistische werken uit de jaren '60 en '70. De optimistische geest tijdens de naoorlogse ruimtewedloop kwam niet alleen tot uitdrukking in de naam deze kunststroming 'Zero' (ver-

wijzend naar het aftellen van een raketlancering), maar ook in nieuwe vormen van het canvas die snelheid en stroomlijning suggereren, zoals parallellogrammen, ruiten, driehoeken en trapezoiden. Ook bij schilderijen waar het doek op de conventionele rechthoekige manier werd gespannen, begonnen kunstenaars deze te bewerken en volume te geven. Door dit driedimensionale karakter wordt het *shaped canvas* door sommigen ook wel als een hybride van schilderkunst en sculptuur gezien.

Waar Lucio Fontana furore maakte met de beruchte messneden in zijn doeken en het werk van Paolo Scheggi (1940-1971) onmiddellijk herkenbaar is door de verschillende lagen karton met gaten, werkte ook Turi Simeti aan een iconisch oeuvre met het *shaped canvas*. In zijn eerste Milanese jaren begon Simeti rigoureuus te experimenteren met monochromie en elementen van minimalisme. Hij creëerde een bijzondere spanning en plasticiteit in zijn formalistisch-esthetische werk, door achter zijn eenkleurige doeken vormen aan te brengen die het canvas omhoog duwen, de driedimensionale ruimte in. De vorm die hij het meest gebruikte om reliëf te creëren en uiteindelijk zijn handelsmerk werd, is de ellips.

Simeti kwam tot deze beeldbepalende ovaal door nauwkeurig uitgevoerde experimenten. In zijn vroege werk uit begin jaren '60 plaatste hij rechthoekige papieren elementen (soms simpelweg enveloppen) naast elkaar. Gaandeweg begon hij deze te vervormen door het verbranden van de hoekranden. Toen hij deze ellipsvormige elementen later achter het doek plaatste, merkte hij dat het canvas mooier golfde en zodoende betere schadueffecten en lichtwerking creëerde dan bij het gebruik van cirkels of andere vormen.

In de meeste gevallen zijn de ellipsvormen frontaal zichtbaar in het reliëf van het canvas, zoals bij het werk *Rossi* (2017), **lot 30**. Soms plaatste Simeti halve, ellipsvormige elementen schuin tegen de achterkant van het doek, waardoor alleen een lange zijde van de ellips als een scherpe rand het doek omhoog duwt. Deze techniek paste hij bijvoorbeeld toe in het werk *Segno Giallo* (1971), **lot 31**.

Op deze manier orkestreert Simeti door minimale interventie talloze vormen van spanning en een meesterlijke licht- en schaduwwerking.

"Ellipse is congenial to me. I actually previously experimented and then verified that canvas moves better if waved by an ellipse rather than by a circle. Ellipse gently exerts its pressure and looks asymmetrical... I used to have and still have got a real love for it."

(Turi Simeti in 'Opere Bianche', 2015)

Simeti's pionierswerk werd al in het begin van zijn carrière erkend door de internationale kunstwereld. In 1965 werd hij uitgenodigd om deel te nemen aan de historische tentoonstelling *Zero Avantgarde* in Fontana's studio in Milaan. Spoedig hierna volgden solotentoonstellingen van Simeti en eindeloos veel tentoonstellingen in het buitenland. In 2013 werd de *Zero Avantgarde* tentoonstelling van 1965 als ode opnieuw georganiseerd met het werk van dezelfde kunstenaars, die nu allen internationaal gevierd zijn.

Turi Simeti, inmiddels 88 jaar oud, is tot op heden nog actief als kunstenaar in Milaan en keert regelmatig terug naar zijn geboorte-eiland Sicilië, waar hij doorgaans in de buitenlucht werkt. Zijn subtiele, ingetogen werk kenmerkt zich nog altijd door de diepe kleuren van zijn monochrome doeken waarin hij zoveel dynamiek veroorzaakt. Hij weet als een ware maestro zijn geliefde ellipsvormige elementen zo virtuoos achter het doek te plaatsen dat deze lijken te willen ontsnappen, waardoor magistrale schaduw- en lichtwerkingen over het canvas dansen.

Courtesy Dep Art, Milano
© Bruno Bani, Milano

30

30

Turi Simeti

(Alcamo 1929)

6 Ovali rossi

Gesigineerd en gedateerd 2017 op spieraam

Acryl op gevormd doek, 69.8 x 69.8 cm

Herkomst:

- Particuliere collectie, Milaan (rechtstreeks van de kunstenaar verkregen)
- Particuliere collectie, Italië

N.B.:

Inclusief certificaat van echtheid van de kunstenaar, gedateerd 6 maart 2018.

€ 18.000 - 24.000

31

31

Turi Simeti

(Alcamo 1929)

Segno Giallo

Gesigneerd en gedateerd 1971 verso

Gesigneerd en gedateerd 1971 op spieraam

Acryl op gevormd doek, 70.4 x 80.7 cm

Herkomst:

- Particuliere collectie, Italië (1972)
- Sotheby's, Milaan, 25 november 2015, lot 105
- Collectie Martinelli Gallery, Lodi

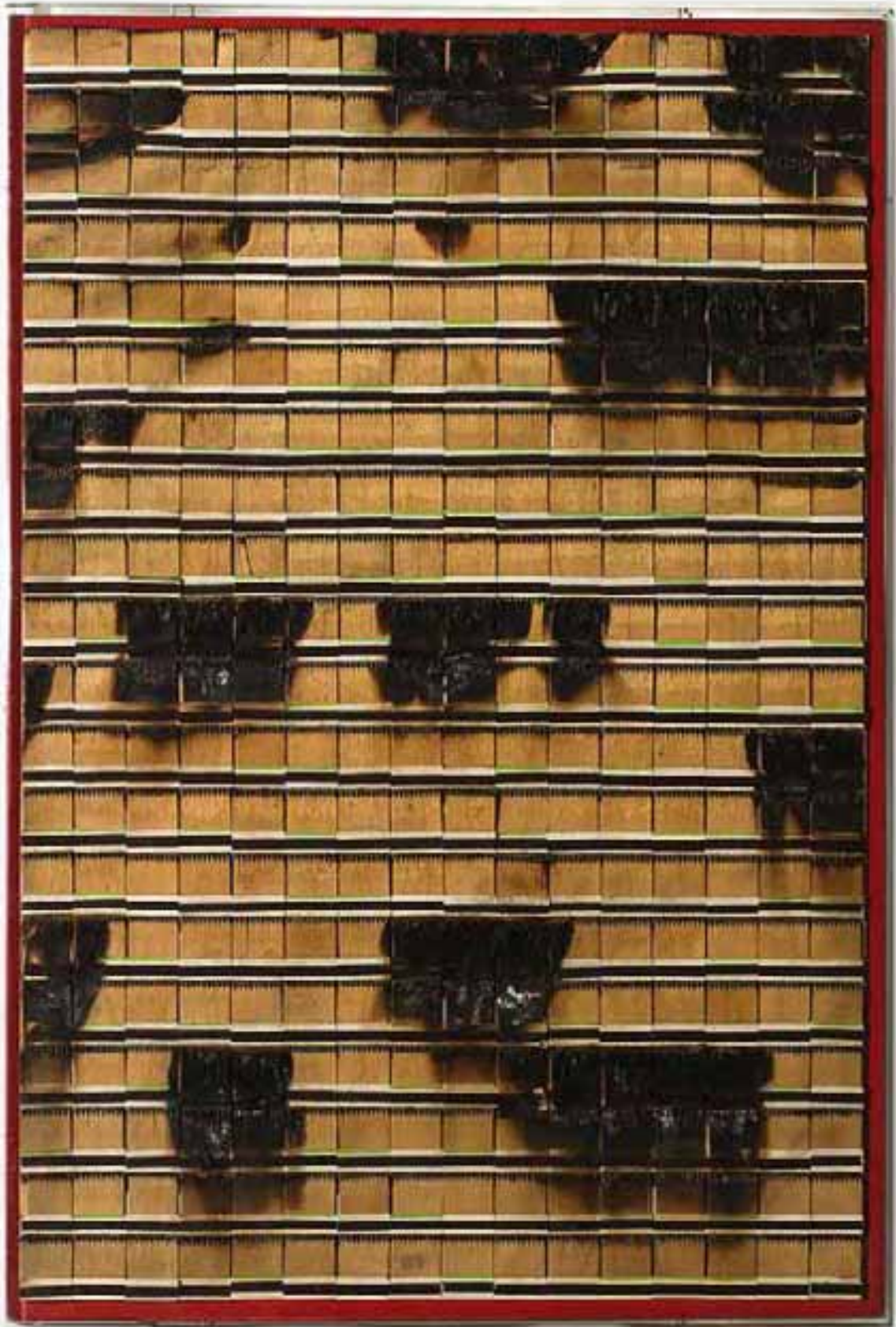
Tentoonstelling:

Galleria Ferrari, Verona, *Turi Simeti*, 18 mei - 7 juni 1972, cat.no. 162

N.B.:

Inclusief certificaat van echtheid uitgegeven door Archivio Turi Simeti, gesigneerd door de kunstenaar, met archiefnummer 1971-G0711.

€ 35.000 - 45.000

33

32

Bernard Aubertin

(Fontenay-aux-Roses 1934 - Reutlingen 2015)

Dessin de feu

Gesigneerd en gedateerd 1974 op etiket verso

Lucifers en rooksporen op beschilderd board, 103.9 x 70.2 cm

Herkomst:

- Galleria Centro, Brescia
- Particuliere collectie, Italië

Tentoonstelling:

- Civico Museo Parisi Valle, Maccagno (Varese), *Bernard Aubertin. Territori di fuoco*, 15 mei - 3 juli 2011, cat.pag.32
- Lattuada Studio, Milaan, *Bernard Aubertin*, 20 mei - 17 juli 2014, cat.no. 3288
- Absolute Art, Lugano, *Bernard Aubertin Fuoco*, 12 december 2014 - 21 januari 2015

N.B.:

Inclusief certificaat van echtheid uitgegeven door Archivio Opere Bernard Aubertin, met archiefnummer DFE47-1000162423, gedateerd september 2017.

€ 8.000 - 12.000

33

Bernard Aubertin

(Fontenay-aux-Roses 1934 - Reutlingen 2015)

Tableau Clous

Gesigneerd en gedateerd 1970 verso

Beschilderde spijkers op hout, 39.9 x 39.9 cm

Herkomst:

Particuliere collectie, Italië

N.B.:

Inclusief certificaat van echtheid uitgegeven door Archivio Opere Bernard Aubertin, met archiefnummer TCLR07-1000104323, gedateerd april 2016.

€ 5.000 - 8.000

34

34

Richard Serra

(San Francisco 1939)

Path and Edges #6

Gesigineerd, gedateerd 07 en genummerd 24/60 verso
 Uitgegeven door Gemini G.E.L., Los Angeles (RS07-3418)

Ets op velijnpapier, 69.85 x 100.97 cm

€ 4.500 - 6.000

35

Richard Serra

(San Francisco 1939)

Ballast I

Gesigineerd, gedateerd 2011 en genummerd 6/45 verso
 Uitgegeven door Gemini G.E.L., Los Angeles (RS10-3498)

Ets op handgeschept papier, 91.44 x 41.91 cm

€ 4.000 - 6.000

36

37

36

Carel Visser

(Papendrecht 1928 - Le Fousseret 2015)

Roos II

Gesigeneerd en gedateerd '89 m.o.

Grafiet op papier, 69 x 100.2 cm

Herkomst:

- Kunsthandel Lambert Tegenbosch, Heusden (1991)

- Particuliere collectie, Nederland

€ 800 - 1.200

37

Jos Kruit

(Alkmaar 1945)

*Zonder titel (1992)*Pastel en bijenwas op papier in plexiglas behuizing, H. 152 x
B. 167.1 x D. 7.5 cm

Herkomst:

- Galerie Art & Project, Slootdorp (1996)

- Particuliere collectie, Nederland

€ 600 - 1.000

38

Iran do Espirito Santo

(Mococa 1963)

Twist 4-C

Gesigeneerd en gedateerd 2010 r.o.

Getiteld l.o.

Gesigeneerd, getiteld en gedateerd -10 op achterzijde omlijsting

Potlood op fotogram, 29.1 x 20.9 cm (beeldformaat) / 40.2 x
31.8 cm (papierformaat)

Herkomst:

- Galeria Fortes Villaça, São Paulo (2010) (inv.no. IES10197)
(incl. certificaat van echtheid)

- Particuliere collectie, Nederland

€ 1.500 - 2.500

38

39

40

39

Iran do Espirito Santo

(Mococa 1963)

Twist 2D

Gesigineerd en gedateerd 2010 r.o.

Getiteld l.o.

Gesigineerd, getiteld en gedateerd -10 op achterzijde omlis-
tingPotlood op fotogram, 29.3 x 20.9 cm (beeldformaat) / 40.4 x
32 cm (papierformaat)

Herkomst:

- Galeria Fortes Villaça, São Paulo (2010) (inv.no. IES10195)
(incl. certificaat van echtheid)

- Particuliere collectie, Nederland

€ 1.500 - 2.500

40

Getulio Alviani

(Udine 1939 - Milaan 2018)

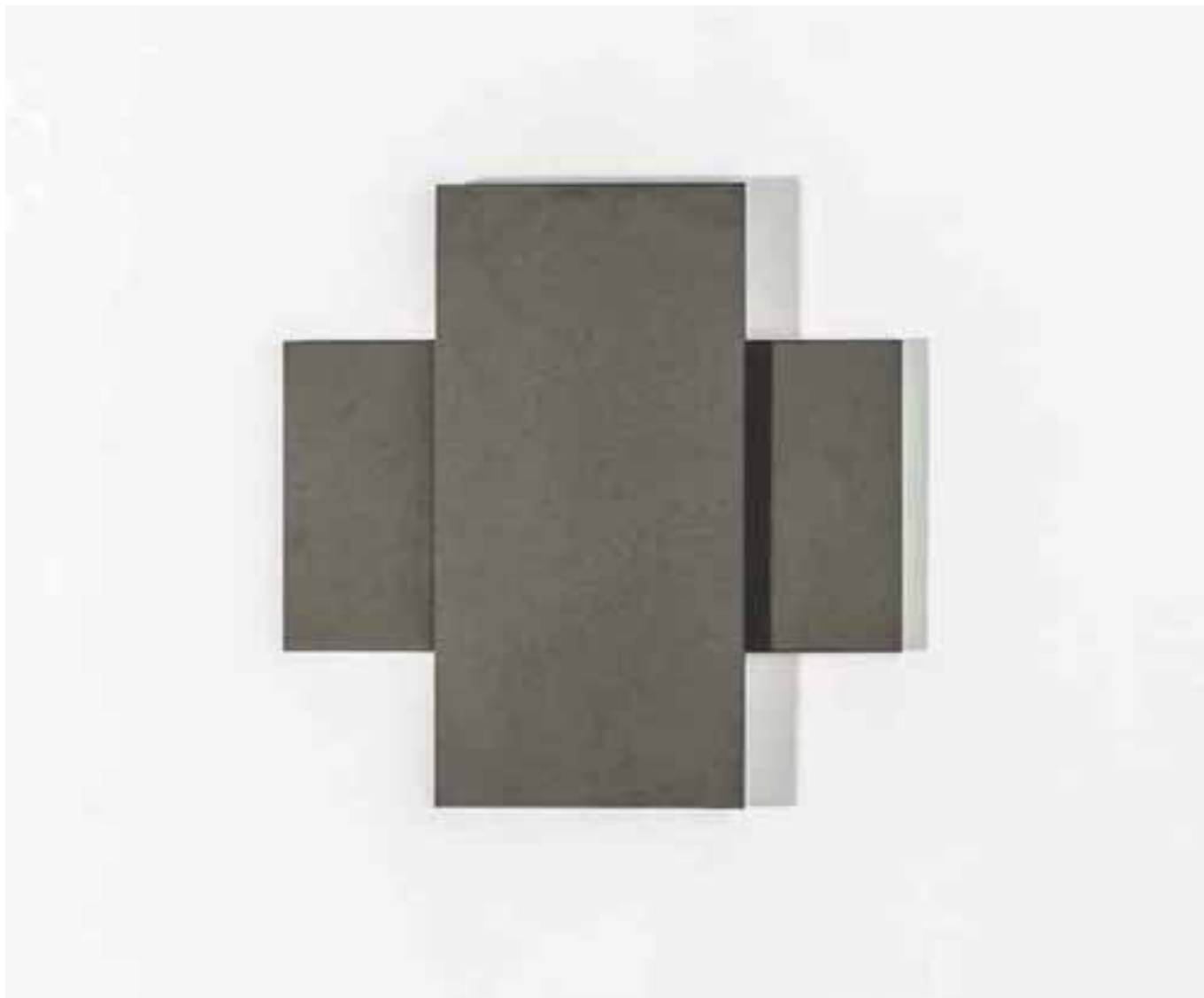
Testura Vibratile

Gelimiteerde oplage

Gesigineerd op etiket verso

Geborsteld aluminium op zwart gelakt hout, 25 x 25 cm

€ 600 - 1.000

41

41

Iran Do Espirito Santo

(Mococa 1963)

Cross on Wall (2011)

Oplage 15/25

Graniet, H. 40 x B. 40 x D. 2 cm

Herkomst:

- Sean Kelly Gallery, New York City (2011) (inv.no. IdES-322.15)

- Particuliere collectie, Nederland

N.B.:

Inclusief certificaat van echtheid.

€ 3.000 - 5.000

42

Iran Do Espirito Santo

(Mococa 1963)

Twist 12 (2010)

Virginia Mirror spiegelglas (2 delen), H. 212 x B. 141 x D. 0.6 cm

Herkomst:

- Sean Kelly Gallery, New York City (2010)

- Particuliere collectie, Nederland

N.B.I:

Inclusief presentatiedoos met beschrijvingen en instructies.

N.B.II:

Inclusief certificaat van echtheid.

€ 10.000 - 20.000

43

43

Bram Bogart

(Delft 1921 – Sint-Truiden 2012)

Miroir de Visconti

Gesigneerd en gedateerd '82 op zijkant

Gesigneerd, getiteld en gedateerd *Juli 1982* verso

Beschilderd reliëf, 130 x 95.5 cm

Herkomst:

Bedrijfscollectie voormalige privébank, Antwerpen

€ 3.000 - 5.000

44

44

Bram Bogart

(Delft 1921 - Sint-Truiden 2012)

Zonder titel

Gesigneerd en gedateerd '98 r.m.

Gedateerd 1998, genummerd 41 en gemerkt *Atelier/Studio**J.M. Foubert en F. Delille Paris verso*

Beschilderd keramieken reliëf, 53.5 x 51 cm

Herkomst:

Particuliere collectie, Nederland

N.B.:

Inclusief metalen standaard.

€ 2.000 - 3.000

45

45

Alphons Freijmuth

(Haarlem 1940)

*Maan en cirkel*Gemonogrammeerd, gedateerd 86 en genummerd 3/6 op voet
Brons, H. 24.4 cm

Herkomst:

- Collection d'Art Amsterdam (1998)

- Particuliere collectie, Nederland

N.B.:

Er zijn twee grootformaat sculpturen van de hand van
Freijmuth te vinden in de Amsterdamse openbare ruimte, te
weten *The sailing man* (1986) op het Kattenburgerplein en
Totempaal (1991) in de tuin van de Nederlandse Bank.

€ 500 - 800

46

48

47

49

46

Alphons Freijmuth

(Haarlem 1940)

Zelfportret

Gesigneerd, getiteld en gedateerd '95 verso

Olieverf op doek, 40 x 30 cm

Herkomst:

- Veiling AAG, Amsterdam, 7 juni 2010, lot 191

- Particuliere collectie, Nederland

€ 800 - 1.200

47

Alphons Freijmuth

(Haarlem 1940)

"Violla"

Gesigneerd, getiteld en gedateerd '92 '93 '94 verso

Met kunstenaarsstempel op etiket op spieraam

Olieverf op doek, 60.4 x 50.2 cm

Herkomst:

- Veiling AAG, Amsterdam, 7 juni 2010, lot 189

- Particuliere collectie, Nederland

€ 1.500 - 2.000

48

Alphons Freijmuth

(Haarlem 1940)

Vrouw met Van der Leck compositie

Gesigneerd en gedateerd '88 verso

Getiteld op etiket op spieraam

Olieverf op doek, 80 x 65 cm

Herkomst:

- Collection d'art Galerie, Amsterdam (1989) (incl. kopie aankoopnota)

- Particuliere collectie, Nederland

N.B.:

In dit schilderij is Freijmuth er in geslaagd zijn expressionisme en het constructivisme van Bart van der Leck (1876-1958) te combineren.

€ 1.500 - 2.500

49

Alphons Freijmuth

(Haarlem 1940)

"Pablo"

Gesigneerd, getiteld en gedateerd '90 verso

Olieverf op doek, 40 x 30 cm

Herkomst:

- Veiling AAG, Amsterdam, 7 juni 2010, lot 192

- Particuliere collectie, Amsterdam

€ 800 - 1.200

50

50

Alphons Freijmuth

(Haarlem 1940)

Zelfportret

Gesigneerd en gedateerd '97 '98 verso

Getiteld op etiket op spieraam

Olieverf op doek, 50.7 x 45.7 cm

Herkomst:

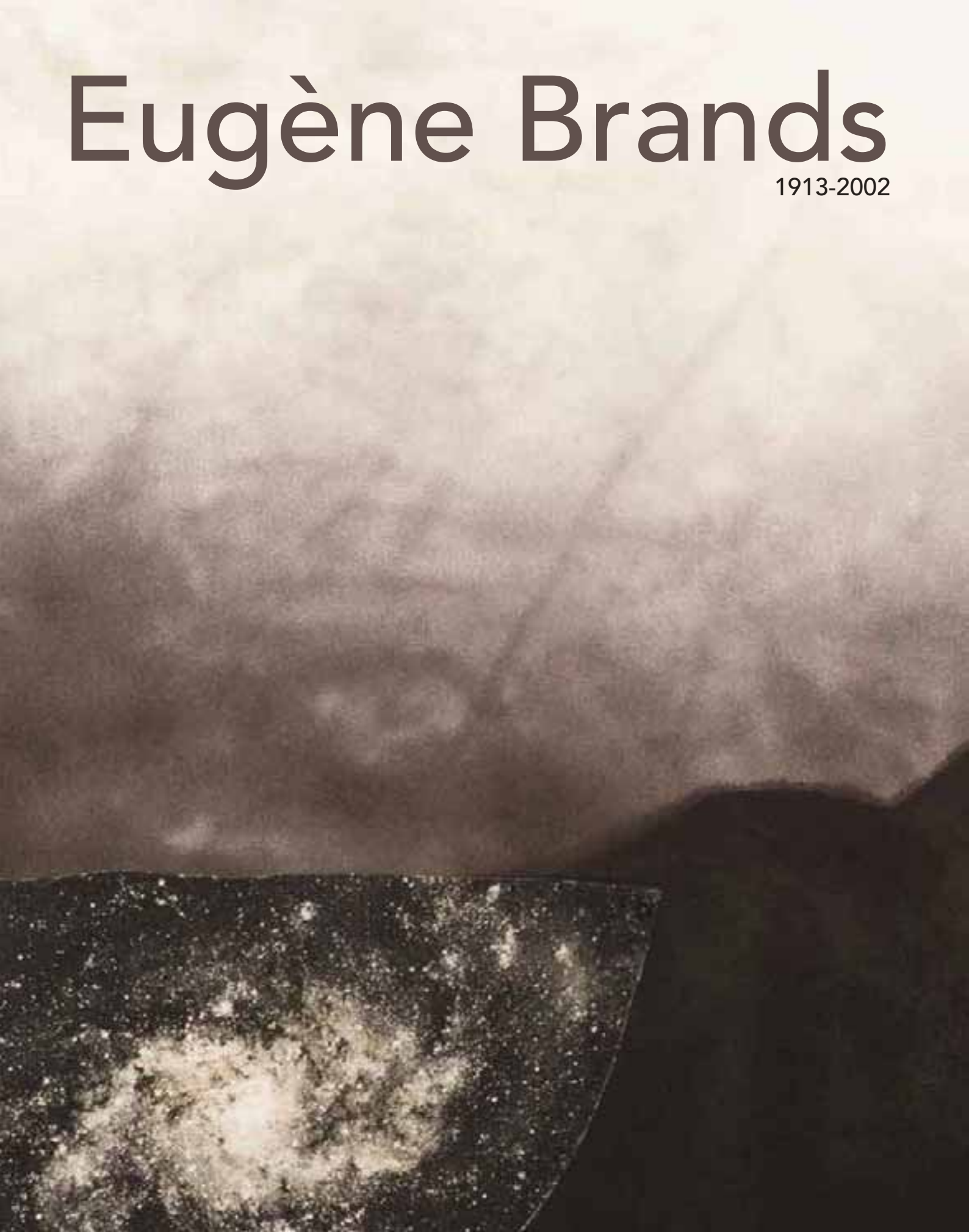
- Veiling AAG, Amsterdam, 7 juni 2010, lot 190

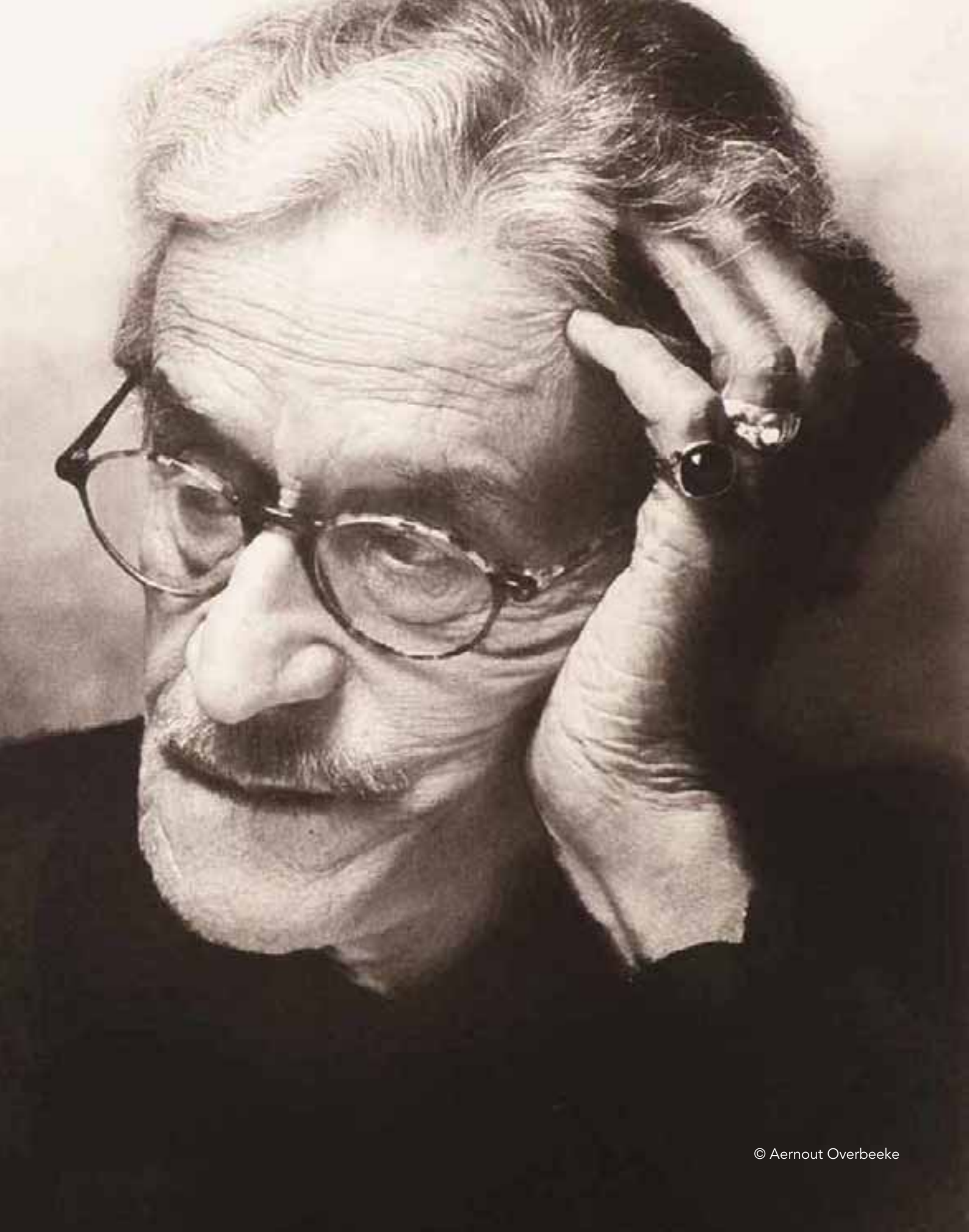
- Particuliere collectie, Nederland

€ 1.000 - 1.500

Eugène Brands

1913-2002

Vaak wordt Eugène Brands in één adem genoemd met de CoBrA-beweging, toch maakte hij hier maar kort deel van uit. Zijn lyrische, dromerige en poëtische werk toonde een andere stijl dan de rauwe expressie en het lawaai van de CoBrA-kunstenaar. Brands ontwikkelde zich tot een abstract impressionist met verfijnde en tere stijl.

Eugène Brands luisterde veel naar muziek. Hij hield van de vroege jazz, de blues, Afrikaanse slag- en Pygmeemuziek. Bij muziek kon hij wegdromen, in zijn gedachten zat hij in het oerwoud of was hij op reis door het universum naar zijn favoriete sterren Orion en Sirius. Al als kleine jongen bestudeerde Brands de kosmos vanuit zijn dakraam. Ooit vond hij een blauw geëmailleerd pannendecksel, kocht een busje witte rijwiellak en veranderde het in een melkwegstelsel met sterrenniveaus. Hij noemde het zijn Deksel des Hemels. Zijn leven lang bleef Brands geboeid door het mysterie van het heelal.

Al voor de Tweede Wereldoorlog was Brands goed op de hoogte van de internationale ontwikkelingen in de beeldende kunst. Aanvankelijk tekende hij realistische portretten, landschappen en stillevenen, maar exposities en publicaties over surrealistische kunst zetten hem aan tot verder kijken. Dit resulteerde in een onderzoek naar de mogelijkheden om nieuwe betekenissen aan bestaande voorwerpen toe te kennen, door deze op verrassende wijze met elkaar te combineren in tekeningen, fotomontages en sculpturen. Omstreeks 1938 vervaardigde Brands een aantal fotomontages waarin afbeeldingen van stad, natuur en kosmos met elkaar werden verenigd. Vanaf 1940 vervaardigde hij een aantal tekeningen van stillevenen waarin vondsten uit de natuur werden gecombineerd. Surrealistischer van karakter zijn enkele kleine sculpturen, samengesteld uit verschillende gevonden mechanische en andere objecten, die alleen in foto's bewaard zijn gebleven. Het meest kenmerkend zijn zijn tekeningen en gouaches: variërend van realisme tot organische en geometrische abstractie.

In 1946 exposeerde Brands op de tentoonstelling Jonge Schilders in het Stedelijk Museum te Amsterdam. Zijn assemblages, gouaches, schilderijen en lichtfoto's uit deze periode tonen zijn optimisme, experimenteerdrijf en nieuw gevonden artistieke vrijheid na de moeizame oorlogsjaren.

Mede-exposanten Appel, Corneille en Rooskens waren zeer onder de indruk van zijn werk en nodigden hem uit voor hun experimentele CoBrA-bijeenkomsten. Brands, die meer op zichzelf gericht was, trok hij zich liever terug in zijn eigen atelier, in zijn eigen droomwereld. In de korte tijd dat Brands betrokken was van de CoBrA-beweging vervulde hij een belangrijke rol. Brands zorgde voor de totstandkoming van de beruchte tentoonstelling in het Amsterdamse Stedelijk Museum.

Brands onderhield goede contacten met de toenmalige directeur Willem Sandberg, die hem gevraagd had zijn werken te exposeren. Brands stelde voor een gezamenlijke expositie te organiseren met andere kunstenaars die eveneens 'het experiment' van groot belang achtten, de CoBrA-kunstenaars. Sandberg stemde hier mee in en zo kon al vroeg een groot overzicht worden getoond van deze experimentele kunstenaars. De museumdirecteur stelde zeven zalen ter beschikking aan de uit tien verschillende landen afkomstige kunstenaars. Sandberg – van huis uit vormgever – was een zeer vooruitstrevende man op het gebied van nieuwe beeldende kunst en wilde graag werk van nieuw talent laten zien. In de kranten werd fel gereageerd op de tentoonstelling. In het Vrije Volk sprak een criticus over "Geklad, Geklets en Geklieder" in het Stedelijk Museum Amsterdam. De kunstenaars werden gezien als knoeiers, kladders en verlakkers.

Daar de meeste deelnemende kunstenaars niet veel geld hadden, waren de werken veelal van klein formaat. Sandberg besloot daarom een voorschot te geven, zodat de kunstenaars materiaal konden kopen. In de week van de voorbereiding maakten Appel, Constant, Corneille en Brands dan ook nog enkele grote doeken. De architect Aldo van Eyck, die zeer enthousiast was over de vrije werkwijze van de Nederlandse CoBrA-kunstenaars, mocht de expositie inrichten. Van Eyck hing de doeken op verschillende hoogtes op, soms op wel drie meter van de grond. Enkele werken zette hij tegen de plint van de vloer. Voor de Nederlandse dichters maakte hij een grote kooi van zwarte latten en plaatste deze tegen een muur in een kleine, zwarte beschilderde zaal. Tussen de latten werden woordschilderingen, dichtbundels en losse kreten opgehangen. Enkele klassieke gedichten werden tegen de wand geplakt en van een

groot kruis voorzien om het experimentele karakter te benadrukken.

De schilderijen van Brands die op de grote CoBrA-tentoonstelling hingen, waren heel anders dan die van de overige participanten. Terwijl de meeste CoBrA-kunstwerken figuren, dieren, planten en dingen uitbeelden, waren bij die van Brands voornamelijk kleurvlakken te onderscheiden. Hij vond dat vorm en kleur zich vanzelf aandienen. "Ik ben geen zender, maar een antenne", beweerde hij, "of meer een wichelroedeloper, die het penseel niet krampachtig vasthoudt, maar los op zijn hand legt en over het land loopt in afwachting of hij bij de bron komt. Op die manier kom je ergens. Dat is mijn bedoeling van het schilderen". Hij liet zich leiden door zijn gevoel en mengde zijn kleuren intuïtief. Hierbij experimenteerde hij, net als de andere CoBrA-kunstenaars, met verschillende materialen waaronder olieverf, houtskool, inkt en gevonden voorwerpen.

Eugène Brands behoorde maar heel kort tot de CoBrA-beweging. Twee dagen na de opening van de grote CoBrA-tentoonstelling in 1949 in het Stedelijk Museum, na een rel op een literatuuravond, trok hij zich helemaal terug. Ondanks de grote bewondering voor het werk van Constant wat zo anders is dan dat van hem zelf, verbrak Brands zelfs de contacten met deze kunstenaar. Met zijn zeer persoonlijke opvattingen over de schilderkunst was Brands nu eenmaal meer een solist en dat is hij altijd gebleven. Hij was meer geïnteresseerd in primitieve culturen, waarvan vooral de muziek en de etnografica hem aansprak. Veel van de magische elementen van deze culturen probeerde hij tot uitdrukking te brengen in zijn werk, dat overigens ook in de jaren vijftig voor lange tijd werd gekenmerkt door zijn fascinatie voor kindertekeningen. Dat was wél een typische CoBrA-eigenschap, in zijn geval mede ontwikkeld door het feit dat zijn dochter Eugénie toen een peuter was. Jarenlang liet hij zich hierdoor inspireren met als resultaat prachtige kleine schilderijen – meestal olie op papier.

In 1950 begon Brands tekeningen van zijn driejarige dochtertje te verzamelen. Hij dateerde deze en verdiepte zich volledig in de wereld van de kindertekening. Een jaar later veranderde zijn eigen werk. Er verschenen

fantasierijke afbeeldingen die overeenkomsten vertoonden met CoBrA-werken: figuren met grote hoofden, een wandelend huis, boten en een razende vis. Bezoekers zagen het verschil niet tussen het werk van hem en zijn dochtertje. Brands was hier trots op: het was hem dus gelukt om net zo spontaan te werken als kinderen. Zo bleef Brands eveneens het experiment trouw. Hij gebruikte verschillende materialen zoals olieverf of gouache en werkte op doek, papier, karton, taartdoos of op behang. Bijna tien jaar lang liet hij zich door de fantasie van het kind inspireren.

Vanaf 1967 was Brands docent Vrij schilderen aan de Koninklijke Akademie voor Moderne Kunst en Vormgeving in Den Bosch. Het is de tijd dat figuratieve elementen uit Brands' schilderijen begonnen te verdwijnen. Zijn doeken werden abstract en bovendien groter. De wollige en vegerige manier van schilderen herinneren in de verte zelfs aan zijn vroegere materie-experimenten. Opvallend is het heldere gebruik van wit, oranje, geel, blauw en groen. Het roept een gevoel van vrijheid en lyriek op. De magische kracht van de kosmos, zo centraal in Brands' oeuvre, voerde ook in deze schilderijen de boventoon. Hij begon zinderende kleurvlakken in zachte poëtische kleuren te schilderen, een ondoordringbare wattige substantie.

Brands schilderde tot op hoge leeftijd, hij woonde en werkte 's zomers in Nunspeet en 's winters in Amsterdam. Na de verkoop van het huis op de Veluwe ging Brands de laatste jaren van zijn leven in de zomer naar de Provence, waar hij in een prachtig natuurgebied een fantastisch atelier bezat. Zijn succes uitte zich in vele solotentoonstellingen, waaronder overzichtstentoonstellingen in het Stedelijk Museum te Amsterdam, het Stedelijk Museum te Schiedam en in het Cobra Museum te Amstelveen. In 1993 besloot Eugène te stoppen met schilderen op doek wat hem fysiek te zwaar werd, hierna richtte hij zich tot zijn geliefde gouaches op papier. Eugène Brands overleed op 15 januari 2002, op de dag dat hij zijn 89ste jaar in zou gaan.

51

53

52

54

51

Eugène Brands

(Amsterdam 1913 - 2002)

Light and colour, a mystery

Gesigneerd, getiteld en gedateerd 9 IX 1996-1 verso

Gouache op papier, 36 x 46.2 cm

€ 800 - 1.200

52

Eugène Brands

(Amsterdam 1913 - 2002)

"Landschap 26.II.'74"

Gesigneerd l.o.

Gesigneerd, getiteld, gedateerd 26 februari 1974 en genummerd 5759 verso

Gouache op papier, 35.6 x 56.1 cm

Herkomst:

- Stichting Beeldende Kunst, Amsterdam (inv.no. 4-184)

- Particuliere collectie, Nederland

€ 800 - 1.200

53

Eugène Brands

(Amsterdam 1913 - 2002)

Zonnige tuin

Gesigneerd r.o.

Getiteld, gedateerd 3.I.'73-7 en genummerd 5435 verso

Gouache op papier, 40.9 x 39.1 cm

Herkomst:

- Stichting Beeldende Kunst, Amsterdam

- Particuliere collectie, Nederland

€ 800 - 1.200

54

Eugène Brands

(Amsterdam 1913 - 2002)

"Polder II"

Gesigneerd l.o.

Gesigneerd, getiteld, gedateerd 24. februari 1976-2 en genummerd 5959 verso

Gouache op papier, 39.7 x 65.5 cm

€ 800 - 1.200

55

55

Eugène Brands

(Amsterdam 1913 - 2002)

Magic Spot

Gesigneerd, getiteld, gedateerd 12 VIII 1991-5 en genummerd 9597 verso

Gouache en lak op papier, 54 x 40 cm

Herkomst:

- Galerie Collection d'Art, Amsterdam (1997)

- Particuliere collectie, Nederland

€ 800 - 1.200

56

56

Claudio Parmiggiani

(Luzzara 1943)

Senza titolo

Gesigneerd r.o.

Pastel en pigment op papier, 80.8 x 60.8 cm

Herkomst:

Collectie Bierbrouwerij Oranjeboom, Breda

€ 500 - 1.000

57

57

Reinier Lucassen

(Amsterdam 1939)

Arte & Scienza

Gesigneerd met initialen en gedateerd 1988 l.o.

Gesigneerd en gedateerd 88 verso

Olieverf op doek, 90 x 80 cm

Herkomst:

- Galerie Espace, Amsterdam (1989)

- Particuliere collectie, Nederland

€ 2.500 - 4.500

58

59

58

Jürgen Partenheimer

(München 1947)

Ohne Titel (VA 49)

Gesigneerd met initialen, getiteld en gedateerd 89 m.o.

Lak, aquarel, potlood en collage op papier, 53.2 x 39.1 cm

Herkomst:

- Deweer Art Gallery, Otegem (inv.no. JP5/589)

- Galerie Van Esch, Eindhoven (1990)

- Particuliere collectie, Nederland

€ 800 - 1.200

59

Rob Scholte

(Amsterdam 1958)

Tartufo Tartuffe 4.1

Gesigneerd, getiteld en gedateerd 1988 verso

Acryl en zeefdruk op doek, 65.2 x 50.6 cm

Herkomst:

- Galerie Charles Cartwright, Parijs (1990)

- Particuliere collectie, Nederland

€ 1.000 - 2.000

60

60

Emo Verkerk

(Amsterdam 1955)

Erasmus

Gesigneerd met initialen, getiteld en gedateerd '93 m.o.

Olieverf op papier, 109.5 x 94.3 cm

Herkomst:

- Galerie Art & Project, Slootdorp (1994)

- Particuliere collectie, Nederland

€ 3.000 - 5.000

61

Emo Verkerk

(Amsterdam 1955)

Studie voor portret van Nescio

Gesigneerd, getiteld en gedateerd 1986 op spieraam

Olieverf op doek, 52 x 40 cm

Herkomst:

- Galerie Art & Project, Slootdorp (1987)

- Particuliere collectie, Nederland

€ 2.500 - 4.500

61

62

Emo Verkerk

(Amsterdam 1955)

Studie voor portret van Multatuli

Gesigneerd, getiteld en gedateerd 1986 op spieraam

Olieverf op doek, 40 x 30 cm

Herkomst:

- Galerie Art & Project, Slootdorp (1987)

- Particuliere collectie, Nederland

€ 2.000 - 4.000

62

63

63

Ger van Elk

(Amsterdam 1941 - 2014)

Zonder titel

Beide gesigneerd en gedateerd 1982 m.o.

Beide potlood en kleurpotlood op papier,
beide 72.4 x 50.6 cm

Herkomst:

Particuliere collectie, Nederland

(2x) *Eén afgebeeld*

€ 2.000 - 3.000

64

64

Ger van Elk

(Amsterdam 1941 - 2014)

Rietfruitveld

Gesigneerd en gedateerd '88 m.m.

Polyurethaanverf op C-print, inkt, krijt en potlood op papier in
omlijsting, 113.2 x 83.4 cm

Herkomst:

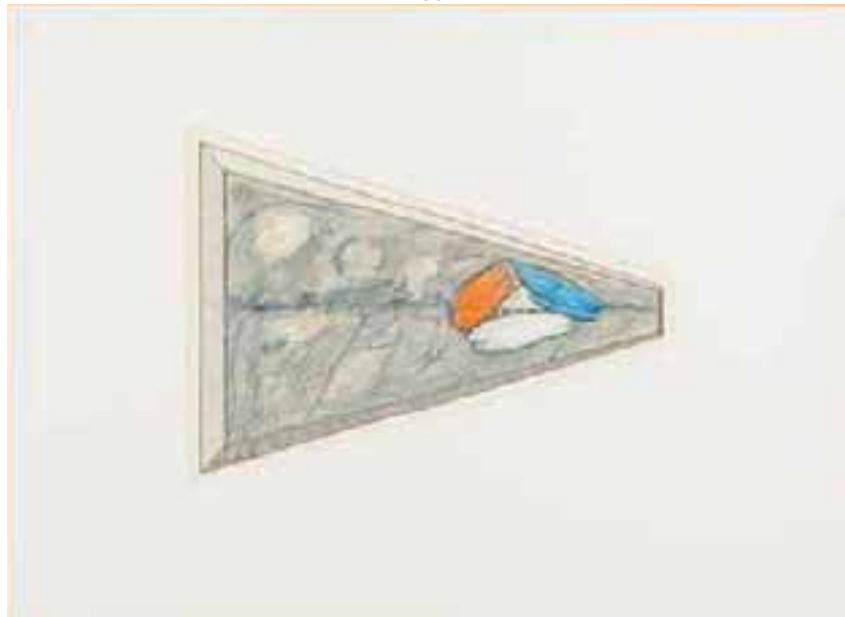
- Galerie Art & Project, Slootdorp (1990)

- Particuliere collectie, Nederland

€ 2.000 - 3.000

65

66

65

Ger van Elk

(Amsterdam 1941 - 2014)

Study for Slash + Push

Gesigeneerd, getiteld en gedateerd '94 m.o.

Gouache en potlood op foto, 41.1 x 49.4 cm (beeldformaat) /
50.6 x 60.6 cm (papierformaat)

Herkomst:

- Liliane & Michel Durand-Dessert, Parijs
- Multiplicata, Parijs (1999)
- Particuliere collectie, Nederland

€ 2.000 - 3.000

66

Ger van Elk

(Amsterdam 1941 - 2014)

Detail kleurenproef met rood, wit, blauw accent

Gesigeneerd en gedateerd '84 l.o.

Gemengde techniek op papier in omlijsting, 63.5 x 84.6 cm

Herkomst:

- Galerie Art & Project, Slootdorp (1988)
- Particuliere collectie, Nederland

€ 2.000 - 3.000

67

67

Rob van Koningsbruggen

(Den Haag 1948)

Zonder titel (1983)

Gesigneerd verso

Acryl op doek, 53.4 x 56.4 cm

Herkomst:

- Galerie Van Krimpen, Amsterdam (1985)

- Particuliere collectie, Nederland

€ 3.000 - 5.000

68

68

Christian Floquet

(Genève 1961)

Sans titre

Gesigneerd en gedateerd 88 verso

Acryl op doek, 188 x 187.4 cm

Herkomst:

- John Gibson Gallery, New York City (1989)

- Particuliere collectie, Nederland

€ 2.000 - 4.000

69

Jef Diederens

(Heerlen 1920 - Amsterdam 2009)

Haussa

Gesigneerd en gedateerd '88 verso

Getiteld en gedateerd 1988 op kunstenaarsetiket op spieraam

Acryl op doek, 209 x 24 cm

Herkomst:

- Veiling Glerum, Den Haag, 2 juni 1992, lot 352

- Particuliere collectie, Nederland

N.B.:

In kunstenaarslijst.

€ 1.000 - 2.000

69

70

71

70

Hans van Hoek

(Deurne 1947)

Bomen op zanderige grond

Gesigneerd en gedateerd '90 verso

Aquarel en houtskool op papier, 57 x 76.1 cm

Herkomst:

- Galerie Collection d'Art, Amsterdam (1997)

- Particuliere collectie, Nederland

€ 600 - 1.000

71

Hans van Hoek

(Deurne 1947)

De doop

Gesigneerd, getiteld en gedateerd '92 verso

Aquarel en potlood op papier, 52 x 66.2 cm

Herkomst:

- Galerie Collection d'Art, Amsterdam (1999)

- Particuliere collectie, Nederland

€ 600 - 1.000

72

72

Khaled Jarrar

(Jenin 1976)

Gently I press the trigger

Gesigneerd en genummerd 02 verso

Met titel, datering 2014 en genummerd 02 op etiket verso

Acryl op doek, 110 x 110 cm

Herkomst:

Door de huidige eigenaar in 2014 rechtstreeks van de kunstenaar verkregen

€ 2.000 - 4.000

73

73

Kees van Bohemen

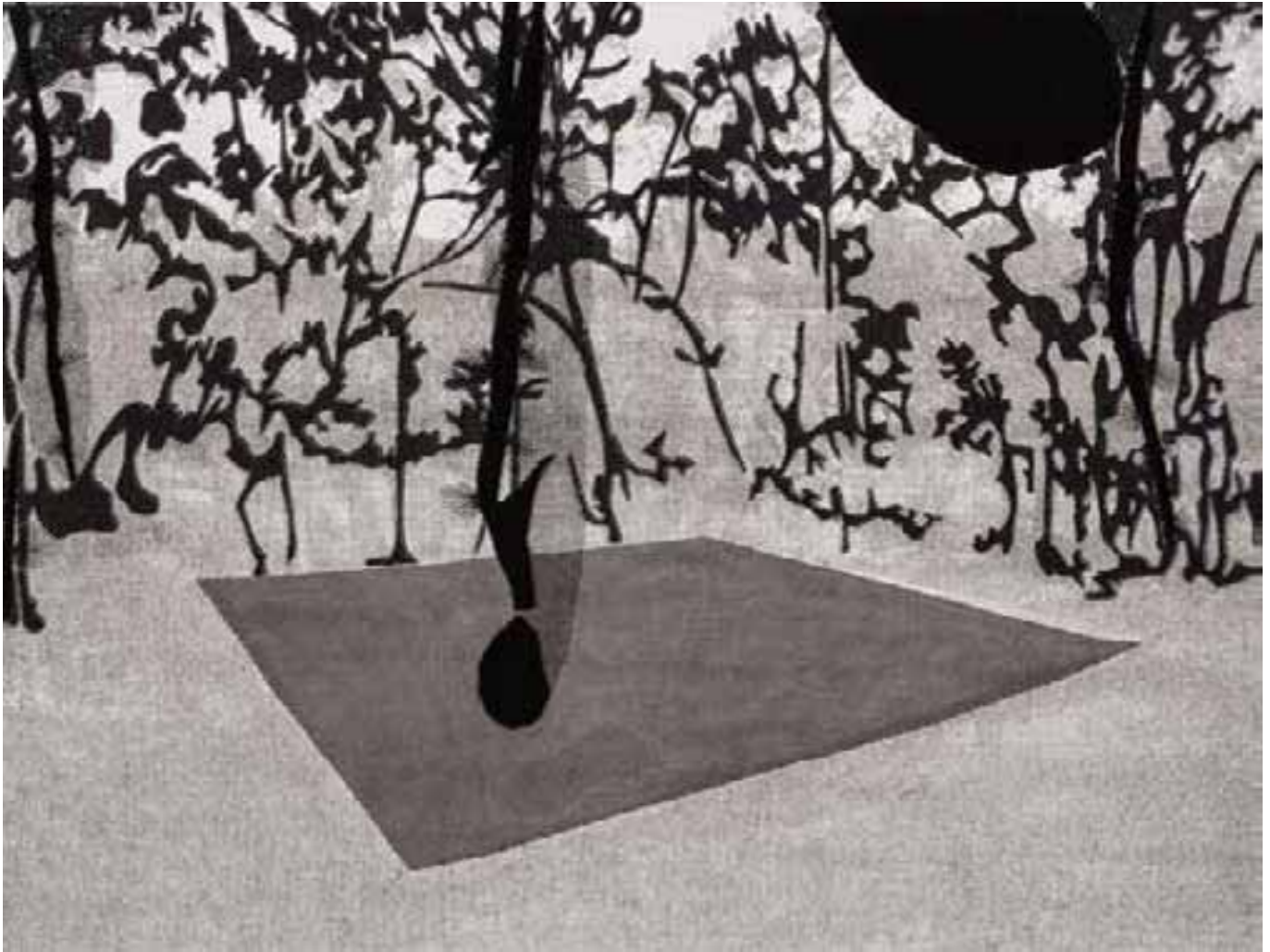
(Den Haag 1928 - 1985)

Koeien in een landschap

Gesigneerd en gedateerd 85 r.o.

Pastel op papier, 75 x 100.8 cm

€ 2.500 - 3.500

74

74

Berend Strik

(Nijmegen 1960)

Decipher the artist's mind, virtuosity (Studio Melati Suryodarmo)

Gesigneerd, getiteld, gedateerd 2014 en genummerd 2/8 verso

Foto, textiel en garen op doek, 46 x 61.1 cm

N.B.:

De werken in oplage van de hand van Strik zijn alle handgemaakt en daarmee uniek.

€ 1.000 - 2.000

75

75

Philippe Vandenberg

(Gent 1952 – Brussel 2009)

Schilderij voor Constant

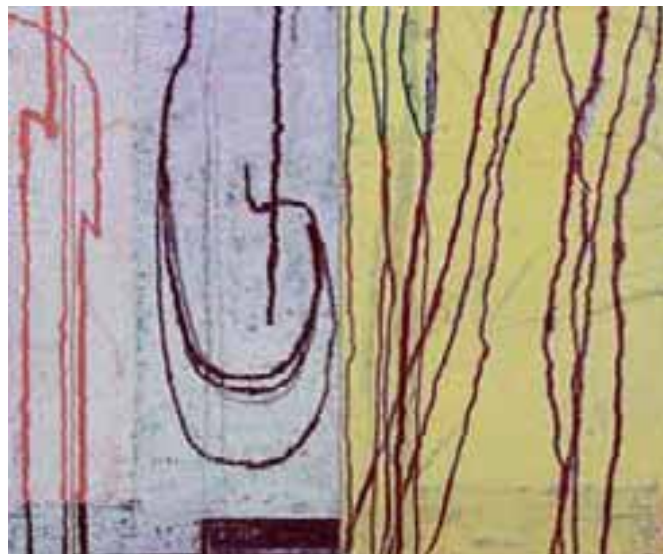
Gesigneerd, getiteld en gedateerd 1986 verso

Olieverf op doek, 120.3 x 100 cm

Herkomst:

Bedrijfscollectie voormalige privébank, Antwerpen

€ 4.000 - 6.000

76

77

76

Paco Knölller

(Obermarchtal 1950)

Ohne Titel

Gesigneerd, gedateerd 2007-08 en genummerd H236 verso

Beide oliekrijt en lak op hout, H. 50 x B. 59.9 x D. 5.8 cm (totaal)

Herkomst:

- Galerie Karsten Greve, St. Moritz (2008)

- Particuliere collectie, Nederland

€ 1.000 - 2.000

77

Paco Knölller

(Obermarchtal 1950)

Brief an die Blinden 2 (tweeluik)

Gesigneerd, getiteld, gedateerd 2006 en genummerd H160

verso

Beide oliekrijt en lak op hout, H. 50 x B. 60 x D. 6 cm (totaal)

Herkomst:

- Galerie Karsten Greve, St. Moritz (2008)

- Particuliere collectie, Nederland

€ 1.000 - 2.000

78

79

78

Toon Verhoef

(Voorburg 1946)

Zonder titel

Gesigneerd en gedateerd 80-81 verso

Olieverf op doek, 140 x 375 cm

Herkomst:

- Galerie Art & Project, Slootdorp (1996)

- Particuliere collectie, Nederland

€ 6.000 - 10.000

79

Koen Vermeule

(Goes 1965)

Landschap achter hek

Gesigneerd met initialen en gedateerd '96 verso

Olieverf op doek, 75.1 x 200.2 cm

Herkomst:

Bedrijfscollectie HEMA / Koninklijke Bijenkorf Beheer (KBB nr. 1666), Nederland (sinds 1995)

N.B.:

De opbrengst van dit lot komt ten goede aan HEMA Foundation, Amsterdam.

€ 2.000 - 4.000

80

80

Toon Verhoef

(Voorburg 1946)

Zonder titel

Gesigneerd en gedateerd '97 verso

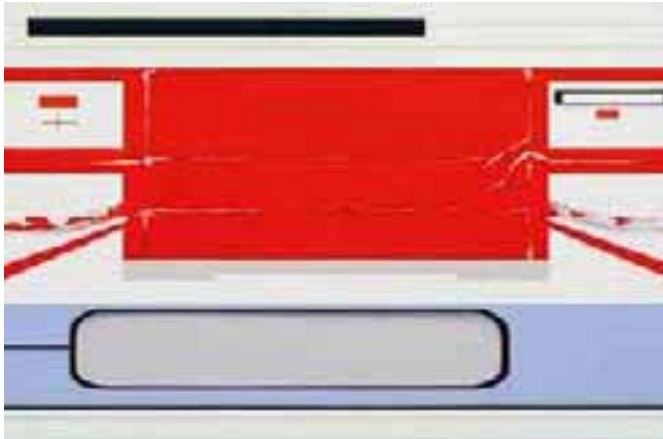
Olieverf en acryl op doek, 290 x 189.8 cm

Herkomst:

- Galerie Art & Project, Slootdorp (1997)

- Particuliere collectie, Nederland

€ 6.000 - 10.000

81

82

81

Ronald de Bloeme

(Leeuwarden 1971)

"Property"

Gesigeneerd, getiteld en gedateerd 2008 verso

Lak op katoen, 79.9 x 120.1 cm

Tentoonstelling:

The Pharos Centre for Contemporary Art, Cyprus, *Best Discount*, 28 juli - 25 augustus 2008

€ 800 - 1.200

82

Ronald de Bloeme

(Leeuwarden 1971)

"Signal 2"

Gesigeneerd, getiteld en gedateerd 2005 verso

Mat- en hoogglanslak op katoen, 100 x 174.3 cm

Herkomst:

- Galerie Nouvelles Images, Den Haag

- Particuliere collectie, Nederland

Tentoonstelling:

Stadsgalerij, Heerlen, *4 x schilderen*, 2 juli - 27 augustus 2006

€ 1.000 - 2.000

83

83

Ronald de Bloeme

(Leeuwarden 1971)

"Untitled" (Postes Vietnam)

Gesigeneerd, getiteld en gedateerd 2002 Berlin verso

Lak op doek, postzak, luifeldoek en garen, 120.2 x 120.1 cm

Herkomst:

- Galerie Nouvelles Images, Den Haag

- Particuliere collectie, Nederland

€ 1.000 - 2.000

84

Ronald de Bloeme

(Leeuwarden 1971)

"Imperfection"

Gesigeneerd, getiteld en gedateerd 2012 verso

Lak op katoen, 115.1 x 80.1 cm

€ 800 - 1.200

85

Marc Nagtzaam

(Helmond 1968)

N.T. (Say hello to never)

Gesigeneerd, getiteld en gedateerd 1998/1999 op achterzijde omlijsting

Grafiet op papier, 86 x 113 cm

Herkomst:

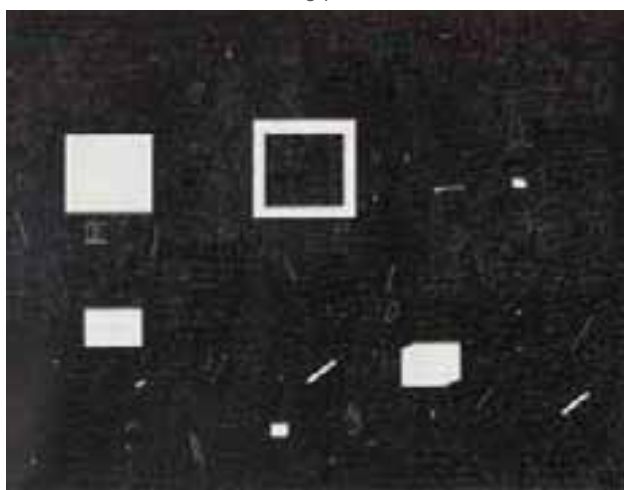
- Galerie van den Berge, Goes

- Particuliere collectie, Nederland

€ 2.000 - 4.000

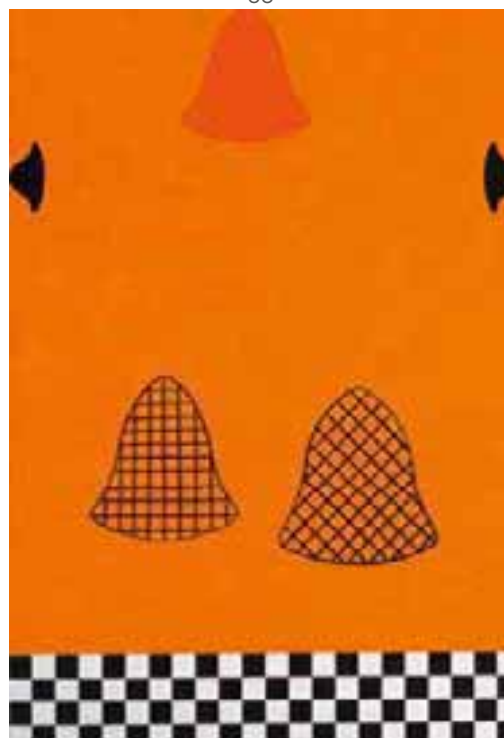
84

85

86

87

86

Ben Sleuwenhoek

(Middelburg 1951)

Tranen van Heraclitus (2)

Gesigneerd en gedateerd 88 verso

Getiteld en gedateerd 1988 op spieraam

Olieverf op doek, 90.1 x 70.1 cm

Herkomst:

Door de huidige eigenaar rechtstreeks van de kunstenaar
€ 700 - 900

87

Ben Sleuwenhoek

(Middelburg 1951)

*Zonder titel*Gesigneerd, met kunstenaarsstempel en gedateerd 86 op
spieraam

Olieverf op doek, 160.4 x 110.2 cm

€ 1.000 - 1.500

88

88

Jaap Hillenius

(Amsterdam 1934 - 1999)

Venster naar de zomer

Gesigeneerd en gedateerd 1975 l.m.

Gesigeneerd en getiteld op spieraam

Olieverf op doek, 190.8 x 141 cm

Herkomst:

Afkomstig van familie van de kunstenaar

N.B.:

In kunstenaarslijst.

€ 2.000 - 3.000

89

89

Jaap Hillenius

(Amsterdam 1934 - 1999)

Venster naar het water

Gesigeneerd l.o en gedateerd 1992 r.o.

Getiteld op spieraam

Olieverf op doek, 169.8 x 169.8 cm

Herkomst:

Afkomstig van familie van de kunstenaar

€ 2.000 - 3.000

90

90

Alan Green

(Londen 1932 - Monmouth 2003)

Base Blue

Gesigneerd, getiteld en gedateerd 1979 verso

Acryl op doek, 161.6 x 161.7 cm

Herkomst:

- Annely Juda Fine Art, Londen

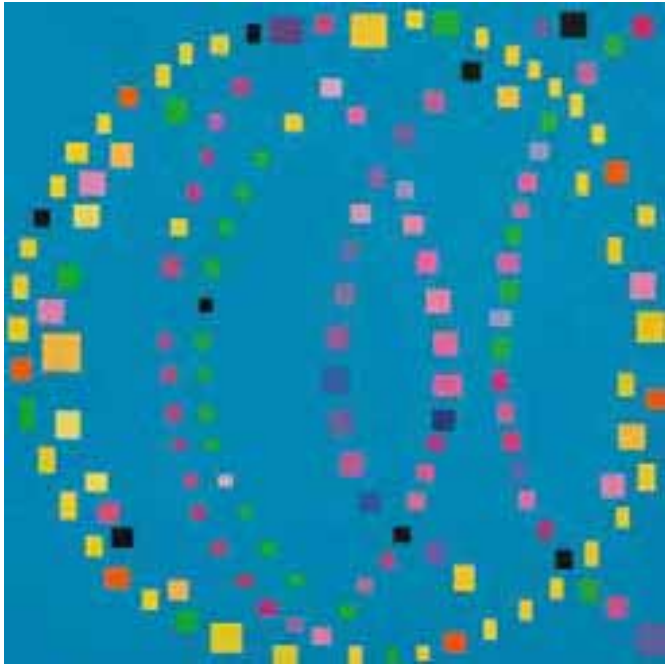
- Galerie Artline, Den Haag

Tentoonstelling:

Galerie Artline, Den Haag, *Alan Green*, 2 december 1979 - 12

januari 1980

€ 10.000 - 15.000

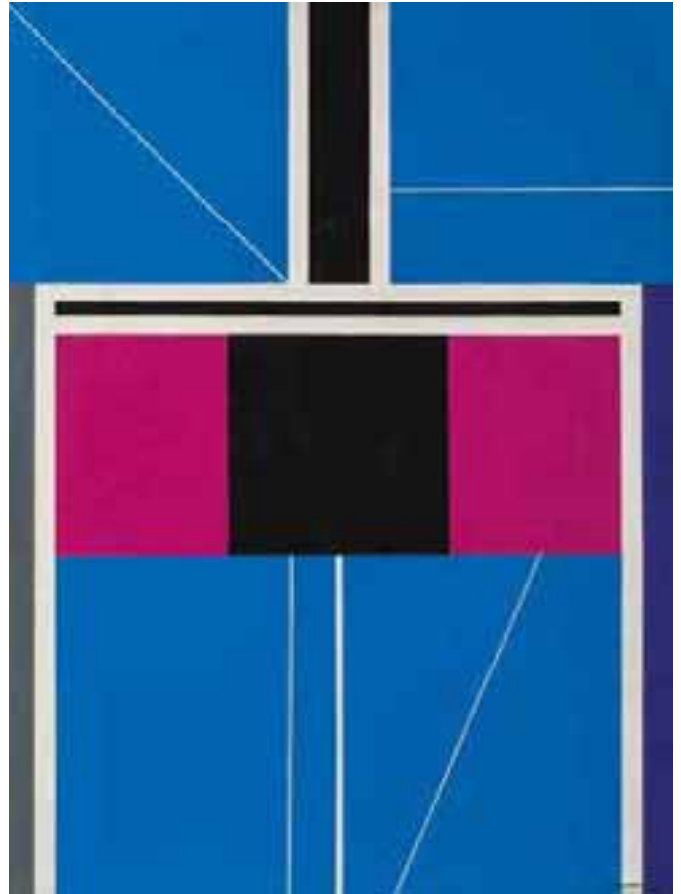

91

92

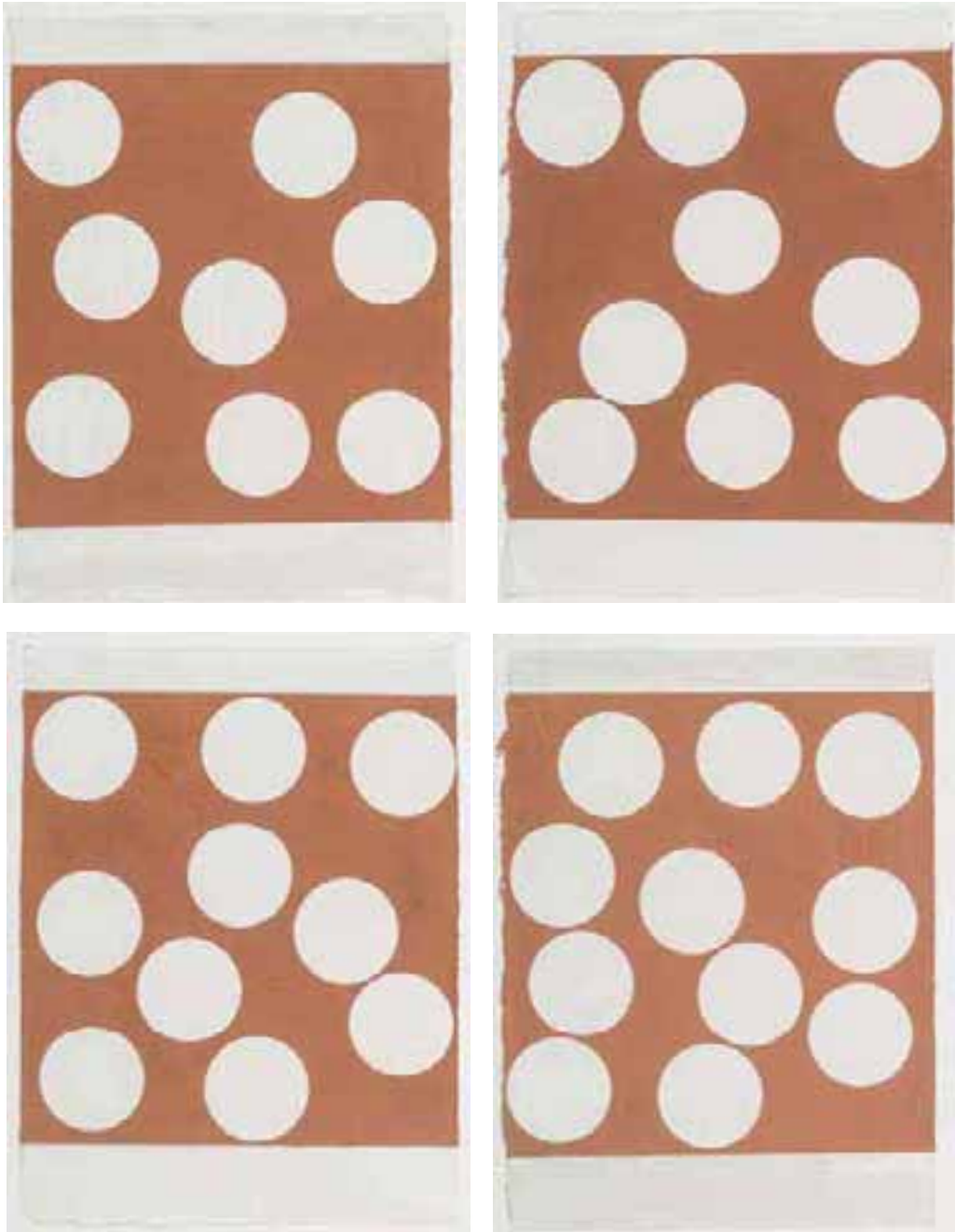
91
Josef Ongenae
 (Antwerpen 1921 - Amsterdam 1993)
Tantris I
 Gesigneerd en gedateerd '79 verso
 Olieverf en acryl op board, 114.7 x 114.7 cm
 N.B.:
 In kunstenaarslijst.
 € 1.000 - 2.000

93

92
Josef Ongenae
 (Antwerpen 1921 - Amsterdam 1993)
'Shakti' I
 Gesigneerd, getiteld en gedateerd '75 verso
 Gesigneerd en gedateerd 75 op spieraam
 Olieverf op board, 114.7 x 114.7 cm
 Herkomst:
 - Gemeente Amsterdam (1975)
 - Particuliere collectie, Nederland
 N.B.:
 In kunstenaarslijst.
 € 1.000 - 2.000

93
Jo Delahaut
 (Vottem 1911 - Schaarbeek 1992)
Répartition
 Gesigneerd en gedateerd 77 r.o.
 Gesigneerd, getiteld en gedateerd 1977 verso
 Olieverf op doek, 129.8 x 97.1 cm
 Herkomst:
 Bedrijfscollectie voormalige privébank, Antwerpen
 € 1.500 - 2.500

94

94

Piet Dieleman

(Arnhem 1956)

*a) Zonder titel*Gesigneerd, gedateerd 2008 en genummerd 6/25 verso
Olieverf op papier, ca. 38 x 29 cm*b) Zonder titel*Gesigneerd, gedateerd 2008 en genummerd 4/25 verso
Olieverf op papier, ca. 38 x 29 cm*c) Zonder titel*Gesigneerd, gedateerd 2008 en genummerd AP verso
Olieverf op papier, ca. 38 x 29 cm*d) Zonder titel*Gesigneerd, gedateerd 2008 en genummerd 10/25 verso
Olieverf op papier, ca. 38 x 29 cm

N.B.:

Piet Dieleman heeft in opdracht 30 unieke werken gemaakt in deze serie. De vier werken in dit lot hebben respectievelijk 8, 9, 10 en 11 cirkels.

€ 800 - 1.200

95

95

Wolfgang Robbe

(Aken 1954)

Wird es gestern? War es morgen? (Will it be yesterday? Was it tomorrow?)

Gesigneerd, getiteld en gedateerd 1987-88 verso
 Hout, gips, metaal, acryl en glas, H. 200 x B. 53.5 x D. 39.5 cm

Herkomst:

- John Gibson Gallery, New York City (1991)
- Particuliere collectie, Nederland

N.B.

Voorzien van een door de kunstenaar geschreven bevestigingsinstructie verso.

€ 1.500 - 2.500

96

96

Han Schuil

(Voorschoten 1958)

Zonder titel

Gesigneerd en gedateerd '88 verso
 Olieverf en koper collage op gebogen aluminium behandeld met zuur, H. 98 x B. 100 x D. 11 cm

Herkomst:

- Galerie Art & Project, Slootdorp (1989)
- Particuliere collectie, Nederland

€ 2.000 - 4.000

97

98

97

Patrick Weidmann

(Genève 1958)

Jardin de Versailles (6x)

Alle gesigneerd en gedateerd 1987 verso

a) Acryl op doek, 30.3 x 243.9 cm

b) Acryl op doek, 30.3 x 243.9 cm

c) Acryl en lak op doek, 30.2 x 89.1 cm

d) Acryl en lak op doek, 30.2 x 89.1 cm

e) Fotoprint en acryl op doek, 27 x 37.9 cm

f) Fotoprint en acryl op doek, 27 x 37.9 cm

Herkomst:

- John Gibson Gallery, New York City (1989)

- Particuliere collectie, Nederland

(6x)

€ 1.000 - 2.000

98

Michel François

(Sint-Truiden 1956)

Untitled (Neon) (2009)

Gips en neon, H. 4.5 x B. 123 x D. 7.5 cm

Herkomst:

- Xavier Hufkens, Brussel (2010)

- Particuliere collectie, Nederland

N.B.:

Inclusief certificaat van echtheid.

€ 2.000 - 4.000

99

99

Peter Arthur Hutchinson

(Londen 1930)

X, Y, Z; from the alphabet series

De drie letters X, Y en Z respectievelijk van papier op hout, metaal op hout en textiel op karton op hout, alle ca. H. 35 x B. 25 x D. 3 cm

De vier kleurenfoto's in drie plexiglas behuizingen, alle ca. H. 52 x B. 77.4 x D. 5.8 cm

De drie teksten in zilverkleurenprint, gesigeneerd, getiteld en gedateerd *Summer 1974* r.o., in plexiglas behuizing, alle ca. H. 52 x B. 77.4 x D. 5.8 cm

Herkomst:

- John Gibson Gallery, New York City (1997)
- Particuliere collectie, Nederland

Tentoonstelling:

Los Angeles County Museum of Art, *Photography and Art 1946 - 1986*, 4 juni 1987 - 3 april 1988

(9x)

€ 3.000 - 5.000

100

Jonathan Meese

(Tokyo 1970)

Dr. Monte-Cristo (Spielball der Natur)

Gesigeneerd met initialen, gedateerd 07, genummerd A.P en met gietersmerk *H. Noack Berlin* op achterzijde sculptuur Brons op hardstenen voet op houten sokkel, H. 141.2 cm (sculptuur 31.2 cm)

Herkomst:

- Galerie Krinzinger, Wenen (2008)
- Particuliere collectie, Nederland

€ 6.000 - 10.000

101

101

David Lindberg

(Des Moines 1964)

All the days papers

Gesigineerd en gedateerd '10 op frame

Krantenknipsels, pigment, epoxy en glasvezelmat, ca. H. 170

x B. 255 x D. 20 cm

N.B.:

Daarbij een door de kunstenaar speciaal voor dit werk vervaardigde transporthuls, tevens kunstwerk. Deze huls is gesigineerd en gedateerd '10.

€ 1.000 - 3.000

102

102

David Lindberg

(Des Moines 1964)

Untitled (rose)

Gesigeneerd en gedateerd '14 verso

Epoxy, glasvezelmat en pigment, 101 x 101 cm

€ 500 - 800

103

David Lindberg

(Des Moines 1964)

Zonder titel

Gesigeneerd en gedateerd '98 op voet

Epoxy, pigment, glasvezelmat en diverse objecten,

H. 233.3 cm

€ 800 - 1.200

103

104

106

105

107

104

Arman

(Nice 1928 - New York City 2005)

Sans titre (Inclusion de Telephones Portables, 2003)

Gesigeneerd r.o. en genummerd 1/100 l.o.

Halve mobiele telefoons in polyesterhars, H. 51.5 x B. 42 x D. 12 cm

€ 2.000 - 3.000

105

Joep van Liefland

(Utrecht 1966)

"Untitled 13 (Pale Rider)"

Gesigeneerd, getiteld en gedateerd 2013 verso

Emaillerverf op VHS-banden in plexiglas behuizing, H. 67.3 x B. 60.9 x D. 7 cm

Herkomst:

- Galerie Gebr. Lehmann, Dresden (2013)

- Particuliere collectie, Nederland

€ 800 - 1.200

106

Jane Edden

(Essex 1966)

"Wind up 2"

Gesigeneerd, getiteld en gedateerd 2007 verso

Durotran met elektronica in plexiglas behuizing, H. 87.1 x B. 61.1 x D. 9.1 cm

Herkomst:

- Flowers Gallery, Londen (2008) (inv.no. AFG 42562)

- Particuliere collectie, Nederland

€ 600 - 1.000

107

Cole Morgan

(New York City 1950)

"Two face"

Gesigeneerd en gedateerd 85 op voet

Getiteld, gedateerd 1985 en genummerd *Inv.no. #495* op kunstenaarsetiket op onderzijde

Gemengde techniek en collage op plexiglas, in plexiglas behuizing, H. 43.3 cm

€ 1.500 - 2.500

108

110

109

111

108

Frank Schröder

(Saint Louis 1950)

Double rubber pad

Gesigeneerd en gedateerd 1989 verso

Gesigeneerd, getiteld, gedateerd 1989 en genummerd # F.S. 057 op etiket verso

Beschilderde triplex assemblage met rubber, 86 x 141.6 cm

Herkomst:

- John Gibson Gallery, New York City (1991)
- Particuliere collectie, Nederland

€ 1.000 - 2.000

109

Joep van Liefland

(Utrecht 1966)

Zonder titel

Gesigeneerd, gedateerd 2013-6 en genummerd 3/6 op binnenzijde

Brons, H. 31.6 cm

Herkomst:

- Galerie Gebr. Lehmann, Dresden (2013)
- Particuliere collectie, Nederland

€ 1.000 - 2.000

110

Willi Siber

(Eberhardzell 1949)

Wandobjekt

Beschilderd hout en schellak, H. 74 x B. 74 x D. 15 cm

Herkomst:

- Galerie BMB, Amsterdam (2004) (incl. aankoopnota)
- Particuliere collectie, Nederland

N.B.:

Inclusief het boek *Willi Siber Holz Bewegen* door Christoph Bauer e.a. (2002).

€ 600 - 1.000

111

Johannes Nagel

(Jena 1979)

New Jazz / Isolator Series (2015)

Keramik en zand, H. 79 cm

Herkomst:

- New Art Centre, Salisbury (2015)
- Particuliere collectie, Nederland

€ 600 - 1.000

112

112

Geert Lap

(Venlo 1951 - Amsterdam 2017)

*Zonder titel*Gedateerd 92 en genummerd 4 op onderzijde
Keramik, diam. 25.1 cm

Herkomst:

Particuliere collectie, Nederland

€ 800 - 1.200

113

113

Geert Lap

(Venlo 1951 - Amsterdam 2017)

*Zonder titel*Gesigneerd en gedateerd 1992 op onderzijde
Keramik, H. 20.6 cm

Herkomst:

Particuliere collectie, Nederland

€ 1.000 - 2.000

114

114

Donald Lipski

(Chicago 1947)

Building Stream No. 32 (1983)

Leren banden en schroeven, H. 98 / diam. 51.9 cm

Herkomst:

- John Gibson Gallery, New York City (2000)

- Particuliere collectie, Nederland

€ 800 - 1.200

115

117

116

118

115

Ronald Tolman

(Amsterdam 1948)

Zonder titel (1989)Gesigneerd en genummerd *II/VI* op voet

Brons, H. 79 cm

Literatuur:

W. van der Beek, *Ronald Tolman. Sculpturen en etsen*, Van Spijk, Venlo, 1993, afb. 51

€ 1.000 - 3.000

116

Cor van Dijk

(Pernis 1952)

Zonder titel

Gesigneerd, gedateerd 1988 en genummerd 1-3 op onderzijde

Metaal, H. 14.7 x B. 79.5 x D.12.9 cm

Herkomst:

- Galerie Nouvelles Images, Den Haag (1988)

- Particuliere collectie, Nederland

(4x)

€ 700 - 900

117

Ronald Tolman

(Amsterdam 1948)

Studie voor De Toeschouwer (met piramide)

Gesigneerd met initialen en gedateerd '85 op stoelzitting

Brons met messing object, H. 59 cm (sculptuur) / H. 11.4 cm (object)

Herkomst:

Particuliere collectie, Nederland

€ 1.000 - 3.000

118 **Han Wezelaar**

(Haarlem 1901 - Amsterdam 1984)

De grootmoeder (1979)

Gesigneerd op voet

Oplage 6

Brons, H. 46 cm

Herkomst:

Particuliere collectie, Nederland

Literatuur:

J. Teeuwisse, *Han Wezelaar Statuaire*, Waanders, Zwolle, 2003, pag. 272, no. 243 (afb.)

€ 1.500 - 2.500

119

120

121

119

Joost van den Toorn

(Amsterdam 1954)

Dumbo

Gepictogrammeerd en gedateerd 2012 op linkerkzijde

Genummerd 4 V op rechterzijde

Brons, 29 cm

Literatuur:

A. Anthonissen & E. van Straaten, *Joost van den Toorn: het moet gewoon kloppen*, Waanders, Zwolle, 2015, pag. 97
€ 600 - 1.000

120

Joost van den Toorn

(Amsterdam 1954)

I don't want to be a pinhead no more

Gepictogrammeerd en gedateerd 08 op achterzijde

Keramik, H. 64.3 cm

Literatuur:

A. Anthonissen & E. van Straaten, *Joost van den Toorn: het moet gewoon kloppen*, Waanders, Zwolle, 2015, pag. 67
€ 600 - 1.000

122

121

Joost van den Toorn

(Amsterdam 1954)

Penguin Helmet

Gepictogrammeerd, gedateerd 2002 en genummerd A.P. op achterzijde

Brons, H. 79.8 cm

Literatuur:

- A. Anthonissen & E. van Straaten, *Joost van den Toorn: het moet gewoon kloppen*, Waanders, Zwolle, 2015, pag. 37 en 71- Joost van den Toorn, *Homo Vapor Est*, Rijksmuseum Kröller-Müller, Otterloo, 2003, pag. 71

€ 1.000 - 2.000

122

Shinkichi Tajiri

(Los Angeles 1923 - Baarlo 2009)

B.R.M. (1967)

Polyester, H. 119.5 cm

Herkomst:

- Collectie Salco Tromp Meesters, Arnhem
- Veiling Sotheby's, Amsterdam, 30 november 1990
- Collectie Shinkichi Tajiri, Baarlo
- Galerie Artline, Den Haag

Literatuur:

H. Bavelaar & E. Barents, *Shinkichi Tajiri - beeldhouwer sculptor*, Gent, 1990, pag. 82 (voor een vergelijkbaar exemplaar uitgevoerd in brons)

N.B.I:

Op de onderzijde een etiket van het Gemeentemuseum, Den Haag (inv.no. Bq-x-1969).

€ 5.000 - 8.000

123

123

Sarah Morris

(Sevenoaks 1967)

'Liar'

Gesigneerd, getiteld en gedateerd '96 verso

Lak op doek, 102 x 152 cm

Herkomst:

- Galerie Philippe Rizzo, Parijs (1995)

- Bedrijfscollectie HEMA / Koninklijke Bijenkorf Beheer (KBB nr. 1665), Nederland

N.B.:

De opbrengst van dit lot komt ten goede aan HEMA Foundation, Amsterdam.

€ 3.000 - 5.000

124

124

Naar Andy Warhol

(Pittsburg 1928 - New York City 1987)

\$\$\$\$ Dollar \$\$\$\$ (4x)

Alle uitgegeven door Sunday B. Morning

Alle genummerd 134/1000 en gestempeld in blauw *fill in your own signature* verso

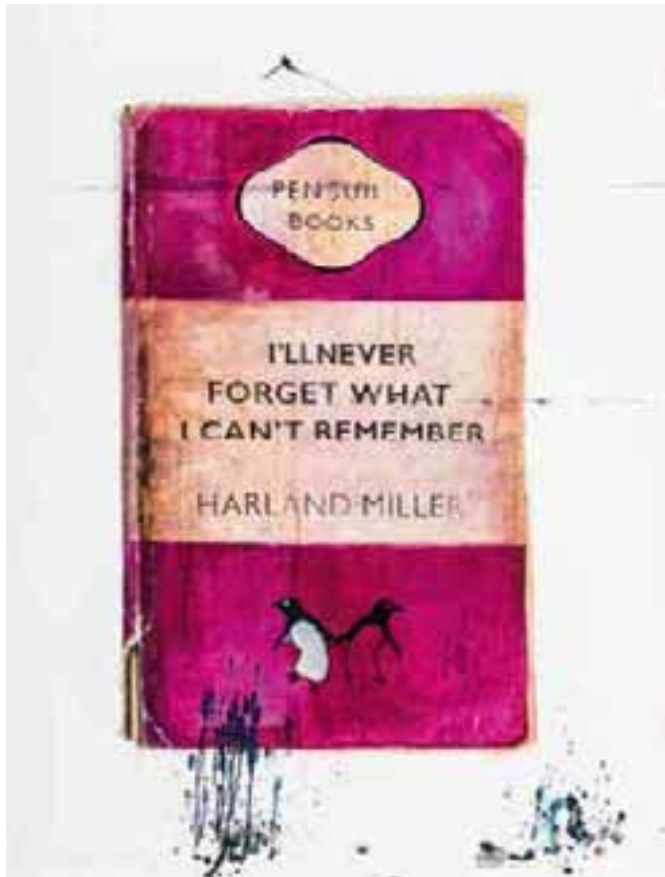
Alle zeefdruk, alle 50.1 x 39.7 cm

N.B.:

Alle met certificaat van Sunday B. Morning.

(4x)

€ 800 - 1.200

125a

125b

125

Harland Miller

(Yorkshire 1964)

a) *I'll never forget what I can't remember*

Gesigneerd l.o. en genummerd 10/50 r.o.

Kleurenlitho, 56.7 x 45 cm

b) *If your phone don't ring - it's me*

Gesigneerd r.o. en genummerd 10/50 l.o.

Kleurenlitho, 56.5 x 45 cm

Herkomst:

- Reflex Modern Art Gallery, Amsterdam

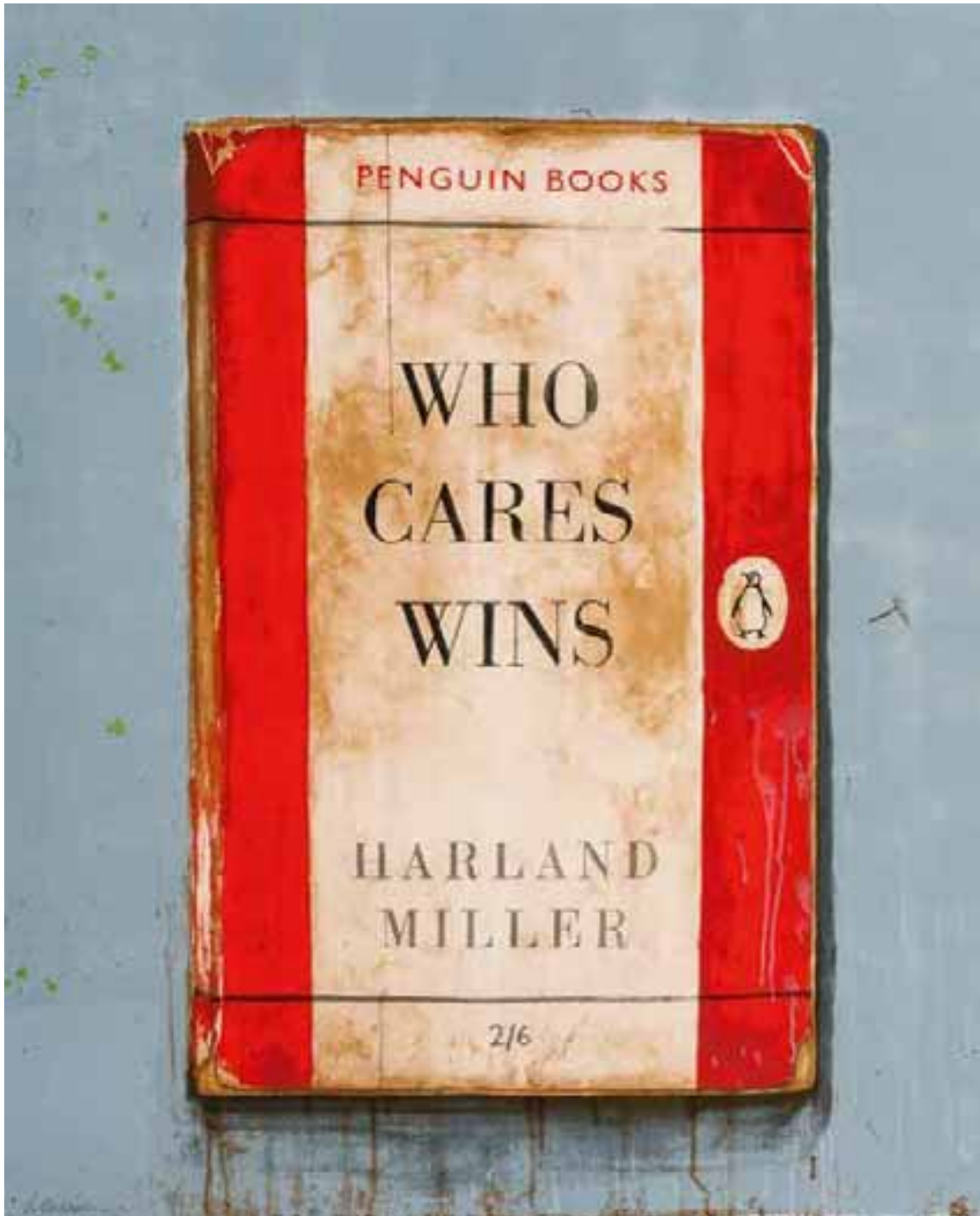
- Particuliere collectie, Nederland

N.B.:

Het portfolio *I'll never forget what I can't remember* inhoudende deze litho's is uitgegeven door Reflex Modern Art Gallery.

(2x)

€ 2.000 - 4.000

126

126

Harland Miller

(Yorkshire 1964)

Who Cares Wins (2014)

Gesigeneerd l.o. en genummerd 11/50 r.o.

Zeefdruk, 135.5 x 110 cm

Herkomst:

- Reflex Modern Art Gallery, Amsterdam
- Particuliere collectie, Amsterdam

N.B.:

In 2001 startte Harland Miller met het schilderen van oude boekomslagen gebaseerd op die van uitgeverij Penguin, met uitgestreken, humoristische titels. Met invloeden van popart, de uitbundigheid van het expressionisme en het afstandelijke van conceptuele kunst raakt het werk van Miller de toeschouwer op verschillende vlakken.

€ 10.000 - 15.000

127

127

Donald Baechler

(Hartford 1956)

Popcorn (2016)

Gesigeneerd r.o. en genummerd 23/50 l.o.

Zeefdruk, 69 x 53.3 cm

Herkomst:

- Reflex Modern Art Gallery, Amsterdam (2016) (incl. aankoopnota)

- Particuliere collectie, Nederland

€ 800 - 1.200

128

129a

129b

130

128

Sonia Delaunay

(Gradizsk 1885 - Parijs 1979)

King of hearts (ca. 1964)

Gesigineerd r.o. en genummerd E.A. l.o.

Kleurenlitho, 67 x 50.6 cm

Herkomst:

Particuliere collectie, Nederland

€ 600 - 1.000

129

Hans Arp

(Straatsburg 1888 - Basel 1966)

a) Soleil Recerclé (1966)

Gesigineerd l.o. en genummerd 47/60 r.o.

Kleurenhoutsnede, 29.6 x 28 cm (beeldformaat) / 54 x 44 cm (papierformaat)

b) Soleil Recerclé (1966)

Gesigineerd l.o. en genummerd VII/X r.o.

Kleurenhoutsnede, 30.6 x 24 cm (beeldformaat) / 49.8 x 44.2 cm (papierformaat)

Herkomst:

- Willem Baars Art Consultancy, Amsterdam (inv.no. 4.09B)

- Particuliere collectie, Nederland

Literatuur:

W.F. Arntz, *Hans (Jean) Arp: Das Graphische Werk 1912-1966*, Gertrud Arntz-Winter, Haag/Obb, 1980, no. 257 C & 259

€ 600 - 800

130

Anton Heyboer

(Sabang 1924 - Den IJp 2005)

Zonder titel

Gesigineerd en gedateerd 8 augustus 1978 in de plaat m.o.

Gesigineerd en gedateerd 1979 l.o.

Gesigineerd, gedateerd 1979 maart en genummerd eigen druk r.o.

Ets met guldenstempels op Van Gelder papier, 64.4 x 99.6 cm

Herkomst:

- Collectie Hans Locher (1938), Nederland

- Veiling Christie's Amsterdam, 8 juni 2010, lot 41

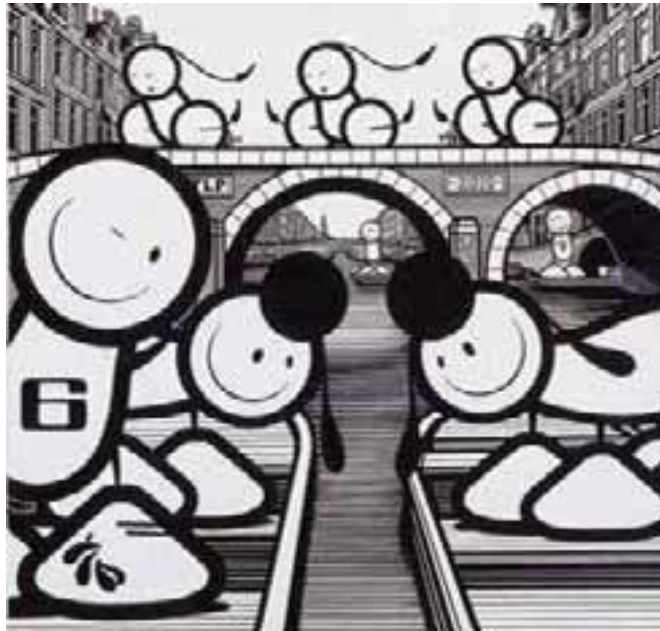
Literatuur:

Anton Heyboer, *Liefde als kunst*, Van Spijk, Venlo, 1979, pag. 49 (afb.)

N.B.

De symboliek van deze ets wordt uitgelegd in het door de kunstenaar zelf geschreven boek, getiteld *Het systeem van Anton Heyboer*.

€ 500 - 1.000

131

132

131

The London Police

(Chaz Barrison: Londen 1974 & Bob Gibson: Londen 1977)

And I like it! (Amsterdam)

Tweemaal gesigneerd met initialen en eenmaal gedateerd 2010 m.m.

Gesigneerd met initialen, getiteld en gedateerd 2010 verso

Acryl op doek, 60 x 60 cm

€ 600 - 1.000

132

Lea Asja Pagenkemper

(Berlijn 1976)

"Hi Top"

Gesigneerd, getiteld en gedateerd 2005 verso

Olieverf, acryl en spray-paint op doek, 95.1 x 75 cm

Herkomst:

- AKINCI Gallery, Amsterdam (2006)

- Particuliere collectie, Nederland

€ 600 - 1.000

133

133

Keith Haring

(Reading 1958 - New York City 1990)

Apocalypse X

Gesigneerd, gedateerd 88 en genummerd 25/90 r.o.

Zeefdruk, 96.4 x 96.3 cm

Literatuur:

K. Littmann, *Keith Haring - Editions on Paper 1982-1990: the Complete Printed Works*, Catz, Berlin, 1997, pag. 109 (afb.)

€ 2.500 - 4.500

Keith Haring

1958-1990

Keith Haring was een van de meest invloedrijke kunstenaars en actiefste sociale activisten uit de New Yorkse *urban* straatcultuur van de jaren '80 van de vorige eeuw. Tijdens zijn korte maar succesvolle carrière hield hij meer dan honderd tentoonstellingen, werkte hij samen met talloze artiesten en zette hij zich in voor de maatschappij. Onderwerpen als exploitatie, kapitalisme, drugsmisbruik, racisme, homofobie en AIDS komen vaak subtiel terug in zijn werken.

Keith Haring was de oudste zoon van Joan en Allen Haring en groeide samen met zijn drie zusjes op in Kutztown, Pennsylvania in de Verenigde Staten. Hij leerde tekenen van zijn vader (een amateur cartoonist) en zijn talent hiervoor werd zo al op jonge leeftijd duidelijk. Tijdens zijn puberteit experimenteerde Keith al veel met kunst en bezocht hij veel musea. Na zijn middelbare school meldde hij zich dan ook aan voor the Ivy School of Professional Art in Pittsburgh, Pennsylvania, een commerciële kunstacademie. Haring merkte hier al snel dat hij geen commerciële illustrator of grafisch ontwerper wilde worden, omdat hij zijn eigen kunst niet uit het oog wilde verliezen en zodoende stopte hij met deze opleiding. Hij bleef in Pittsburgh wonen en werd spoedig gevraagd om een tentoonstelling van zijn werk te organiseren in het Pittsburgh Arts and Crafts Center toen een andere tentoonstelling daar werd geannuleerd. Hij zei hierover: *"For Pittsburgh, this was a big thing, especially for me, being nineteen and showing in the best place I could show in Pittsburgh besides the museum. From that time, I knew I wasn't going to be satisfied with Pittsburgh anymore or the life I was living there."*

Keith besloot dat er nog maar een juiste plek voor hem was om naar toe te gaan: New York City. Hier kreeg hij een studiebeurs voor de School of Visual Arts en ontdekte een bruisende, multiculturele en alternatieve kunstgemeenschap in het energieke en experimentele East Village. Hier raakte hij bevriend met vele andere bekende artiesten uit die tijd, zoals Madonna (1958), Kenny Scharf (1958) en Jean-Michel Basquiat (1960-1988) en hij werd een actieve deelnemer aan de vele thema-avonden en tentoonstellingen in Club 57. In deze befaamde club verzamelde zich een groep gelijkgestemde en creatieve artiesten, voornamelijk van de School of Visual Arts. Hier stond Haring bekend om zijn 'neo-dada' gedichten, die

hij vanuit een nep televisietoestel voordroeg op de wekelijkse dichtavonden.

Tijdens zijn studie aan de School of Visual Arts begon Keith als een bezetene te tekenen en te experimenteren met video, installaties, optreden en schrijven om zo zijn eigen stijl te ontwikkelen. Hij bewonderde kunstenaars zoals Jean Dubuffet (1901-1985), Pierre Alechinsky (1927) en William Burroughs (1914-1997), maar Haring werd in New York vooral geïnspireerd door de spontaneiteit en eigenzinnigheid van de graffiti die hij op straat en in de metro zag: *"One day, riding the subway, I saw this empty black panel where an advertisement was supposed to go. I immediately realized that this was the perfect place to draw. I went back above ground to a card shop and bought a box of white chalk, went back down and did a drawing on it. It was perfect—soft black paper; chalk drew on it really easily."*

Van 1980 tot 1985 tekende Haring honderden van dit soort *subway drawings*, soms wel veertig op een dag. De New Yorkse metroreizigers begonnen Haring en zijn werken te herkennen, maakten praatjes met hem en lieten zijn werken met rust vanwege het kwetsbare krijt. De politie was minder groot fan: Haring werd meerdere keren opgepakt tijdens het maken van zijn *subway drawings*. Door dit risico moest hij altijd snel te werk gaan. Rond 1984 werd hij zo populair dat mensen zijn tekeningen begonnen te stelen en te verkopen. In 1981 had hij zijn eerste solotentoonstelling in New York en zijn tentoonstelling in de Tony Shafrazi Gallery in Soho. In deze periode brak Haring ook internationaal door en in zijn korte, maar glansrijke carrière reisde hij de hele wereld af voor tentoonstellingen, het schilderen van reclamecampagnes, theaterdecors en muurschilderingen. Haring vervaardigde veel van deze muurschilderingen voor het goede doel, bijvoorbeeld voor het Necker kinderziekenhuis in Parijs, een schildering voor het honderdjarige bestaan van de Statue of Liberty waar hij met 900 kinderen aan werkte en een werk op de Westerse zijde van de Berlijnse muur. Ook gaf hij tekenlessen aan kinderen in scholen en musea in New York, Amsterdam, Londen, Tokyo en Bordeaux. Ook Amsterdam heeft een muurschildering van Keith Haring. Dit reusachtige, door afdekplaten aan het oog onttrokken kunstwerk bevindt zich op de muur van de Machinekamer van de Centrale Markthallen in Amsterdam West.

“All of the things that you make are a kind of quest for immortality.

Because you’re making these things that you know have a different kind of life. They don’t depend on breathing, so they’ll last longer than any of us will. Which is sort of an interesting idea, that it’s sort of extending your life to some degree.”

In 1986 opende Keith de Pop Shop in Soho waar hij T-shirts, speelgoed, magneten en andere snuisterijen van zijn werk verkocht. Zijn oogmerk was om zijn werk voor iedereen betaalbaar en toegankelijk te maken, omdat zijn kunst door het internationale succes te duur was geworden voor de meeste mensen. Hij zag zijn winkel als een verlengstuk van zijn werk en beschilderde de wanden van het gehele interieur in een abstract zwart en wit motief. Er was veel kritiek op zijn winkel door van sommige kunstcritici, maar Haring bleef zich inzetten om zijn kunst betaalbaar te maken en zijn fans, vrienden en mentor Andy Warhol (1928-1987) bleven hem aanmoedigen. Twee jaar later werd bij Haring HIV geconstateerd. Veel van zijn vrienden waren intussen aan AIDS overleden en

de diagnose kwam niet als een verrassing voor Keith. Hij richtte daarom de Keith Haring Foundation op om zijn werk voor goede doelen voor kinderen en AIDS preventie voort te zetten en zijn werk toegankelijk te houden voor iedereen.

Keith Haring stierf op 16 februari 1990, op 31-jarige leeftijd, aan AIDS gerelateerde complicaties. Gedurende zijn korte leven had hij een enorme invloed op de kunstwereld en zodoende is zijn werk vaak nog het onderwerp van exposities, welke druk bezocht worden over de hele wereld. Zijn toevoeging aan de kunst van de twintigste eeuw is ondenkbaar groot en zijn doel om kunst voor iedereen toegankelijk te maken resoneert nog steeds.

134

134

David LaChapelle

(Fairfield 1963)

*Rape of Africa*Gesigneerd, met titel, datering *Los Angeles, 2008* en nummering 4/10 op kunstenaarsetiket

C-print (diasec), 60 x 138.4 cm

Herkomst:

- Reflex Modern Art Gallery, Amsterdam (2009) (incl. aankoopnota)

- Particuliere collectie, Nederland

N.B.:

LaChapelle begon zijn carrière met fotograferen voor Andy Warhols tijdschrift Interview, maar door zijn vernieuwende aanpak behoorde hij al snel tot de meest invloedrijke fotografen ter wereld. Zijn spectaculaire kleurrijke en vaak controversiële portretten van beroemdheden zijn uitgegroeid tot archetypische symbolen van deze tijd. In het Groninger Museum is van 12 april tot 28 oktober 2018 zijn eerste grote solotentoonstelling in Nederland te bewonderen met ruim 70 werken zijn oeuvre.

€ 7.500 - 9.500

135

135

David LaChapelle

(Fairfield 1963)

Jesus is my homeboy: Last Supper

Oplage 3

C-print (diasec), 121.6 x 166.6 cm

Herkomst:

- Reflex Modern Art Gallery, Amsterdam

- Particuliere collectie, Nederland

€ 10.000 - 20.000

136

136

David LaChapelle

(Fairfield 1963)

Amanda Lepore: Addicted to Diamonds, New York

Oplage 3

C-print (diasec), 168.4 x 121.5 cm

Herkomst:

- Reflex Modern Art Gallery, Amsterdam

- Particuliere collectie, Nederland

N.B.:

Op deze foto is Amanda Lepore (1967) afgebeeld, die als transgender model en personality haar carrière als Clubkid in New York startte. Zij is de muze van de kunstenaar en dit werk behoort dan ook tot een van zijn meest iconische foto's.

€ 15.000 - 25.000

137

137

David LaChapelle

(Fairfield 1963)

World is gone (2005)

Oplage 7

C-print (diasc), 67.5 x 100.6 cm

Herkomst:

- Reflex Modern Art Gallery, Amsterdam

- Particuliere collectie, Nederland

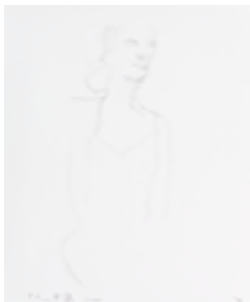
Literatuur:

D. LaChapelle, *Heaven to Hell*, Taschen, Keulen, 2010, pag. 200-201 (afb.)

N.B.:

LaChapelle begon zijn carrière met fotograferen voor Andy Warhols tijdschrift Interview, maar door zijn vernieuwende aanpak behoorde hij al snel tot de meest invloedrijke fotografen ter wereld. Zijn spectaculaire kleurrijke en vaak controversiële portretten van beroemdheden zijn uitgegroeid tot archetypische symbolen van deze tijd. In het Groninger Museum is van 12 april tot 28 oktober 2018 zijn eerste grote solotentoonstelling in Nederland te bewonderen met ruim 70 werken zijn oeuvre.

€ 4.000 - 6.000

138

138

Miles Aldridge & Chantal Joffe

(Londen 1964 & St. Albans 1969)

Kristen (As Seen By Miles Aldridge And Chantal Joffe, 2010)

Editie 10/60

Uitgegeven door Reflex Editions, Amsterdam

Portfolio inhoudende:

- 6 foto's door Miles Aldridge

Alle gesignd en genummerd 10/60 verso

Alle lambda c-print, alle ca. 30.5 x 39.5 cm (beeldformaat) /

ca. 33 x 45.5 cm (papierformaat)

- 5 litho's door Chantal Joffe

Alle gesignd en gedateerd 3/3/10 l.o. en genummerd 10/60 r.o.

Alle kleurentlitho, alle ca. 54 x 45 cm

Herkomst:

- Reflex Modern Art Gallery, Amsterdam (2010) (incl. kopie aankoopnota)

- Particuliere collectie, Nederland

(11x) drie ingelijst

€ 1.500 - 2.500

139

139

Miles Aldridge

(Londen 1964)

Colour pictures: Luxury edition

Editie 9/15

Uitgegeven door Reflex Editions, Amsterdam, 2008

Portfolio inhoudende negen kleurenfoto's

Alle gesigneerd en genummerd 9/15 verso

Alle lambda print, alle ca. 35.5 x 23.5 cm (beeldformaat) /

30.6 x 40.6 cm (papierformaat)

Herkomst:

- Reflex Modern Art Gallery, Amsterdam (2008) (incl. kopie aankoopnota)

- Particuliere collectie, Amsterdam

(9x)

€ 2.000 - 4.000

140

140

Cornelie Tollens

(Heemskerk 1964)

Britneys knickers

Gesigeneerd, gedateerd 2001 en genummerd 3/5 verso

Gesigeneerd, getiteld, gedateerd 2001 en genummerd 3/5 op kunstenaarsetiket op achterzijde omlijsting

C-print op aluminium, 43 x 59.9 cm

€ 500 - 800

141

Erwin Olaf

(Hilversum 1959)

Paradise Portraits (2001) (9x)

Alle gesigeneerd en genummerd 3/15 verso

Alle lambda print (diasc), alle 28.1 x 21.1 cm

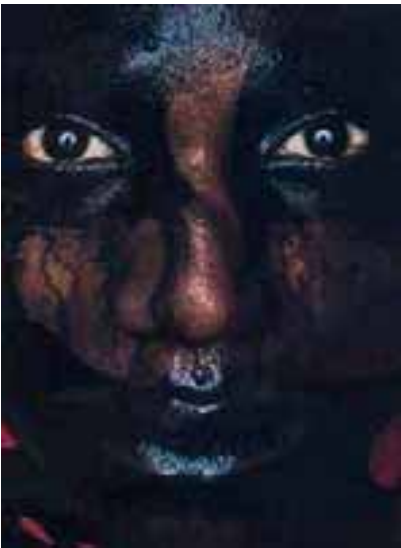
Herkomst:

- Reflex Modern Art Gallery, Amsterdam

- Particuliere collectie, Nederland

(9x)

€ 2.000 - 4.000

142

142

Erwin Olaf

(Hilversum 1959)

*Seperation V*Gesigneerd, getiteld, gedateerd *Amsterdam 2003* en genummerd *5/7 verso*

Lambda print (diasec), 100 x 189.5 cm

N.B.:

Inclusief certificaat van echtheid.

€ 2.000 - 4.000

143

Erwin Olaf

(Hilversum 1959)

Fashion Victims, Chanel (2000)

Gelimiteerde oplage

C-print, 21.1 x 21.1 cm (beeldformaat) / 23 x 23 cm (papierformaat)

€ 600 - 1.000

143

144

145

144

Erwin Olaf

(Hilversum 1959)

Fashion Victims, DKNY (1999)

Gelimiteerde oplage

C-print, 21.1 x 21.1 cm (beeldformaat) / 23 x 23 cm (papierformaat)

€ 600 - 1.000

145

Erwin Olaf

(Hilversum 1959)

Chessmen II (The King)

Gesigneerd, getiteld, gedateerd Amsterdam 1988 en genummerd 9/15 verso

C-print op dibond, 37.4 x 37.4 cm

€ 800 - 1.200

146

146

Erwin Olaf

(Hilversum 1959)

*Chessmen (1988) (6x)*Alle gesigneerd, getiteld, gedateerd 1999 en genummerd
3/15 versoAlle gelatine zilverdruk, alle 21.1 x 21.1 cm (beeldformaat) /
23.5 x 23.5 cm (papierformaat)

(6x)

€ 600 - 1.000

147a

147b

147c

147d

147

Erwin Olaf

(Hilversum 1959)

a) *High Heels (Squares, 1985-1990)*

Gesigeneerd, getiteld, gedateerd 1999 en genummerd 1/15 verso

Gelatine zilverdruk, 21 x 21 cm (beeldformaat) / 24.5 x 24.5 cm (papierformaat)

b) *La Penseuse (Squares, 1985-1990)*

Gesigeneerd, getiteld, gedateerd 1999 en genummerd 1/15 verso.

Gelatine zilverdruk, 21 x 21 cm (beeldformaat) / 24.5 x 24.5

cm (papierformaat)

c) *Composition with Two Women (Squares, 1985-1990)*Gesigeneerd, gedateerd 1999 en genummerd 1/15 verso
Gelatine zilverdruk, 21 x 21 cm (beeldformaat) / 24.5 x 24.5 cm (papierformaat)d) *Joy (Squares, 1985-1990)*

Gesigeneerd, getiteld, gedateerd 1999 en genummerd 1/15 verso

Gelatine zilverdruk, 21 x 21 cm (beeldformaat) / 24.5 x 24.5 cm (papierformaat)

(4x)

€ 600 - 1.000

148

148

Malick Sidibé

(Soloba 1936)

Jeune homme, pattes d'éléphant, avec sacoche et montre, 1977

Gesigeneerd, getiteld en gedateerd Janv. 2006 m.o.
 Gelatine zilverdruk, 43 x 43 cm (beeldformaat) / 60.8 x 49.5
 cm (papierformaat)

Herkomst:

- Conrad Gallery, Düsseldorf (2006)

- Particuliere collectie, Nederland

€ 3.000 - 5.000

149

Saskia Olde Wolbers

(Breda 1971)

Placebo still 1 (2002)

Gesigeneerd op etiket op achterzijde omlijsting

Editie 5/7 (+ 2 A.P.)

C-print op aluminium, 61.1 x 63.7 cm

Herkomst:

- Galerie Diana Stigter, Amsterdam (Art Basel, 2003)

- Particuliere collectie, Nederland

€ 600 - 1.000

149

150

150

Saskia Olde Wolbers

(Breda 1971)

Day Glo still

Gesigineerd op etiket verso

Editie 3/5

C-print (diasc), 61.4 x 79.9 cm

Herkomst:

- Galerie Diana Stigter, Amsterdam (2002)

- Particuliere collectie, Nederland

€ 600 - 1.000

151

151

Anton Corbijn

(Strijen 1955)

Pete Townshend, London (1982)

Gemonogrammeerd op etiket verso

Editie 7/10

Zwart-wit foto op zuurvrij karton, 138.4 x 92.9 cm

Herkomst:

- Torch Gallery, Amsterdam

- Veiling Auctionata, Berlijn, 25 februari 2016, lot 16 (incl.

kopie aankoopnota)

- Particuliere collectie, Nederland

€ 2.000 - 4.000

152

152

Gerard Byrne

(Dublin 1969)

Inverse Fibonacci sequence (towards Abriachan and Balchraggan) (2013)

Editie 1/3

Gelatine zilverdruk op barietpapier in houten omlijsting met glas met zeefdruk, 76 x 106.5 cm

Herkomst:

- Kerlin Gallery, Dublin (2015)
- Particuliere collectie, Nederland

€ 3.000 - 5.000

153

Vito Acconci

(New York City 1940 - 2017)

The Peoplemobile (3x)

Alle gesignd met initialen, getiteld en gedateerd 1975 verso

Alle gelatine zilverdruk, alle 65 x 101.5 cm

Herkomst:

- John Gibson Gallery, New York City (2000)
- Particuliere collectie, Nederland

(3x)

€ 5.000 - 10.000

154

154

Pierre Huyghe & Philippe Parreno

(Parijs 1962 & Oran 1964)

A smile without a cat (2005)

Editie 3/10

Alle C-print, alle ca. 38 x 30.5 cm (beeldformaat) / 43.2 x 35.5 cm (papierformaat)

Herkomst:

- Marian Goodman Gallery, New York City (2006) (inv.no.

11038)

- Particuliere collectie, Nederland

(4x)

€ 1.000 - 2.000

155

Juul Hondius

(Ens 1970)

a) *Maboge #9* (2002)

Gesigineerd verso

C-print op dibond, 36 x 44.5 cm

b) *Maboge #10* (2002)

Gesigineerd verso

C-print op dibond, 36 x 44.5 cm

Herkomst:

- SBK Kunsttieleen, Amsterdam (2002)

- Particuliere collectie, Nederland

(2x)

€ 500 - 800

155a

155b

156

157

156

Juul Hondius

(Ens 1970)

Bus (2001)

Gesigeneerd, getiteld, gedateerd 2001 en genummerd 3/5 verso

C-print (diasc), 123 x 155 cm

Herkomst:

Door de huidige eigenaar rechtstreeks van de kunstenaar verkregen

€ 500 - 800

157

Gabriel Orozco

(Xalapa 1962)

Restaurante en Rotterdam

Gesigeneerd, getiteld, gedateerd 1994 en genummerd 2/5 verso

C-print, 31.7 x 47.5 cm (beeldformaat) / 40.5 x 50.4 cm (papierformaat)

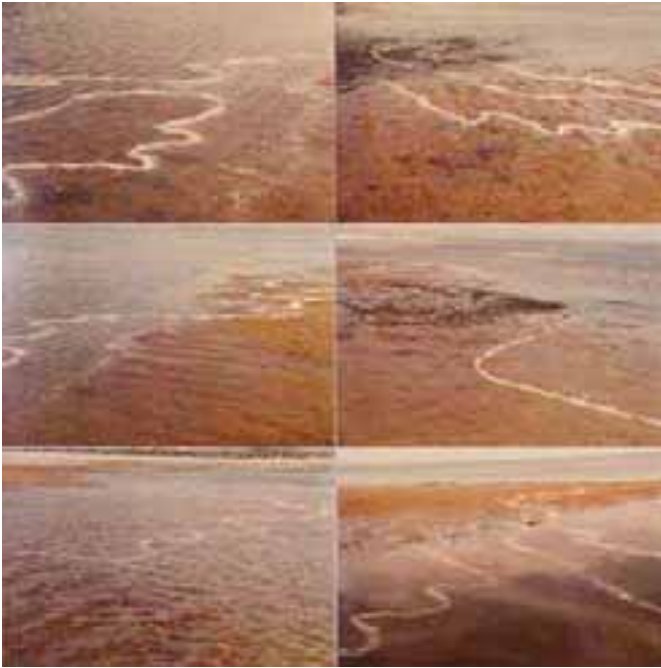
Herkomst:

Bedrijfscollectie HEMA / Koninklijke Bijenkorf Beheer (KBB nr. 1688), Nederland

N.B.:

De opbrengst van dit lot komt ten goede aan HEMA Foundation, Amsterdam.

€ 1.000 - 2.000

158

159

160

158

Peter Arthur Hutchinson

(Londen 1930)

Beach Line (1970)

Zes kleurenfoto's in plexiglas behuizing, 154.3 x 154.3 cm

Herkomst:

- John Gibson Gallery, New York City (1994)

- Particuliere collectie, Nederland

€ 2.000 - 4.000

159

Dora van der Veen

(Amsterdam 1910 - 2001)

Kalverstraat (Roxy Theater)

Gesigineerd r.o.

Olieverf op doek, 80 x 60 cm

Herkomst:

- Veiling Christie's Amsterdam, 16 oktober 2003, lot 889

- Particuliere collectie, Nederland

€ 800 - 1.200

160

Roger Cutforth

(Sleaford 1944)

Chrisos Mountains (1978)

Drie kleurenfoto's in plexiglas behuizing, 61 x 183 cm

Herkomst:

- John Gibson Gallery, New York City (1997)

- Particuliere collectie, Nederland

€ 1.000 - 2.000

161

Joan Fontcuberta

(Barcelona 1955)

Pollicipes Gigantis

Alle gesigineerd, getiteld en gedateerd 1990

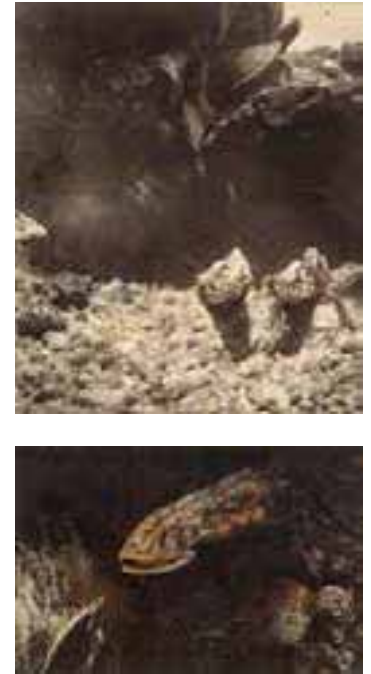
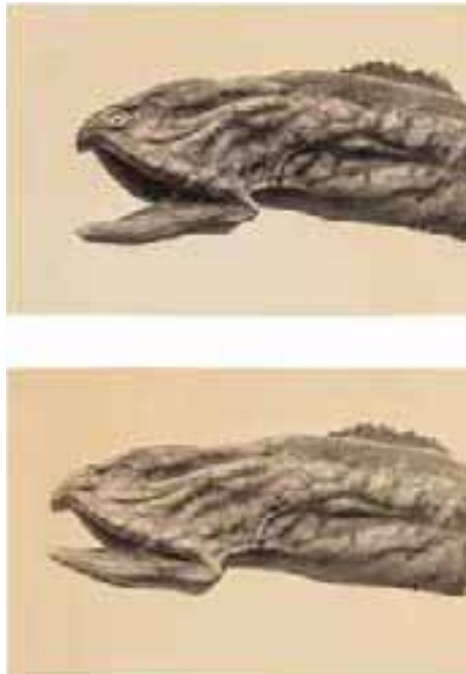
Oplage 5

De tekening in aquarel, pen en potlood op geruit papier, 21.1 x 26.2 cm

Daarbij vijf gelatine zilverdrukken, 25.8 x 29.7 cm / 20.2 x 28 cm (2x) / 40.3 x 50.4 cm / 50.4 x 40.3 cm

(6x) in 4 lijsten

€ 1.000 - 2.000

161

162

162

Joan Fontcuberta

(Barcelona 1955)

Tokyo (1996)

Unicum

Fotogram-chemigram op gelatine zilverdruk, 59.7 x 49 cm

Herkomst:

Door de huidige eigenaar rechtstreeks van de kunstenaar verkregen

€ 1.500 - 2.500

163

163

Joan Fontcuberta

(Barcelona 1955)

Two branches of an almond tree in blossom

Gesigneerd, getiteld en gedateerd 1993 m.o.

Gesigneerd, getiteld en gedateerd 1993 op achterzijde omlis-ting

Unicum

Fotogram op Van Gogh reproductie op papier, 30.8 x 25.4 cm

Herkomst:

Door de huidige eigenaar rechtstreeks van de kunstenaar ver- kregen

€ 800 - 1.200

DE GESCHIEDENIS VAN DE

KUNSTFOTOGRAFIE

De komst van de camera obscura (Latijn voor donkere kamer) in de 16e eeuw was de eerste stap op weg naar de fotografie zoals wij die nu kennen. De camera obscura was een verduisterde ruimte waarbij in een van de wanden licht via een kleine opening (later de lens) binnen kon vallen. Het invallende licht wierp een afbeelding van de buitenwereld op de tegenoverliggende wand in de kamer. Zo werd, net zoals nu bij een lens het geval is, de buitenwereld op zijn kop afgebeeld. Joseph Nicéphore Niépce (1765-1833) was in 1827 de eerste die er in slaagde om de beelden van een camera obscura op platen van metaal en glas vast te leggen. Louis Daguerre (1787-1851) ontwikkelde deze techniek nog verder en slaagde er in 1837 in om een straattafereel in Parijs te vereeuwigen op een verzilverde koperen plaat. William Fox Talbot (1800-1877) ontwikkelde niet alleen het lichtgevoelige papier, maar ook het negatief-positief proces, wat leidde tot de mogelijkheid om eindeloze oplages foto's af te drukken. Het lag voor de hand dat de fotografie juist op het terrein van de wetenschappen toepassingen zou vinden. Maar al snel bleek dat het ook als middel voor kunstenaars van pas zou komen.

Rond 1850 groeide in Amerika de vraag naar gefotografeerde portretten enorm. De ene na de andere fotografiestudio opende zijn deuren en het laten maken van een portret was nu niet meer slechts besteed welgestelde mensen die het zich konden veroorloven om zich te laten vereeuwigen in een schilderij. Een klein 'nadeel' aan dit nieuwe medium was wel dat de camera niets verhulde! Waar schilders voorheen de geportretteerde nog wat flatteuzer konden afbeelden dan in werkelijkheid het geval was, toonde een foto zijn onderwerp zoals het was.

Hoewel de opkomst van de fotografie voor veel (portret-)schilders als een bedreiging voelde, waren er echter ook veel schilders die fotografie als een hulpmiddel zagen en gebruikten. Langzaamaan begonnen steeds meer kunstenaars onderwerpen en compositieschema's uit de schilderkunst als voorbeeld nemen voor foto's en zo betrad de fotografie stukje bij beetje het domein van de kunst. In 1859 vond de eerste Salon voor de Fotografie in Parijs plaats. De Franse dichter en kunstcriticus Charles Baudelaire (1821-1867) stoorde zich enorm aan de toelating van de fotografie in het domein van de kunst en uitte dan ook zijn kritiek naar aanleiding van deze Salon. Hij vond het een industriële techniek en zag fotografie slechts als dienaar van kunst en wetenschap, niet als een autonome kunstvorm. In 1861 werd er zelfs een rechtszaak gewijd aan de kwestie. De rechter bepaalde dat 'foto's de vrucht zouden kunnen zijn van menselijke denken en geest van kunstzinnige smaak of intelligentie, het stempel van een persoonlijkheid zou kunnen dragen en daarmee tot kunstwerken worden.'

Ondertussen had de schilderkunst zich in de 19e eeuw ontwikkeld naar een wijze van werken waarbij de zichtbare werkelijkheid zo realistisch mogelijk moest worden weergegeven. Maar kon de fotografie dat niet veel beter? In hun drang te bewijzen dat de fotografie wel degelijk tot de kunsten behoorde probeerden fotografen lange tijd aansluiting te vinden bij de schilderkunst. Niet alleen in hun onderwerpskeuze en compositiemogelijkheden, maar ook door opzettelijk onscherpe foto's te maken en andere ingrepen te hanteren waardoor foto's er schilderachtiger uit gingen zien. Het picturalisme was één van de vroegste (kunst)stromingen in de fotografie die enigszins verwant was aan het impressionisme. De term werd geïntroduceerd door Alfred Stieglitz (1864-1946) en de stroming kende hoogtijdagen tussen 1890 en 1910, maar raakte daarna onder invloed van het modernisme in verval. Het picturalisme wilde de (kunst-)fotografie een hogere status geven en imiteerde de schilderkunst om met deze op gelijke hoogte te komen. Niet alleen de composities grepen terug op de schilderkunst, maar ook met handmatige ingrepen zoals gom en kwast manipuleerden ze hun foto's. Door tonaliteit en het gebruik van soft focus beoogden ze een impressionistisch effect. Vooral het lichtgebruik en andere kenmerken uit de schilderkunst moesten worden overgebracht in hun foto's.

Rond 1925 werd er veel meer met fotografie geëxperimenteerd. In plaats van de klassieke compositieregels te hanteren zoals die in de schilderkunst werden gebruikt, werd het traditionele perspectief aan de kaak gesteld en werden nieuwe standpunten toegepast door middel van het vogelvlucht- of kikkerperspectief. Tegelijkertijd streefde de Nieuwe Zakelijkheid naar een terugkeer van de pure, niet interpreterende observatie. De fotograaf kon de beeldhoek kiezen, de kadrering en de lichtinval, maar verder werd er niet met trucjes ingegrepen. In tegenstelling tot wat de picturalisten deden, streefden zij naar een zo scherp mogelijke afbeelding en een terugkeer naar de realiteit.

Na de Tweede Wereldoorlog was er een enorme bloei te zien in de creatieve fotografie. De ontwikkelingen binnen de (kunst) fotografie volgden zich in rap tempo op. Telkens was men op zoek naar nieuwe marges en hoe kunst het leven kon ontregelen. Niet het afbeelden van de realiteit stond voorop maar juist de kracht en eigenheid van het medium zelf (het tonen van scherpte en tonaliteit) stonden voorop. Al deze expressieve mogelijkheden werden nu aangewend 'om beelden te creëren die een individuele werkelijkheid' opriepen. De fotografie zou in de jaren '60 haar doorbraak hebben op de kunstmarkt en is inmiddels niet meer weg te denken uit het domein van de kunst.

164

164

David Claerbout

(Kortrijk 1969)

April 2017 Light Rain (Olympia)

Gesigneerd, getiteld en gedateerd 2017 m.o

Inkjet print, collage, tape, gewassen inkt, acryl, viltstift en
potlood op board, 61.2 x 107.9 cm

Herkomst:

- Sean Kelly Gallery, New York City (2017)

- Particuliere collectie, Nederland

€ 3.000 - 5.000

165

165

Spencer Tunick

(Middletown 1967)

Netherlands 8 (Dream Amsterdam Foundation)

Gesigeneerd, gedateerd 2007 en genummerd 2/3 verso

C-print (gelamineerd), 122.1 x 152 cm

€ 2.000 - 4.000

166

166

Martine Stig

(Nijmegen 1972)

Zonder titel (Bloos)

Gesigeneerd, met titel, datering 2002 en nummering 2/5 op etiket verso

C-print (diasec), 100 x 80 cm

Herkomst:

- Motive Gallery, Haarlem (2002)
 - Particuliere collectie, Nederland
- € 800 - 1.200

167

Rineke Dijkstra

(Sittard 1959)

Buzz (Club), Liverpool, England (1995/1996)

Editie 1/6

C-print op aluminium, 117.5 x 94 cm (beeldformaat) / 144 x 120 cm (formaat aluminium)

Herkomst:

- Galerie Paul Andriessse, Amsterdam
- Veiling Sotheby's, New York, 18 mei 2000, lot 108
- Collectie Adam Sender, New York
- Veiling Sotheby's, New York, *The Sender Collection*, 5 maart 2015, lot 293
- Bedrijfscollectie HEMA / Koninklijke Bijenkorf Beheer (KBB nr. 1653), Nederland

Literatuur:

Tentoonstellingscatalogus, *Jeu de Paume*, Parijs; Fotomuseum, Winterthur; Fundacio La Caixa d'Estalvis i Pensions, Barcelona & Stedelijk Museum, Amsterdam, *Rineke Dijkstra: Portraits*, december 2004 - december 2006, Schirmer/Mosel, München, 2005, pag. 67 (afb.)

N.B.:

De opbrengst van dit lot komt ten goede aan HEMA Foundation, Amsterdam.
€ 6.000 - 10.000

168

169

170

171a

168

Thorsten Brinkmann

(Herne 1971)

'Inuk Nunavut'

Gesigineerd met initialen, getiteld, gedateerd 2006 en genummerd 3/3 + 2AP op achterzijde omlijsting

C-print in beschilderd houten omlijsting, 153.1 x 115.4 cm

Literatuur:

S. Saez, *Thorsten Brinkmann, portraits of a serialsammler*,

Kunstagenten Contemporary Art Gallery, Berlijn, 2007

€ 1.000 - 3.000

169

Thorsten Brinkmann

(Herne 1971)

'Metall-Jane von Rheinberg'

Gesigineerd met initialen, getiteld, gedateerd 2008 en genummerd 4/5 + 2AP op achterzijde omlijsting

C-print in beschilderd houten omlijsting, 170.7 x 129.8 cm

Literatuur:

S. Saez, *Thorsten Brinkmann, portraits of a serialsammler*,

Kunstagenten Contemporary Art Gallery, Berlijn, 2007

€ 1.000 - 3.000

171b

172

173

170

Thorsten Brinkmann

(Herne 1971)

'Diego el Renzo'

Gesigneerd met initialen, getiteld, gedateerd 2007 en genummerd 3/5 + 2AP op achterzijde omlijsting

C-print in beschilderd houten omlijsting, 171 x 129.9 cm

Literatuur:

S. Saez, *Thorsten Brinkmann, portraits of a serialsampler*,

Kunstagenten Contemporary Art Gallery, Berlijn, 2007

€ 1.000 - 3.000

171

Jasper de Beijer

(Amsterdam 1973)

a) *Buitenpost #20*

Gesigneerd, getiteld, gedateerd 2004 en genummerd 2/5 op etiket op achterzijde omlijsting

C-print, 29.5 x 39.5 cm (beeldformaat) / 33.5 x 44.5 cm (papierformaat)

b) *Buitenpost #22*

Gesigneerd, getiteld, gedateerd 2004 en genummerd 4/5 op etiket op achterzijde omlijsting

C-print, 39.5 x 29.5 cm (beeldformaat) / 44.5 x 33.5 cm (papierformaat)

Herkomst:

- Galerie Nouvelles Images, Amsterdam (2005)

- Particuliere collectie, Nederland

(2x)

€ 500 - 1.000

172

Jasper de Beijer

(Amsterdam 1973)

"Cahutchu" (#08)

Gesigneerd, getiteld, gedateerd 2006 en genummerd 3/7 verso

Lambdaprint (diasec), 75.2 x 50 cm

Herkomst:

- Galerie Nouvelles Images, Den Haag (2006)

- Particuliere collectie, Nederland

€ 600 - 1.000

173

Jasper de Beijer

(Amsterdam 1973)

"Cahutchu" (#06)

Gesigneerd, getiteld, gedateerd 2006 en genummerd 3/7 verso

Lambdaprint (diasec), 75.2 x 50 cm

Herkomst:

- Galerie Nouvelles Images, Den Haag (2006)

- Particuliere collectie, Nederland

€ 600 - 1.000

174

174

Dana Lixenberg

(Amsterdam 1964)

Toussaint (1993)

Gelatine zilverdruk, 89.3 x 71.2 cm

N.B.:

Het betreft hier een speciale uitgave met afwijkend formaat van de reguliere editie, welke Lixenberg mogelijk ter beschikking stelde ten behoeve van een liefdadigheidsveiling.

€ 800 - 1.200

175

Paul Blanca

(Amsterdam 1958)

Selfportrait Bull

Gesigneerd, getiteld, gedateerd 83 en genummerd 10/10 verso

Gelatine zilverdruk, 37.7 x 37.5 cm (beeldformaat) / 49.9 x 40.3 cm (papierformaat)

Herkomst:

- Collectie Bert Hartkamp, Nederland
 - Veiling Sotheby's, Amsterdam, 11 november 2002, lot 231
 - Particuliere collectie, Nederland
- € 500 - 1.000

176

Hope Ginsburg

(Bala Cynwyd 1974)

Bearded Lady (Still from the bearded lady honey project)

Gesigneerd, gedateerd 2000 en genummerd 1/6 verso

Foto door Carol Sinozich

C-print op foam board, 78.5 x 76.2 cm

Herkomst:

- John Gibson Gallery, New York City (2000)
 - Particuliere collectie, Nederland
- € 1.500 - 2.500

175

177

176

178

177

Joel Peter Witkin

(New York City 1939)

"Autoerotic Death" New York City

Gesigeneerd, getiteld, gedateerd 1984 en genummerd 6/15 verso

Bromoil gelatine zilverdruk, 37.5 x 37 cm (beeldformaat) / 50 x 40.4 cm (papierformaat)

€ 800 - 1.200

178

Mac Adams

(Brynmawr 1943)

Bones (1999)

Oplage 8

Cibachrome print op aluminium, 102.9 x 75.9 cm

Herkomst:

- John Gibson Gallery, New York City (2000)

- Particuliere Collectie, Nederland

€ 1.000 - 2.000

179

179

Inez van Lamsweerde

(Amstelveen 1963)

*Final Fantasy, Caroline*Gesigneerd, met titel en datering 1993 en genummerd 1/3
op etiket verso

C-print (diasec), 99 x 149.5 cm

Herkomst:

- Torch Gallery, Amsterdam (1995)
- Bedrijfscollectie HEMA / Koninklijke Bijenkorf Beheer (KBB nr. 1571), Nederland

N.B.:

De opbrengst van dit lot komt ten goede aan HEMA Foundation, Amsterdam.

€ 3.000 - 5.000

180

180

Thomas Schütte

(Oldenburg 1954)

United enemies; a play in 10 scenes (2x)

Beide gesigneerd, gedateerd 1994 en genummerd 30/35 r.o.

Beide offset litho, beide 64 x 94.7 cm (beeldformaat) / 68.9 x 98.6 cm (papierformaat)

Herkomst:

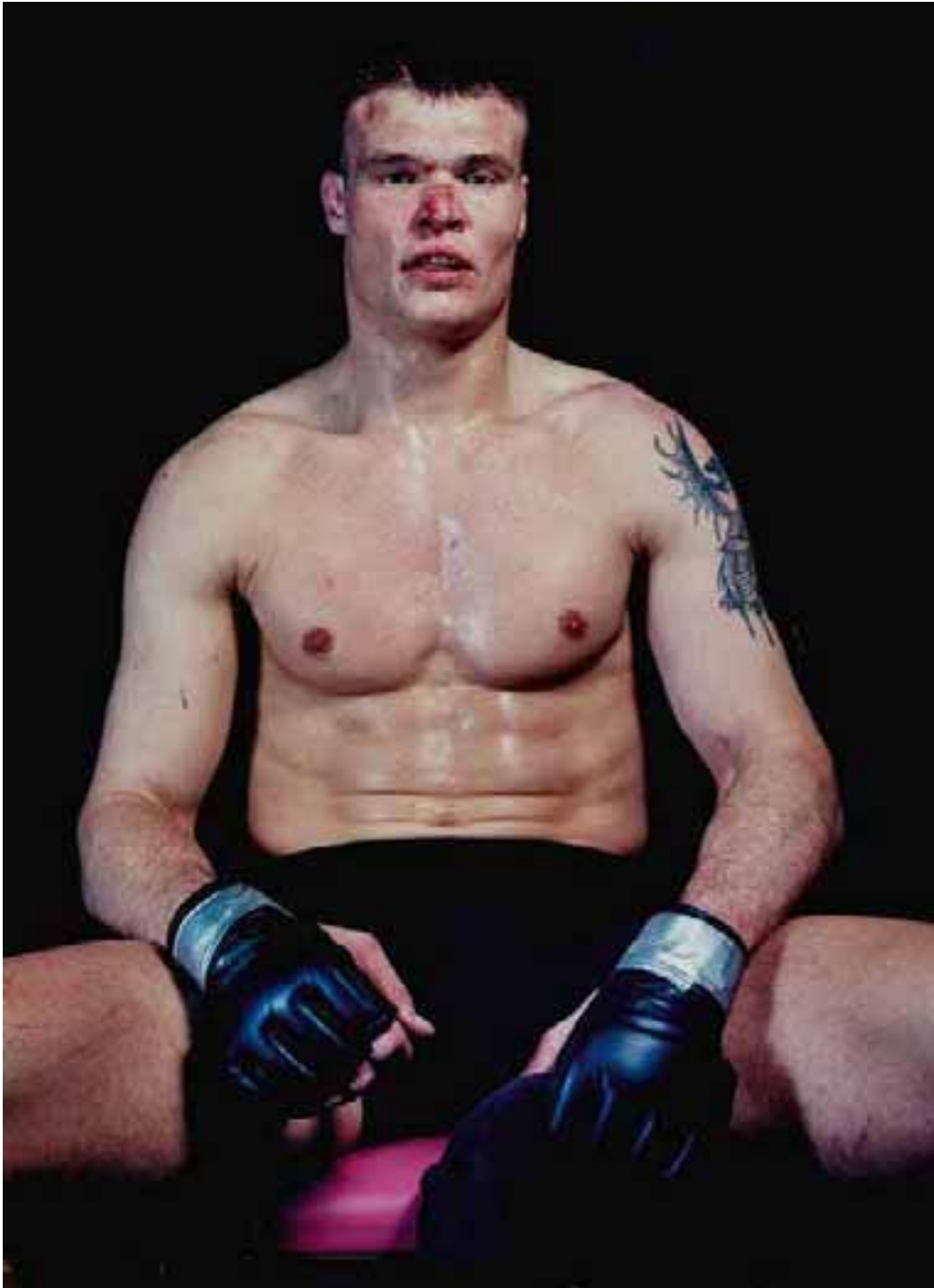
Bedrijfscollectie HEMA / Koninklijke Bijenkorf Beheer (KBB nr. 1542 respectievelijk 1541), Nederland (1995)

N.B.:

De opbrengst van dit lot komt ten goede aan HEMA Foundation, Amsterdam.

(2x)

€ 8.000 - 12.000

181

181

Dana Lixenberg

(Amsterdam 1964)

Semmy (De Viking) Schilt (Free fighter, 2001)

Editie 2/5

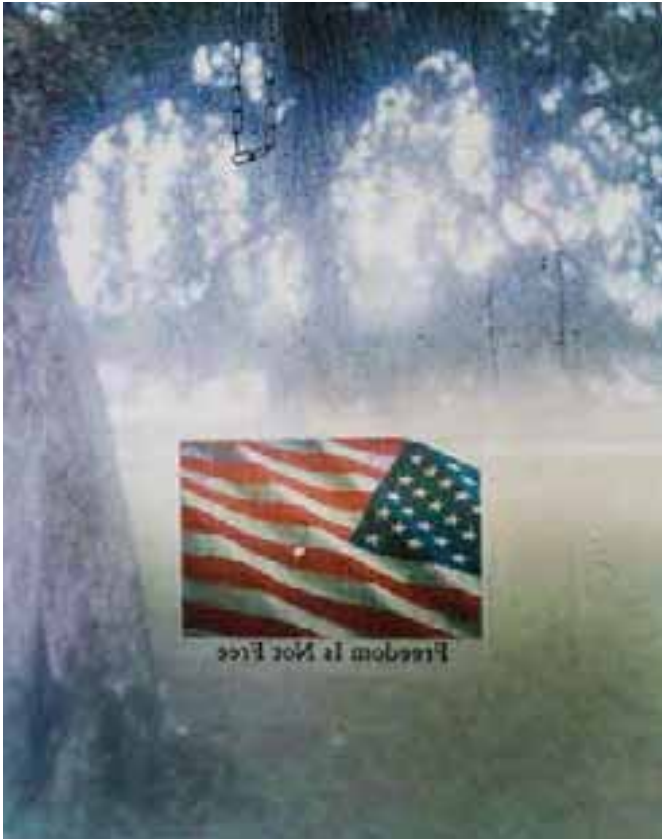
C-print op aluminium, 129.2 x 100.7 cm

Herkomst:

- Galerie Bowie van Valen, Amsterdam

- Particuliere collectie, Nederland

€ 1.000 - 2.000

182

182

Dana Lixenberg

(Amsterdam 1964)

*Untitled (Freedom is not free) 2004 (2005)*Gesigneerd op etiket op achterzijde omlijsting
Editie 1/7

C-print op aluminium, 95.5 x 75.1 cm

Herkomst:

- Galerie Bowie van Valen, Amsterdam

- Particuliere collectie, Nederland

€ 800 - 1.200

183

183

Dana Lixenberg

(Amsterdam 1964)

*Larissa Lezhnina, 2001 (2005)*Gesigneerd op etiket op achterzijde omlijsting
Editie 1/7

C-print op aluminium, 95.1 x 75.1 cm

Herkomst:

- Galerie Bowie van Valen, Amsterdam

- Particuliere collectie, Nederland

€ 800 - 1.200

184

184

Nobuyoshi Araki

(Tokyo 1940)

Kaori

Gesigineerd verso

Oplage 10

C-print, 38.4 x 47.9 cm (binnen passe-partout gemeten)

Herkomst:

- Reflex Modern Art Gallery, Amsterdam

- Particuliere collectie, Nederland

€ 3.000 - 5.000

186

185

185

Micha Klein

(Harderwijk 1964)

"Bliss" (Artificial beauty series, 1st Gen)

Gesigeneerd, getiteld, gedateerd 1998 en genummerd 3/3 verso

C-print op perspex, 149.9 x 148 cm

Herkomst:

- Gallery Sho, Tokyo
- Particuliere collectie, Nederland

€ 1.000 - 2.000

186

Yasumasa Morimura

(Osaka 1951)

Self-portrait (Actress) after Vivian Leigh 1

Gesigeneerd, met titel, datering 1996 en genummerd 6/10 op kunstenaarsetiket verso

C-print (gelamineerd), 95 x 120 cm

Herkomst:

- Luhring Augustine Gallery, New York City (1995)
- Bedrijfscollectie HEMA / Koninklijke Bijenkorf Beheer (KBB nr. 1679), Nederland

N.B.:

De opbrengst van dit lot komt ten goede aan HEMA Foundation, Amsterdam.

€ 1.500 - 2.500

187

187

Richard Kuiper

(Blaricum 1967)

De kikker (Dutch still life in plastic)

Gesigeneerd verso

Oplage 3

Lambda print (diasec) in omlijsting, 168.5 x 241 cm

N.B.:

Met deze foto won de kunstenaar in 2010 de eerste prijs van de International Photography Awards, in de categorie Fine Art Pro: best still lives.

€ 2.000 - 4.000

188

Gary Lee Boas

(Lancaster 1951)

Luxury edition (2008)

Portfolio inhoudende 10 foto's

Alle gesigeneerd en genummerd 4/30 r.o.

Alle Fujicolour print, alle 30.5 x 30.5 cm (beeldformaat)
/ 35.5 x 35.5 cm (papierformaat)

Herkomst:

- Reflex Modern Art Gallery, Amsterdam (2008) (incl. kopie aankoopnota)
 - Particuliere collectie, Amsterdam
- (10x) vier ingelijst
€ 800 - 1.200

189

189

William Wegman

(Holyok 1943)

Man Ray Triptych (1980)

Editie 1/15

Alle C-print, 40.4 x 46 cm / 40.4 x 41.7 cm / 40.4 x 46.6 cm

Herkomst:

- Veiling Sotheby's, New York, 7 april 1998, lot 448

- Particuliere collectie, Nederland

(3x) *samen ingelijst*

€ 3.000 - 5.000

190

Gabriel Orozco

(Xalapa 1962)

Bat Dog

Gesigneerd, getiteld en gedateerd 1994 en genummerd 4/5 verso

C-print, 47.3 x 30.9 cm (beeldformaat) / 50.8 x 40.5 cm (papierformaat)

Herkomst:

Bedrijfscollectie HEMA / Koninklijke Bijenkorf Beheer (KBB nr. 1687), Nederland (1995)

N.B.:

De opbrengst van dit lot komt ten goede aan HEMA Foundation, Amsterdam.

€ 3.000 - 5.000

191

191

Robert Heinecken

(Denver 1931 - Albuquerque 2006)

Credit Card Witch

Gesigneerd, getiteld, gedateerd 1987 en genummerd 5/5 r.o.

Gesigneerd, getiteld, gedateerd 1988 en genummerd Ed. #

5/5 op etiket op achterzijde omlijsting

Inkjet print (twee vellen), 146 x 108.4 cm

Herkomst:

Door de huidige eigenaar in 2001 rechtstreeks van de kunstenaar verkregen (incl. aankoopnota)

€ 1.000 - 2.000

192

192

Robert Heinecken

(Denver 1931 - Albuquerque 2006)

*"October Transvestite"*Genummerd 4/5 *transvest* r.o.

Gesigneerd, getiteld, gedateerd 1988 en genummerd Ed. #

4/5 op etiket op achterzijde omlijsting

Inkjet print (twee vellen), 146 x 108.6 cm

Herkomst:

Door de huidige eigenaar in 2001 rechtstreeks van de kunstenaar verkregen (incl. aankoopnota)

€ 1.000 - 2.000

193

193

Andrew L. Moore

(Old Greenwich 1957)

Palace Theater, Gary, Indiana (2008)

Gelimiteerde oplage

C-print op board, 68.5 x 86.4 cm (beeldformaat) / 84.8 x

101.5 cm (board formaat)

Herkomst:

- Reflex Modern Art Gallery, Amsterdam (2010) (incl. kopie aankoopnota)

- Particuliere collectie, Nederland

€ 2.000 - 4.000

194

194

Marinus Boezem

(Leerdam 1934)

"Buxus Sempervirens"

Gesigneerd, getiteld en gedateerd 1994 m.o.

Potlood en collage op papier, 76.2 x 56.6 cm

Herkomst:

- Stichting Kunstuitleen, Zeeland
- Particuliere collectie, Nederland

Literatuur:

M.Boezem, E.van Duyn, F. van Witteveen, *Boezem: Catalogue Raisonné/Oeuvre Catalogus*, Thoth, Bussum, 1999
€ 600 - 1.000

195

195

Marinus Boezem

(Leerdam 1934)

"Buxus Sempervirens"

Gesigneerd, getiteld en gedateerd 1994 m.o.

Potlood en collage op papier, 76.2 x 56.6 cm

Herkomst:

- Galerie RAM, Rotterdam
- Collectie Piet en Ida Sanders, Schiedam (1996)
- Veiling Christie's Amsterdam, 16 april 2013, lot 110
- Particuliere collectie, Nederland

Literatuur:

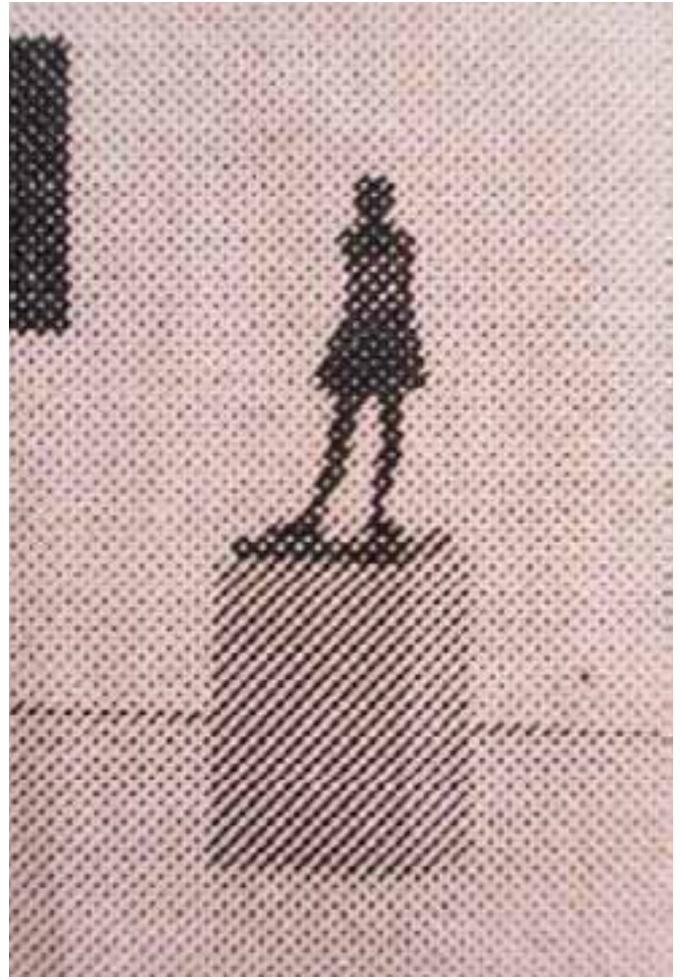
M.Boezem, E.van Duyn, F. van Witteveen, *Boezem: Catalogue Raisonné/Oeuvre Catalogus*, Thoth, Bussum, 1999
€ 600 - 1.000

196

197

198

196

Daan van Golden

(Katendrecht 1936 - Schiedam 2017)

Violen (1991/2012)

Gesigineerd, met titel, datering 1991/2012 en genummerd

75/100 op etiket verso

C-print, 30.5 x 30.5 cm

N.B.:

Inclusief originele verpakking met bijbehorende LP door muzikant Jefre Cantu-Ledesma.

€ 600 - 1.000

197

Daan van Golden

(Katendrecht 1936 - Schiedam 2017)

Brutto Gusto Bloemenpapier (2000)

Rol bedrukt inpakpapier, H. 71.5 / diam. 9.5 cm

N.B.:

De kunstenaar ontwierp dit inpakpapier voor kunstgalerie en bloemenwinkel 'Brutto Gusto' te Rotterdam.

€ 600 - 1.000

198

Daan van Golden

(Katendrecht 1936 - Schiedam 2017)

Art Rotterdam (2001)

Gesigineerd en genummerd 18/44 op etiketten op achterzijde omlijsting

Chromogene foto op PE-papier in zwarte aluminium omlijsting, 45 x 31.2 cm

Herkomst:

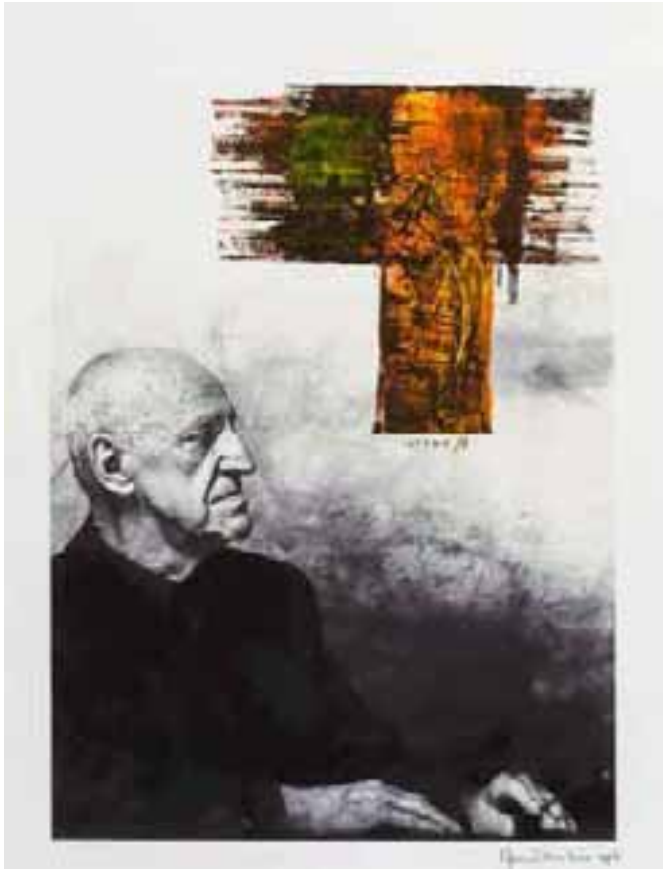
- Galerie Tanya Rumpff, Haarlem

- Particuliere collectie, Nederland

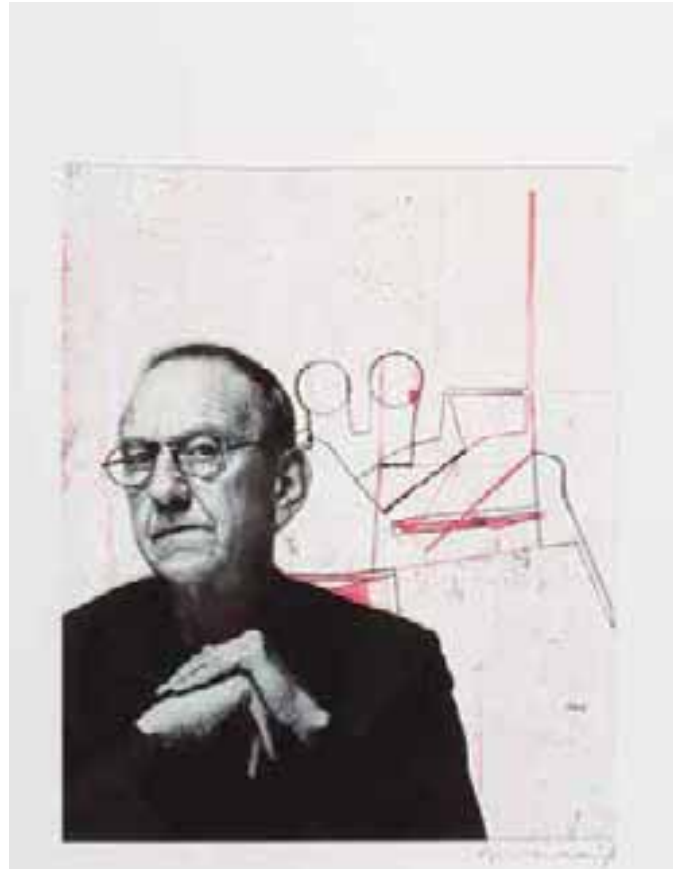
N.B.:

Een andere editie uit deze oplage bevindt zich in de collectie van het Museum Boijmans van Beuningen (inv.no. 3486 (MK).

€ 600 - 1.000

199

200

199

Aernout Overbeeke & Joseph Istler

(Utrecht 1951 & Praag 1919 - 2000)

Portraits des artistes du mouvement CoBrA - Joseph Istler

Gesigeneerd en gedateerd 1996 door Overbeeke r.o.

Gesigeneerd en gedateerd '98 door Istler m.m.

Olieverf en fotoprint op aquarelpapier, 72.2 x 60 cm (beeldformaat foto) / 109.7 x 75.2 cm (papierformaat)

N.B.:

Tijdens de opening van het CoBrA Museum te Amstelveen in 1995 vervaardigde Overbeeke een uitzonderlijke portretserie van de zeventien befaamde CoBrA-kunstenaars. In het museumdepot had Overbeeke een kleine zwarte tent opgesteld, waarin hij de reeds op leeftijd zijnde kunstenaars vroeg plaats te nemen. Op drie meter van hen vandaan zoomde Overbeeke met zijn oog, de geliefde camera, in op de handen en ogen van de geportretteerden. Juist deze beeldende elementen wilde de fotograaf benadrukken in zijn portretserie. De portretten werden gedrukt op grootformaat aquarelpapier in een oplage van drie. Overbeeke vroeg de CoBrA-kunstenaars hun portretten te voorzien van een creatie in geheel eigen stijl. Hij behield een complete serie zelf, gaf elke kunstenaar een eigen exemplaar en schonk een serie aan het CoBrA Museum.

€ 1.500 - 2.500

200

Aernout Overbeeke & Anders Österlin

(Utrecht 1951 & Mälmo 1926 - 2011)

Portraits des artistes du mouvement CoBrA - Anders Österlin

Gesigeneerd en gedateerd '96 door Overbeeke r.o.

Gesigeneerd en gedateerd 1998 door Österlin r.o.

Collage van kleurenlitho en fotoprint op aquarelpapier, 72.2 x 60 cm (beeldformaat) / 109.7 x 75.2 cm (papierformaat)

€ 1.500 - 2.500

201

Wouter van Riessen

(Bloemendaal 1967)

a) Zelfportret met cape (2006)

Gesigeneerd, getiteld en genummerd 4/7 verso

Lambda print op dibond, 63.9 x 47.9 cm

b) Zelfportret met grijze hoed (2006)

Gesigeneerd, getiteld en genummerd 3/7 verso

Lambda print op dibond, 63.9 x 47.9 cm

(2x)

€ 800 - 1.200

201a

201b

202

203

202

John Baldessari

(National City 1931)

Noses & Ears, Etc.: The Gemini Series: Profile with Ear and Nose (Color)

Gesigeneerd en gedateerd 06 r.o.

Genummerd 36/45 l.o.

Uitgegeven door Gemini G.E.L., Los Angeles

Zevenkleurige zeefdrukcollage en handbeschilderd Sintra

PVC in omlijsting, H. 88.3 x B. 81.3 x D. 7.6 cm

€ 1.000 - 2.000

203

Wouter van Riessen

(Bloemendaal 1967)

Head

Gesigeneerd en gedateerd 2010 verso

Olieverf op doek, 109.9 x 105 cm

€ 1.000 - 3.000

204

204

Barbara Wijnveld

(Arnhem 1972)

Erase / Farout (Fascinans o.d.)

Gesigineerd en gedateerd '99 verso

Met kunstenaarsstempel op spieraam

Acryl, potlood en glansvernis op doek, 195.2 x 145.2 cm

Herkomst:

Door de huidige eigenaar in 2000 rechtstreeks van de kunstenaar verkregen

€ 800 - 1.200

205

206a & b

206

Dieuwke Spaans

(Rheden 1973)

a) *Incognito Final* (2006)

Gesigineerd op etiket op achterzijde omlijsting

Gemengde techniek en collage op papier, 59.4 x 84.2 cm

b) *Incognito Warrior* (2006)

Gesigineerd op etiket op achterzijde omlijsting

Gemengde techniek en collage op papier, 59.4 x 84.2 cm

Herkomst:

- Galerie Diana Stigter, Amsterdam (2006)

- Particuliere collectie, Nederland

(2x) *samen ingelijst*

€ 1.000 - 2.000

205

Barbara Wijnveld

(Arnhem 1972)

Novice/Nutri (Fascinans o.d.)

Gesigineerd en gedateerd 2000 verso

Acryl, potlood, olieverf, lak en vernis op doek, 195.5 x 296.5 cm

Herkomst:

Door de huidige eigenaar in 2000 rechtstreeks van de kunstenaar verkregen

€ 1.000 - 2.000

207

Simon Periton

(Kent 1964)

Bank Holiday Monday (2007)

Unicum

Spray paint op spiegelglas in houten omlijsting, 188.5 x 133.5 cm

Herkomst:

- Sadie Coles HQ, Londen (2007)

- Particuliere collectie, Nederland

€ 2.000 - 4.000

208

208

Clare Woods

(Southampton 1972)

Fantastic Zoology 1

Gesigneerd, getiteld en gedateerd 2008 verso

Emaïlle en olieverf op aluminium, 101.7 x 75.9 cm

Herkomst:

- Stuart Shave/Modern Art, Londen (2008) (inv.no. MA-WOODC-00298)

- Particuliere collectie, Nederland

€ 4.000 - 6.000

209

209

Clare Woods

(Southampton 1972)

Fantastic Zoology 4

Gesigeneerd, getiteld en gedateerd 2008 verso

Emaïlle en olieverf op aluminium, 101.3 x 75.9 cm

Herkomst:

- Stuart Shave/Modern Art, Londen (2008) (inv.no. MA-WOODC-00297)

- Particuliere collectie, Nederland

€ 4.000 - 6.000

210

211

210

Karoline Walther

(Göttingen 1976)

Wald

Gesigeneerd, getiteld en gedateerd 2003 op etiket op achterzijde omlijsting

Krijt en potlood op papier, 121 x 110 cm

Herkomst:

- Galerie Iris Kadel, Karlsruhe (2004)

- Particuliere collectie, Nederland

€ 600 - 1.000

211

Carlos Amorales

(Mexico City 1970)

Dibujo Negro (01)

Gesigeneerd, gedateerd 2006 en genummerd 1/1 op etiket op achterzijde omlijsting

Zwart ingesneden papier, 34.8 x 49.4 cm

Herkomst:

- Annet Gelink Gallery, Amsterdam

- Particuliere collectie, Nederland

€ 600 - 1.000

212

212

Olivier Mosset

(Bern 1944)

Pool (1988)

Acryl op doek, 213.5 x 213.5 cm

Herkomst:

- John Gibson Gallery, New York City (1989)

- Particuliere collectie, Nederland

€ 30.000 - 50.000

213

214

215

213

Patrick Weidmann

(Genève 1958)

Zonder titel

Gesigineerd en gedateerd 1987 verso

Fotoprints en lak op drie doeken in houten omlijsting, 85.6 x 274.9 cm

Herkomst:

- John Gibson Gallery, New York City (1989)

- Particuliere collectie, Nederland

€ 800 - 1.200

214

Birgit Jürgensen

(Wenen 1949 - 2003)

Supermarkt (tweeluik)

Tweemaal gesigineerd, getiteld en gedateerd '87 verso

Collage, gemengde techniek en gaas op twee doeken in omlijsting, 41.5 x 51.6 cm

Herkomst:

- Galerie Van Esch, Eindhoven (1990)

- Particuliere collectie, Nederland

€ 1.000 - 2.000

215

Peggy Bates

(Allentown 1958)

Moriches II

Gesigineerd en gedateerd 1998 verso

Acryl polymeer en pigment op doek, 126.6 x 126.6 cm

Herkomst:

- John Gibson Gallery, New York City (1999)

- Particuliere collectie, Nederland

€ 2.000 - 3.000

216a

216b

216c

217

216

Shelagh Keeley

(Oakville 1954)

a) Zonder titel

Gesigneerd en gedateerd 1991 verso

Krijt en transfer op papier, 112.8 x 76.6 cm

b) Zonder titel

Gesigneerd en gedateerd 92 verso

Krijt, transfer en houtskool op papier, 112.6 x 76 cm

c) Zonder titel

Gesigneerd en gedateerd 93 verso

Oost-Indische inkt en transfer op papier, 112.5 x 76 cm

Herkomst:

- John Gibson Gallery, New York City (1994)

- Particuliere collectie, Nederland

(3x)

€ 1.000 - 2.000

217

Paul Trajman

(Brussel 1960)

Hommage a Ensor

Gesigneerd r.o.

Gesigneerd, getiteld en gedateerd 1993 verso

Oost-Indische inkt op papier op doek, 150 x 296 cm

Herkomst:

Bedrijfscollectie voormalige privébank, Antwerpen

€ 800 - 1.200

218

218

Marian Breedveld

(Den Haag 1959)

Zonder titel (1989)

Olieverf op doek, 189.7 x 144.5 cm

Herkomst:

Door de huidige eigenaar in 1989 rechtstreeks van de kunstenaar verkregen

€ 600 - 1.000

219

219

Rupert Bound

(Engeland 1966)

31st A.O.T.T.4.D. (spin painting)

Gesigneerd en gedateerd '08 verso

Gesigneerd, getiteld en gedateerd '08 op etiket verso

Lak op doek op board, diam. 119.7 cm

Herkomst:

- Morgan Boyce Gallery (Marlborough), Londen (2008)

- Particuliere collectie, Nederland

N.B.:

Bound startte zijn carrière als kunstenaar onder de vleugels van Damien Hirst (1965) en werd wereldberoemd door zijn 'spin paintings', welke hij eerst voor Hirst vervaardigde, maar later zelf ging produceren.

€ 600 - 1.000

220

220

Hans Broek

(Veenendaal 1965)

La Cienega Hill

Gesigneerd, getiteld en gedateerd April 1997 verso

Olieverf op doek, 70 x 100 cm

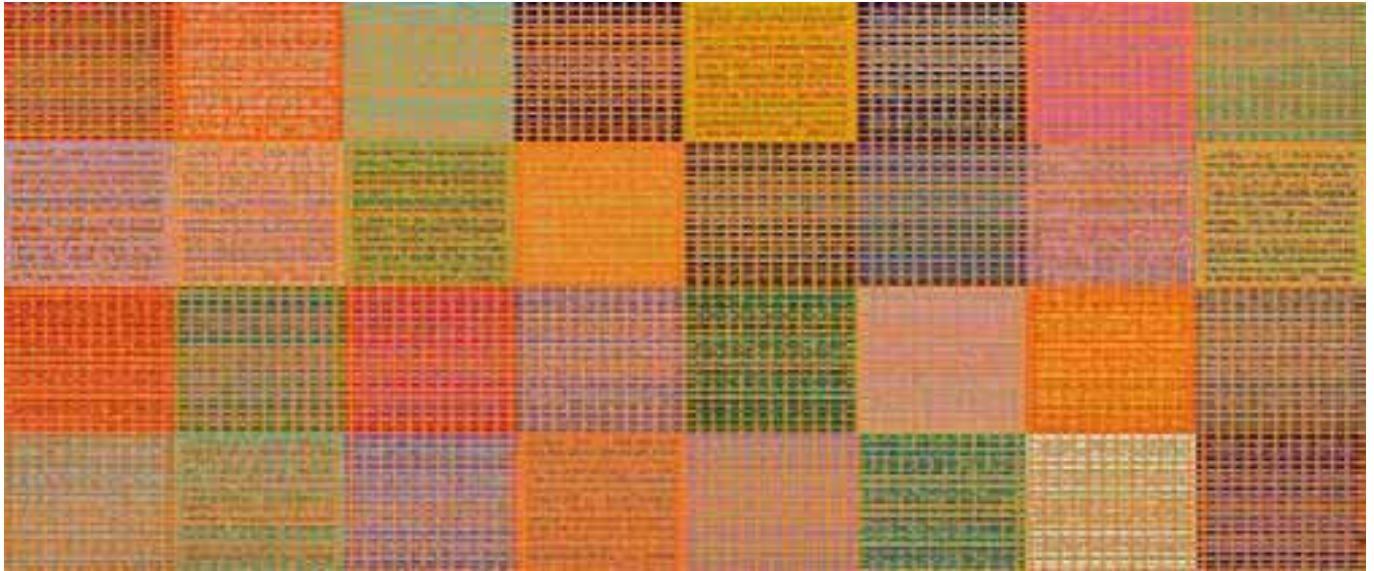
Herkomst:

Bedrijfscollectie HEMA / Koninklijke Bijenkorf Beheer (KBB nr. 1672), Nederland

N.B.:

De opbrengst van dit lot komt ten goede aan HEMA Foundation, Amsterdam.

€ 600 - 1.000

221

222

221

Roel Achterberg

(Den Bosch 1951)

Zonder titel

Gesigneerd en met datering 1997 op kunstenaarsetiket verso

Zeefdruk en acryl op doek op board, 70.6 x 167.3 cm

€ 800 - 1.200

222

André Volten

(Andijk 1925 - Amsterdam 2002)

Zonder titel

Gesigneerd, gedateerd 1951 - juli '52 en genummerd 4 verso

Olieverf op doek, 64.3 x 167.3 cm

€ 1.500 - 2.500

223

223

Sebastian Gögel

(Sonneberg 1978)

>>Auftrag<<

Gesigineerd, getiteld en gedateerd 2006 verso

Olieverf op doek, 119.9 x 89.7 cm

Herkomst:

- Galerie Adler, Frankfurt am Main

- Particuliere collectie, Nederland

€ 800 - 1.200

224

Sebastian Gögel

(Sonneberg 1978)

Konstruktion

Gesigineerd, getiteld en gedateerd 2008 verso

Olieverf op doek, 130 x 100 cm

€ 800 - 1.200

224

225

Otto B. de Kat

(Dordrecht 1907 - Laren (NH) 1995)

Portret zittende vrouw

Gesigineerd l.o.

Olieverf op doek, 60 x 45.7 cm

Herkomst:

Particuliere collectie, Nederland

Literatuur:

G. Westerink, T. Goedings & H. van Run, *Otto B. de Kat: Leven en Werk 1907-1995*, Thoth, Bussum, 2002, no. 275

N.B.:

Geregistreerd bij het RKD - Instituut voor Nederlandse Kunstgeschiedenis te Den Haag onder nummer 62487.

€ 600 - 1.000

225

226

226

Aat Veldhoen

(Amsterdam 1934)

Natasha (2003)

Gesigneerd r.o.

Olieverf op doek, 140 x 100.2 cm

Herkomst:

Door de huidige eigenaar in 2007 rechtstreeks van de kunstenaar verkregen (incl. aankoopnota Art Gallery Gooilust)

€ 1.000 - 2.000

227

227

Janpeter Muilwijk

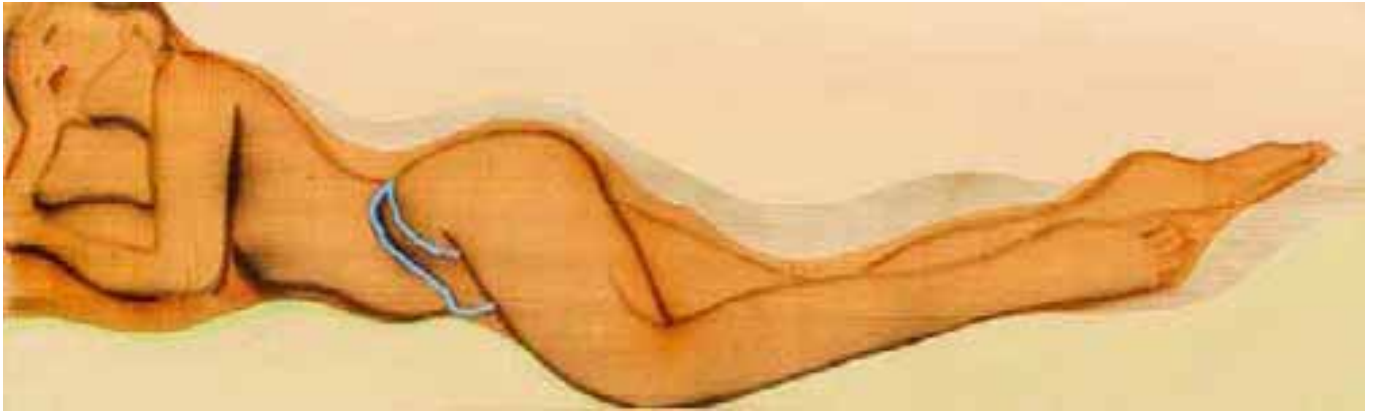
(Fontainebleau 1960)

'Schuttersstuk'

Gesigneerd, getiteld en gedateerd 2002/2003 verso

Olieverf op doek, 159.6 x 79.9 cm

€ 800 - 1.500

228

228

Emilio Kruithof

(Monster 1969)

Luxury Love

Gesigneerd, getiteld en gedateerd 2003 verso

Gemengde techniek op doek, 39.2 x 130.1 cm

Herkomst:

- Veiling AAG, Amsterdam, 26 november 2012, lot 57

- Particuliere collectie Nederland

€ 1.500 - 2.500

229

Jung Wha Cho

(Jinhae 1967)

Spring

Gesigneerd op achterzijde jurk

Beschilderd glasvezel met pailletten en strass, H. 168.4 cm

Herkomst:

- Veiling Larasati, Singapore, 13 april 2008, lot 198

- Particuliere collectie, Nederland

€ 4.000 - 6.000

230

231

230

Wang Jiawei

(Chongqing 1973)

I shall completely digest and absorb the nutrition of Chinese art history No. 7

Gesigineerd, gesigineerd in Chinees en gedateerd 2006 r.o.

Olieverf op doek, 150 x 130 cm

Herkomst:

- Willem Kerseboom Gallery, Amsterdam
- Particuliere collectie, Nederland

€ 600 - 1.000

231

Jeihan

(Surakarta 1938)

Perempuan

Gesigineerd en gedateerd '77 l.b.

Gesigineerd verso

Olieverf op doek, 78.7 x 69.7 cm

Herkomst:

- Veiling Sotheby's, Singapore, 10 oktober 2004, lot 182
- Particuliere collectie, Nederland

€ 1.000 - 2.000

232

Zhang Haiying

(Shouguang 1972)

Anti-Vice Series: J

Gesigineerd, gesigineerd in Chinees en gedateerd 2007 r.m.

Olieverf op doek, 200.4 x 159.9 cm

Herkomst:

- Willem Kerseboom Gallery, Amsterdam
- Particuliere collectie, Nederland

€ 2.000 - 4.000

233

233

Yin Kun

(Deyang 1969)

Chinese babies

Gesigneerd in Chinees en gedateerd 2006.12 r.o.

Gesigneerd in Chinees, getiteld en gedateerd 2006 verso

Olieverf op doek, 120.3 x 150 cm

€ 2.500 - 4.500

234

234

Guo Wei

(Chengdu 1960)

Blue mosquito no. 17

Gesigneerd en gedateerd 05 r.o.

Olieverf op doek, 99.8 x 90 cm

€ 3.000 - 5.000

235

236

235

Zhao Nengzhi

(Sichuan 1968)

Facial expression no. 17

Gesigneerd, gesigneerd in Chinees en gedateerd 2006 r.o.

Gesigneerd, gesigneerd in Chinees, getiteld en gedateerd 2006 verso

Olieverf op doek, 80 x 150 cm

€ 2.000 - 3.000

236

Yin Jun

(Sichuan 1974)

Crying

Gesigneerd, gesigneerd in Chinees en gedateerd 2006 r.o.

Gesigneerd, gesigneerd in Chinees, getiteld en gedateerd 2006 verso

Olieverf op doek, 150 x 150 cm

€ 1.500 - 2.500

237

237

Yang Mian

(Chengdu 1970)

Standard of beauty No. 28

Gesigeneerd en gedateerd '05 r.o.

Olieverf op doek, 99.5 x 99.5 cm

Herkomst:

- Veiling Borobudur Fine Art Auction, Singapore, 28 april 2007, lot 125

- Particuliere collectie, Nederland

€ 600 - 1.000

238

238

Han Yajuan

(Qingdao 1980)

Super chick No. 3

Gesigeneerd en gedateerd 2006 r.m.

Gesigeneerd en gedateerd 2006 verso

Olieverf op doek, 100 x 100 cm

Herkomst:

- Willem Kerseboom Gallery, Amsterdam

- Particuliere collectie, Nederland

€ 1.000 - 2.000

239

239

Ma Liuming

(Huangshi 1969)

Baby

Gesigeneerd en gedateerd 2003 r.o.

Olieverf op doek, 148.9 x 199.5 cm

€ 1.000 - 2.000

240

240

Luo Brothers

(Luo Weidong: Nanning 1963, Luo Weiguo: Nanning 1964 & Luo Weibing: Nanning 1972)

Welcome to the world's most famous brand

Gesigineerd in Chinees en gedateerd 2006.11.23 verso

Gemengde techniek en lak op paneel, 45.9 x 39 cm

Herkomst:

- Veiling Borobudur Fine Art Auction, Singapore, 28 april 2007, lot 9

- Particuliere collectie, Nederland

Tentoonstelling:

Galeri Nasional, Jakarta, *Luo Brother and Wong Nengta*, 24

januari - 30 januari 2007

€ 1.000 - 2.000

241

Shozo Araki

(Chiba 1973)

Thank you

Gesigineerd, getiteld in Japans, gedateerd 2008 en met kunstenaarsstempel op spieraam

Olieverf op doek, 161.7 x 130.2 cm

€ 600 - 1.000

241

242

Wang Yigang

(Heilongjiang 1961)

S27

Gesigineerd in Chinees en gedateerd 2016 r.o.

Olieverf op doek, 79.8 x 60.1 cm

Herkomst:

Collectie Martinelli Gallery, Lodi (rechtstreeks van de kunstenaar verkregen)

€ 10.000 - 15.000

SCHILDERTECHNIEKEN

Eeuwenlang hebben kunstenaars hun eigen verf moeten maken door pigmenten fijn te wrijven en te vermengen met bindmiddel, zoals lijnolie, door het op een steen te wrijven tot het de juiste dikte had. Dit was een lastig proces en werd meestal door de leerling van een meester-schilder gedaan. De onbewerkte pigmenten werden eerst grof gestampt met een vijzel waarna ze werden fijngemaakt met een loper. Het duurde soms uren om de verf glad en goed gemengd te krijgen en kunstenaars moesten goed nadenken bij het aanbrengen van de verflagen. Sommige soorten verf droogden eerder dan andere en ze waren niet allemaal even transparant of dekkend. Door innovatie op technologisch en scheikundig gebied in de negentiende eeuw ontstonden er voor de schilderkunst nieuwe mogelijkheden. In 1841 werd een flexibele tinnen tube uitgevonden in Engeland en rond deze tijd openden de eerste fabrieken die machinaal pigmenten wreven. Deze nieuwe verffabrieken konden de droogtijd van verscheidene pigmenten gelijktrekken en de tubes maakten het ook mogelijk om in de buitenlucht te schilderen. De impressionisten maakten in de negentiende eeuw dankbaar gebruik van alle nieuwe materialen en verschillende kleuren die op de markt kwamen. Tegenwoordig zijn er vele materialen en kleuren waarmee kunstenaars kunnen werken zoals olieverf, acrylverf, aquarel, gouache en tempera. Daarnaast is het kleurenspectrum waaruit de kunstenaar kan kiezen eindeloos geworden.

Tempera

Tempera komt van het Latijnse woord *temperare*, dat vrij vertaald 'in de juiste verhouding brengen' betekent. Waarschijnlijk werd deze techniek al in de tijd van het oude Egypte uitgevonden en gedurende de Middeleeuwen werd het veelvuldig gebruikt om iconen en manuscripten te illustreren. In de Renaissance werd de techniek gebruikt om fresco's aan te brengen in gebouwen. Tempera lijkt in essentie veel op gouache, maar het verschil is dat het een emulgator als bindmiddel heeft, dit is vaak eigeel of eiwit. Tempera droogt net als gouache snel en mat op en is erg broos. Het is ook dof, waardoor het een waslaag of vernis nodig heeft om glans te krijgen.

Het pigment wordt vermengd met ei en water en vervolgens fijngemalen. Als de verf droogt verdampt het water en verliest het eiwit de structuur, echter de olie uit het ei blijft in de verf zitten waardoor de verf soepel blijft en de tand des tijds kan doorstaan. Door de ontdekking van olieverf werd tempera steeds minder gebruikt. De verf bederft immers gemakkelijk en moet dus steeds opnieuw worden gemaakt. Door de snelle droogtijd en de niet transparante structuur moet voor kleurmenging en kleurovergang ein-

deloos in dunne lijn gearceerd worden, waardoor het werk soms stijf aan kan doen.

Olieverf

Olieverf wordt, zoals de naam suggereert, gebonden door olie en net als bij andere verfsoorten is de kwaliteit van het pigment van groot belang bij het mengen van de verf. Bij olieverf wordt het pigment omhult door olie, waardoor het een zekere transparantie krijgt. In tegenstelling tot tempera is olieverf makkelijk te gebruiken en te mengen. Op de verf wordt vaak een vernis aangebracht ter bescherming en een mooie glans. Het verhaal luidt dat Jan van Eyck (1370/1400-1441) de olieverf als Noord-Europese tegenhanger van tempera heeft uitgevonden. In werkelijkheid was hij slechts een van de eersten die bekend werd met het gebruik van de verfsoort. De kleuren die gevormd kunnen worden en de effecten die met lagen gemaakt kunnen worden bieden de kunstenaar ontelbare mogelijkheden en vrijheid.

Acrylverf

De samenstelling van acrylverf is vrij complex en daarom bijna onmogelijk door een kunstenaar zelf te maken. In tegenstelling tot olieverf wordt de kleur bij het drogen donkerder en verliest de verf aan volume door verdamping, daarom is een vulmiddel noodzakelijk bij het gebruik van acrylverf. Acrylverf hecht goed en kan worden verdund met water, maar is na drogen watervast. De pigmentconcentratie is minder hoog dan bij olieverf waardoor de kleuren vaak minder verzadigd of dekkend lijken. Bovendien zijn pigmenten in acrylverf over het algemeen nieuwere en modernere pigmenten die traditioneel gezien niet in olieverf gebruikt worden. Acryl werd pas vanaf 1931 verkocht in Duitsland als muur- en houtverf en werd vanaf 1949 in Amerika ontwikkeld tot kunstenaarsverf. Deze verf was aanvankelijk niet populair, omdat de chemische formule nog niet volmaakt was. Pas vanaf 1962 produceerden verschillende fabrikanten acrylverf die daadwerkelijk als kunstschilderverf gebruikt kon worden. Dit werd al snel populair bij zowel amateur als professionele schilders. Acrylverf is in staat een hele reeks aan andere technieken na te bootsen, maar veel kunstenaars vinden de kleuren van de moderne pigmenten te hard. Acrylverf staat in vergelijking met olieverf nog in de kinderschoenen en het is onbekend of en hoe het na eeuwen geconserveerd zal blijven.

Aquarel

Bij de techniek van het aquarelleren wordt gebruik gemaakt van een wateroplosbare verf. Het papier waar het op wordt aangebracht is hierdoor nog te zien en niet volledig

afgesloten en ingekleurd. Wit in aquarellen komt dan ook vaak van het papier zelf. De verf is in verschillende vormen te verkrijgen, zoals blokjes, tubes, krijt of potlood. De verf bestaat uit vrijwel zuivere pigmenten die worden vermengd met Arabische gom, zodat de pigmenten aan elkaar binden. Als het pigment in aanraking met water komt, komen de deeltjes mooi te vervloeien. Ook wordt er een wateraan-trekkend middel zoals glycerine toegevoegd, alsmede alcohol, om bederf te voorkomen. Omdat de gom in het papier trekt als het vochtig wordt is de lichtechtheid van de kleurpigmenten erg belangrijk voor de conservering van het werk. Bij het werken met aquarel kunnen enorm veel kleuren ontstaan door de kleuren met elkaar te vermengen. Er kan zowel nat-in-nat, dus met een eveneens nat papier, als nat-op-droog geschilderd worden. Beide technieken vergen ontzettend veel concentratie en nauwkeurigheid, aangezien onjuistheden nauwelijks hersteld kunnen worden. De aquareltekening zoals wij die nu kennen werd mogelijk gemaakt door de komst van speciaal aquarelpapier.

Gouache

Gouache, ook wel bekend als plakkaatverf, is een dekkende verf die wordt vervaardigd door aquarelverf met een dekkend wit te vermengen waardoor een gekleurde dekverf ontstaat. Dit dekkende wit is een lange tijd kalk met Arabische gom geweest en in de negentiende eeuw zinkwit of lithopoon, maar tegenwoordig wordt vooral dextrine gebruikt. De naam gouache is een Franse verbastering van het Italiaanse woord *guazzo*, dat waterplas betekent. Ook deze techniek is al eeuwen in gebruik en heeft zich door de jaren heen verbeterd. Plakkaatverf en gouache waren vroeger twee verschillende soorten verf, maar door verbetering van de techniek zijn de twee nu in essentie hetzelfde. In de zestiende eeuw werd de techniek in Frankrijk gebruikt om ontwerpen voor fresco's te schilderen. Gouache kan met water verdund worden en droogt zeer snel, streeploos en mat op. Hierdoor kan de schilder snel veel verschillende kleuren over elkaar aan brengen en is het mogelijk op veel verschillende soorten ondergronden te verven.

Gemengde technieken

Veel kunstenaars combineren meerdere technieken in een enkel werk. Zo kan aquarel goed gemengd worden met Oost-Indische inkt en pastelkrijt, gouache, potlood of houtskool. Acrylverf kan ook samen gaan met aquarel, maar aangezien olieverf op oliebasis is, kan deze techniek niet gecombineerd worden met bovenstaande technieken. Door vernieuwende en innoverende technologieën wordt het mogelijk steeds nieuwe media te gebruiken als kunstuiting.

243

244

243

Chéri Cherin

(Kinshasa 1955)

Guerisseur Pandakufi

Gesigneerd en gedateerd 98 r.o.

Acryl op doek, 63 x 100 cm

Herkomst:

Door de huidige eigenaar rechtstreeks van de kunstenaar verkregen

N.B.:

Docteur Pandakufi (de toverdokter) is een voorstelling van de gezondheidszorg in de Democratische Republiek Congo: we zien patiënten de toverdokter bezoeken, een gesloten ziekenhuis, een onbereikbare kerk en een vliegtuig dat rijke Congolezen naar buitenlandse artsen brengt. In het gestreepte shirt zien we de kunstenaar zelf naar zijn horloge kijken, zich afvragend hoe lang deze situatie nog zal duren.

€ 800 - 1.500

244

Chéri Cherin

(Kinshasa 1955)

Kita Mata

Gesigneerd en gedateerd 2003 r.o.

Getiteld m.b.

Gemengde techniek op doek, 77 x 102.2 cm

Herkomst:

Door de huidige eigenaar rechtstreeks van de kunstenaar verkregen

N.B.:

Dit schilderij is door de kunstenaar gemaakt in opdracht van de huidige eigenaar en stelt de risico's en verleidingen van recreatie in de Democratische Republiek Congo voor.

€ 800 - 1.500

245

246

245

Thomas Raat

(Leiderdorp 1979)

In Vivo

Gesigneerd, getiteld en gedateerd 2003 verso

Plakplastic, tape, stickers en contékrijt op papier, 138.8 x 139.7 cm

Herkomst:

- Galerie De Expeditie, Amsterdam (2004)

- Particuliere collectie, Nederland

€ 800 - 1.200

247

246

Mahomi Kunikata

(Kanagawa 1979)

Sound and Body of Mind Freezing

Gesigneerd en gedateerd 2008 verso

Gemengde techniek op doek, 72.6 x 60.5 cm

Herkomst:

- Reflex Modern Art Gallery, Amsterdam (2009) (incl. kopie aankoopnota)

- Particuliere collectie, Nederland

€ 800 - 1.200

247

Frank Thorne

(Amerika 1930)

"His cheeks were like roses, his nose like a cherry!"

Gesigneerd l.o.

Inkt, aquarel en collage op papier op karton, 43.4 x 29.8 cm

Herkomst:

Particuliere collectie, Nederland

N.B.:

De kunstenaar vervaardigde dit originele werk als illustratie voor Playboy Publications.

€ 800 - 1.200

248

249

248

Walter Swennen

(Brussel 1946)

Opening (tweeluik)

Gesigneerd met initialen, getiteld en gedateerd 88 verso

Olieverf op twee doeken, 38.7 x 47.7 cm (totaal)

Herkomst:

Bedrijfscollectie voormalige privébank, Antwerpen

€ 600 - 1.000

249

Peter Angermann

(Rehau 1945)

Church and factory (1988)

Gesigneerd r.o.

Olieverf op doek, 75 x 99.4 cm

Literatuur:

W. van Kempen, P. Frank, W. de Ridder & V. Vera, "Eros & Arch", Torch/v. Kempen, Amsterdam, 1988, pag. 8 (afb.)

€ 1.500 - 2.000

250

250

William Wegman

(Holyoke 1943)

Architecture W.W. 1696

Gesigeneerd en gedateerd 1987 verso

Olieverf en acryl op doek, 188 x 168 cm

Herkomst:

- Holly Solomon Gallery, New York City (1988)

- Particuliere collectie, Nederland

€ 4.000 - 6.000

251

251

Melle

(Amsterdam 1908 - 1976)

Geleerde met rups

Gesigeneerd en gedateerd '40 l.o.

Olieverf op paneel, 10.9 x 7.5 cm

Herkomst:

- Collectie Gerard Diels (1897-1956), Amsterdam

- Via vererving naar de huidige eigenaar

Tentoonstelling:

Museum voor Moderne Kunst, Arnhem, *Melle, het vroege werk 1933 - 1945*, 1 september - 11 november 2001

Literatuur:

B. Kemper, *De schepping van Melle*, Thoth, Bussum, 2008, no. 20

€ 1.000 - 2.000

252

252

Maurits Cornelis Escher

(Leeuwarden 1898 - Laren (NH) 1972)

Sint Franciscus (den Vogelen predikend)

Gesigeneerd met initialen in de plaat r.b.

Houtsnede, 50.5 x 30.5 cm (beeldformaat) / 64 x 48 cm (papierformaat)

Herkomst:

Afkomstig uit de nalatenschap van G.W. Breughel (1913-1998), voormalig uitgever van reproducties van het werk door Escher middels zijn uitgeverij Reprinter

Literatuur:

F.H. Bool, J.R. Kist, J.L. Locher & F. Wierda, *Leven en werk van M.C. Escher*, Meulenhoff, Amsterdam, pag. 201, no. 89 (afb.)

€ 800 - 1.200

253

253

Gerti Bierenbroodspot

(Amsterdam 1940)

*Versace (Ragazzi di Versace)*Gesigneerd, getiteld en gedateerd *Siena 07/VI/1997* l.o.

Gemengde techniek op rijstpapier, 78.7 x 46.4 cm

Herkomst:

- Galerie Delaive, Amsterdam (inv.no. B97-124) (1997) (incl. aankoopnota)

- Particuliere collectie, Nederland

€ 600 - 1.000

254

254

Gerti Bierenbroodspot

(Amsterdam 1940)

The three graces

Gesigneerd, getiteld en gedateerd 2000 r.o.

Gemengde techniek op rijstpapier, 96 x 108 cm

Herkomst:

- Gallery Delaive, Amsterdam (2000) (incl. aankoopnota)

- Particuliere collectie, Nederland

€ 800 - 1.200

255

255

Juul Kraaijer

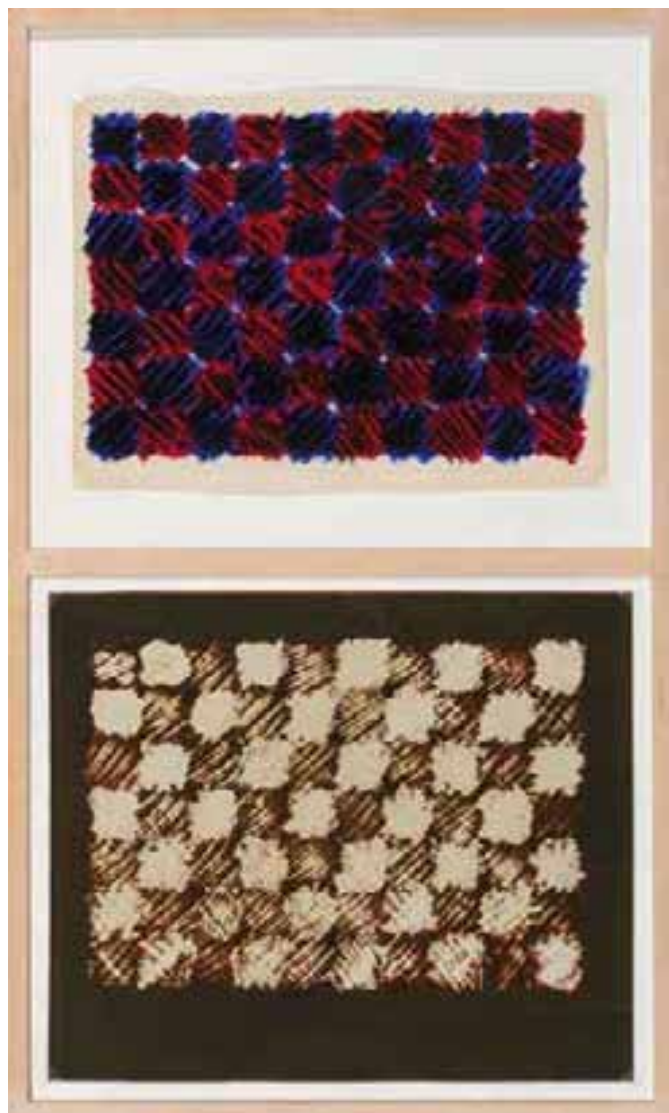
(Assen 1970)

Untitled

Gesigneerd en gedateerd 2003 r.o.

Houtskool op papier, 25.4 x 26.6 cm

€ 600 - 1.000

256

256

Jack Sal

(Waterbury 1954)

Zonder titel

Aquarel op geruit papier en cliché-verre op papier, 41 x 55.4 cm / 55.6 x 60.3 cm

(2x) *samen ingelijst*

€ 600 - 1.000

257

257

Marte Röling

(Laren 1939)

Zonder titel

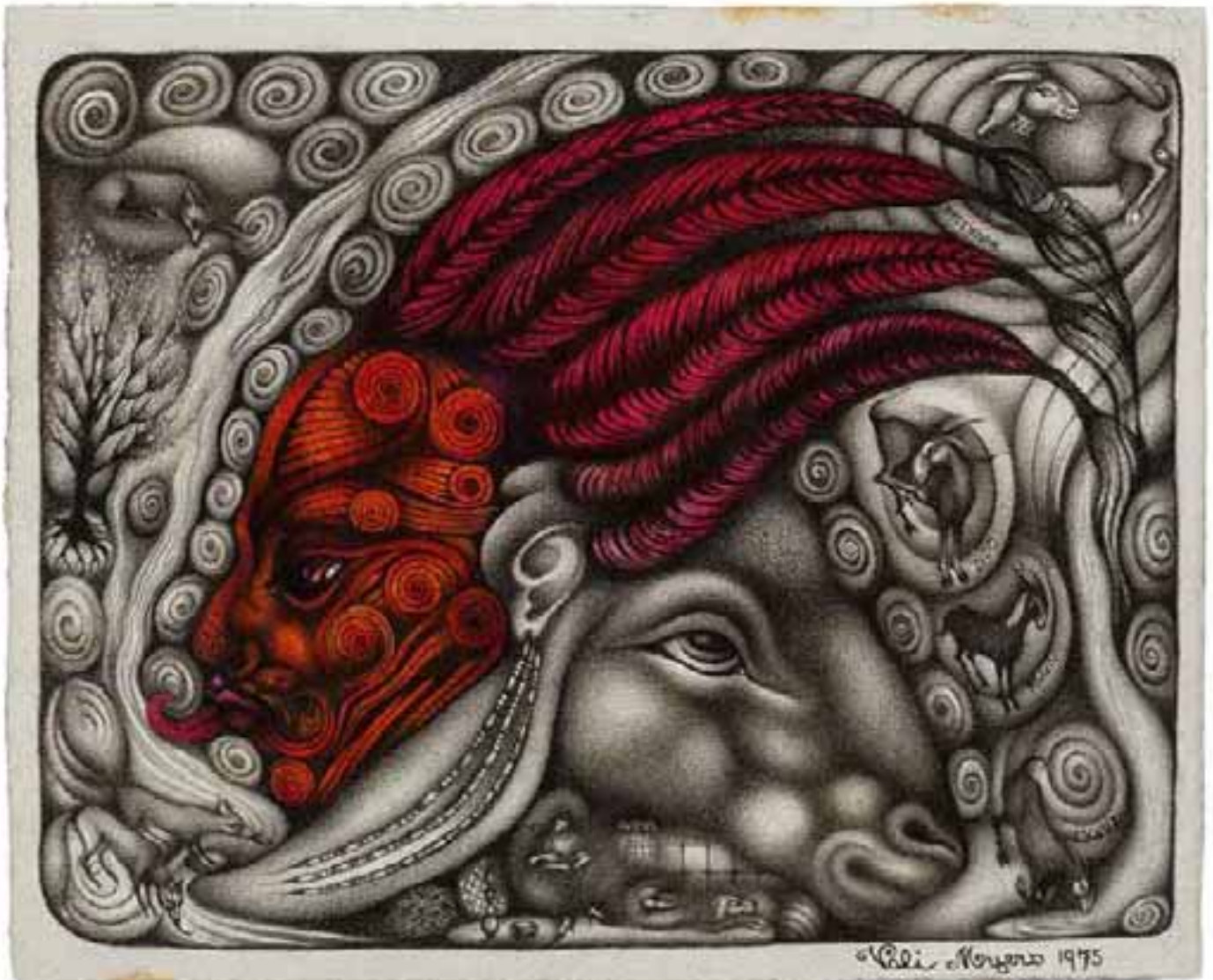
Gesigneerd r.o.

Acryl, potlood en pen op geprepareerd doek in koperen omlijsting, 201.2 x 201.2 cm

Herkomst:

Door de huidige eigenaar in 1991 rechtstreeks van de kunstenaar verkregen

€ 1.000 - 3.000

258

258
Vali Myers
 (Sydney 1930 - 2003)
Becchina
 Gesigneerd en gedateerd 1975 r.o.
 Chinese inkt op papier, 16.5 x 20.4 cm
 Herkomst:
 Particuliere collectie, Nederland
 € 2.000 - 4.000

Gespecialiseerd in het veilen van Kunst, Antiek & Wijnen

AAG

Arts & Antiques Group

Amsterdam | Lekstraat 63, 1079 EM | T: +31 20 3012950 | F: +31 20 3012960
Genève | Rue du Rhône 59-I, CH-1204 | T: +41 22 3103332 | F: +41 22 3120203
Jakarta | Jl. Pasuruan no. 9, 10310 | T: +62 21 3158636 | F: +62 21 39899533
Singapore | 30 Bideford Road # 03-02, 229922 | T: +65 67 372130 | F: +65 67 371859

INFO@VEILINGHUISAAG.COM | WWW.VEILINGHUISAAG.COM

ROUTEBESCHRIJVING

Met de auto vanaf de Ringweg A10

- Afslag RAI (S109) - Richting RAI/Centrum
- Voor de RAI op het Europaplein rechts de Kennedylaan in (S110/Centrum)
- Derde stoplicht links
- Derde zijstraat links, de Lekstraat inrijden
- Links op de tweede hoek

Met de auto vanuit de richting Utrecht A2

- Bij Afslag Centrum (S110) over de Utrechtsebrug rechtdoor (Rijnstraat)
- derde zijstraat links, de Lekstraat inrijden
- links op de tweede hoek

Met het openbaar vervoer

Vanaf station RAI met bus 62 en tramlijn 4, halte Waalstraat

Vanaf station Amstel met bus 62, 65 en tramlijn 12, halte Victorieplein

Vanaf het centrum met tramlijn 4, halte Victorieplein

Binnen de directe omgeving van het pand is (betaald) parkeren geen probleem.

VEILINGSHEMA VOORJAAR 2018

Maandag 4 juni

POST-WAR & CONTEMPORARY ART

Kijkdagen: vrijdag 1 - zondag 3 juni

Zondag 10 juni

FINE & RARE WINES

Kijkdag (proeven): zondag 10 juni

Maandag 18 juni

OLD MASTERS TO MODERNISTS

Kijkdagen: vrijdag 15 - zondag 17 juni

Maandag 2 juli

THE EUROPEAN INTERIOR

Antiek, Juwelen, Zilver & Kunst

Kijkdagen: vrijdag 29 juni - zondag 1 juli

Bekijk de catalogi online:

WWW.VEILINGHUISAAG.COM

The image shows the interior of the Auberge Jean & Marie restaurant. In the foreground, several tables are set with white tablecloths, glassware, and cutlery. The tables are arranged in a row, leading towards a bar area in the background. The bar is well-stocked with bottles and has a warm, lit atmosphere. To the right, there is a fireplace with a fire burning inside, and a round mirror on the wall above it. The floor is made of dark wood, and the overall lighting is soft and intimate.

AUBERGE
Jean & Marie

Auberge Jean & Marie is een restaurant en wijnbar waar gasten genieten van vakmanschap uit de Franse keuken, de Europese wijncartaart en professionele bediening.

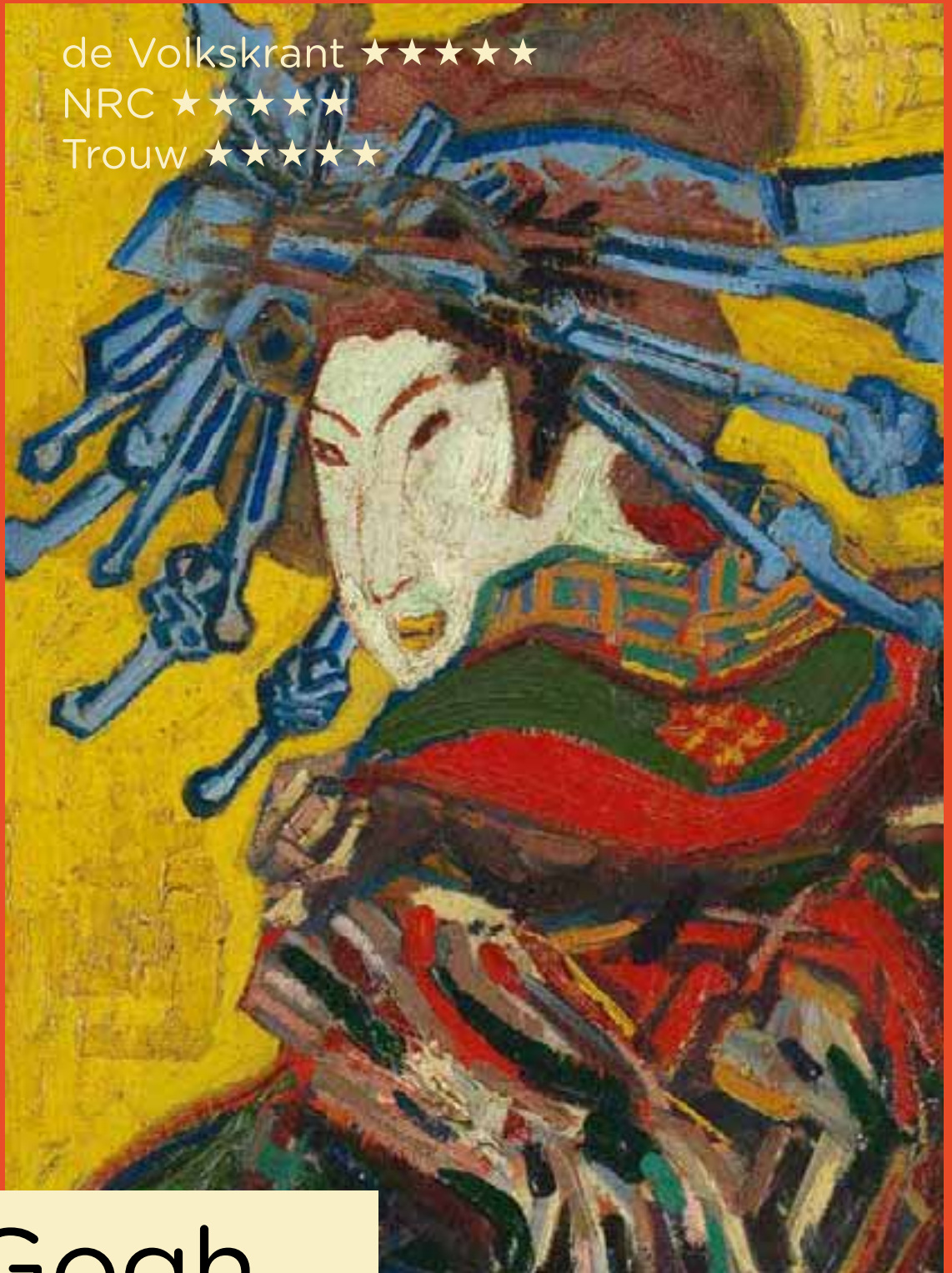
Geopend van dinsdag tot en met zondag voor lunch, borrel en diner vanaf 12 uur.

Reserveren kan via de website www.aubergeamsterdam.nl of bellen naar 020-8452005

Auberge Jean & Marie, Albert Cuypstraat 58-60, 1072 CV Amsterdam

Van
Gogh
Museum
Amsterdam

de Volkskrant ★★★★★
NRC ★★★★★
Trouw ★★★★★

Vincent van Gogh, *Courtesane (naar Eisen)* (detail), 1887, Van Gogh Museum, Amsterdam (Vincent van Gogh Stichting)

Van Gogh & Japan

Nog t/m 24 juni

Tickets online only
Ook met een Museumkaart

Deze tentoonstelling is georganiseerd in samenwerking met de Hokkaido Shimibun Press, NHK (Japan Broadcasting Corporation), Hokkaido Museum of Modern Art, Tokyo Metropolitan Art Museum en The National Museum of Modern Art, Kyoto. Met speciale dank aan de leden van The Sunflower Collective.

KUNST OM NIET TE VERGETEN

NAOORLOGS WERK UIT EIGEN COLLECTIE

TOT EN MET 2 SEPTEMBER 2018

jck.nl/kunstonnietevergeten

joods
cultureel
kwartier

EEN REIS DIE 1000 JAAR MEEGAAT...

Het woud in Nieuw-Zeeland is weer veilig. Tenminste, als het aan deze Maori dames ligt. Vroeger trokken zij er zo op uit om hun stam en hun grond te verdedigen. Tegenwoordig gaan zij ook op pad om voor het bos te strijden. Maar dan samen met u.

U wordt meegenomen op een adembenemende tocht door het Urewera Regenwoud waarna u samen met deze Maori dames woudreuzen plant. Negen zelfs, die wel duizend jaar oud worden. Wandelen in het bos, maar dan heel anders. Met echte Nieuw-Zeelanders, net als wij; wij komen er immers vandaan en weten u precies die plaatsen te laten zien die u bij niemand anders te zien krijgt.

Exclusieve ontmoetingen maken een onmisbaar onderdeel uit van de rondreis die we voor u, en vooral met u, organiseren. Beleef Nieuw-Zeeland à la TravelEssence. In een rustig tempo, via plaatsen waar u zelf nooit gekomen zou zijn.

Onze lokale kennis maakt het verschil.

www.travelessence.nl | 030 272 5335

TRAVELESSENCE
Nieuw-Zeeland • Australië

WIJ MAKEN U ATTENT OP HET VOLGENDE:

Voordat u de goederen afhaalt dient de betaling binnen te zijn op onze bankrekening NL28FVLB0637264002 t.n.v. St. Derdengelden. Ook kunt u contant betalen, alsmede per pin of creditcard. Voor creditcards zijn wij helaas genoodzaakt kosten door te berekenen.

U wordt verzocht binnen vijf werkdagen na de veilingdag de aangekochte objecten af te halen (zie ook de veilingvoorwaarden). Niet afgehaalde goederen worden na vijf dagen in opslag gegeven op kosten van de koper. De kosten per object bedragen: transport € 10 / opslag € 5 per dag. Na vijf dagen is het slechts mogelijk goederen op afspraak af te halen.

Eventuele gebreken of restauraties van de aangeboden lots staan niet beschreven.

Indien u meer informatie wenst over de staat van een object, verzoeken wij u contact met ons op te nemen of een conditierapport op te vragen.

ALGEMENE VEILINGVOORWAARDEN

Deze voorwaarden zijn van toepassing op alle veilingen van Arts & Antiques Group v/h Glerum Kunst- en Antiekveilingen B.V. (hierna 'AAG' genoemd). Een ieder die aan de veiling deelneemt, geeft daarmee te kennen dat hij de toepasselijkheid van deze voorwaarden aanvaardt. De toepasselijkheid van deze voorwaarden wordt bij aanvang van de veiling aan de deelnemer kenbaar gemaakt.

In deze algemene veilingvoorwaarden wordt verstaan onder:

- a. Veiling: de verkoop bij opbod van de kavel in het openbaar;
- b. Kavel: de roerende zaak of samenstelling van roerende zaken onder één nummer geveild;
- c. Bod: door eenieder op een in de veiling aangeboden kavel geboden bedrag;
- d. Bieder: degene die in de veiling een bod uitbrengt;
- e. Koper: de bieder, aan wie een kavel wordt toegewezen;
- f. Toewijzing: de verklaring van de veilingmeester waardoor een bod wordt geaccepteerd en waardoor de koopovereenkomst tussen de inzender en de koper tot stand komt;
- g. Inzender: degene die aan AAG de kavel ter veiling heeft aangeboden;
- h. Hamerprijs: bedrag waarvoor de kavel door de veilingmeester aan de koper is toegewezen;
- i. Koopprijs: hamerprijs vermeerderd met een toeslag terzake van opgeld en BTW en, indien van toepassing, met verschuldigd volgrecht. Afhankelijk van de hoogte van het hamerbedrag wordt aan de koper opgeld in rekening gebracht als volgt:

Tot € 20.000	29,6% (incl. 21% BTW)
€ 20.001 - € 200.000	25% (incl. 21% BTW)
Vanaf € 200.001	20% (incl. 21% BTW)

In het opgeld is de daarover verschuldigde BTW verrekend.

ARTIKEL 1

1. Elk bod is onvoorwaardelijk en onherroepelijk.
2. Degene, die ter veiling een bod uitbrengt, wordt aangemerkt als bieder, ook als hij verklaart niet voor zichzelf te hebben geboden.
3. Indien een koper heeft geboden op last of voor rekening en risico van één of meerdere anderen is of zijn deze naast de koper hoofdelijk verbonden voor de op koper krachtens deze veilingvoorwaarden rustende verplichtingen.

ARTIKEL 2

1. AAG is gerechtigd de volgorde van de te veilen kavels te wijzigen, kavels samen te voegen dan wel te splitsen, één of meerdere kavels uit de veiling te nemen en tijdens de veiling over de kavels aanvullende of afwijkende informatie te verschaffen.
2. De veiling geschiedt in door de veilingmeester aan te geven steeds hogere biedstappen; door het uitbrengen van biedingen wordt het laatste bod automatisch verhoogd tot de volgende biedstap.
3. De veilingmeester heeft het recht, zonder opgave van redenen een bod niet als zodanig te erkennen en het bieden te doen voortgaan.
4. De veilingmeester is gerechtigd namens niet bij de veiling aanwezige gegadigden biedingen uit te brengen.
5. Het oordeel van de veilingmeester omtrent alles wat zich tijdens de veiling voordoet en omtrent de uitleg of toepassing van de Algemene Veilingvoorwaarden tijdens de zitting is - bij wijze van bindend advies - beslissend.

ARTIKEL 3

1. AAG staat er voor in, dat behoudens nadrukkelijke vermelding tijdens de veiling, elke kavel overeenstemt met de beschrijving ervan

in de catalogus.

2. Koper is gerechtigd ontbinding van de koop te vorderen en heeft recht op restitutie van de koopprijs, indien hij binnen 30 (dertig) dagen na de veiling deugdelijk aantoont dat de kavel zo ernstige gebreken vertoont of de verstrekte omschrijving zodanig onjuist is, dat indien deze gebreken of de onjuiste omschrijving aan de koper op het ogenblik van de veiling bekend waren geweest, hij van de koop zou hebben afgezien of slechts tegen een aanmerkelijk lagere prijs zou hebben gekocht.
3. Koper heeft voormeld recht niet indien het gebrek of de onjuistheid van de beschrijving tijdens de veiling is kenbaar gemaakt of na het moment van toewijzing is ontstaan.

ARTIKEL 4

1. Een kavel wordt verkocht en gaat over op de koper in de toestand waarin de kavel zich bevindt op het tijdstip van toewijzing.
2. Vanaf het moment van toewijzing is de kavel onmiddellijk en geheel voor rekening en risico van de koper.

ARTIKEL 5

1. De levering van de kavel aan de koper of diens gemachtigde vindt plaats nadat AAG de koopprijs heeft ontvangen.
2. De koopprijs dient uiterlijk binnen drie dagen na de veiling aan AAG te zijn voldaan, bij gebreke waarvan de koper vergoeding is verschuldigd van de kosten van vervoer, opslag en verzekering, benevens een rente, gelijk aan de wettelijke rente. Deze rente wordt berekend vanaf de datum der veiling tot de dag der algehele voldoening.
3. AAG heeft het recht om verkochte, niet afgehaalde goederen na vijf werkdagen op kosten van de koper in opslag te geven.
4. Indien de koper 30 (dertig) dagen na de veiling de koopprijs niet of niet volledig heeft voldaan, is hij in gebreke en is AAG gerechtigd onmiddellijk invorderingsmaatregelen te treffen, dan wel de koopovereenkomst als ontbonden te beschouwen en de kavel, hetzij openbaar, hetzij onderhands te verkopen.
5. De nalatige koper is aansprakelijk voor de door AAG tengevolge van de ontbinding en verkoop als hiervoor bedoeld geleden schade en heeft nimmer aanspraak op een meeropbrengst uit zodanige verkoop.
6. Alle kosten die AAG redelijkerwijs heeft moeten maken terzake van het niet nakomen door koper van enige verplichting voortvloeiende uit deze voorwaarden zijn voor rekening voor koper.

ARTIKEL 6

BTW wordt met toepassing van de z.g. margeregeling slechts in rekening gebracht over het opgeld en eventuele overige kosten. In de koopprijs zoals bedoeld in deze voorwaarden is BTW over het opgeld reeds ingegrepen. Kopers die daarvoor in aanmerking komen kunnen verzoeken ook de hamerprijs in de heffing van BTW te betrekken. Bij de kavels, die ter veiling zijn ingevoerd in de Europese Unie, wordt de hamerprijs steeds in de heffing van BTW betrokken; de betreffende kavels zijn in de veilingcatalogus aangeduid met (*).

ARTIKEL 7

1. Op de rechtsbetrekking tussen de koper(s) en AAG is Nederlands recht van toepassing.
2. Bij verschillen tussen de Nederlandse tekst en enige buitenlandse vertalingen van deze voorwaarden of van de veilingcatalogus is de Nederlandse tekst beslissend.

Veilinghuis AAG is een door de Federatie van Taxateurs, Makelaars en Veilinghouders geregistreerd veilingbedrijf.

Deze voorwaarden zijn gedeponereerd bij de Kamer van Koophandel en Fabrieken voor Amsterdam met ingang van 9 januari 2004 onder nr.: 27127302

Biedformulier

Bid form

501 - POST-WAR & CONTEMPORARY ART

501 - POST-WAR & CONTEMPORARY ART

Ondergetekende verklaart akkoord te zijn met de veilingvoorwaarden *The undersigned agrees to the conditions of sale*

Naam (dhr/mw) | Name (mr/mrs) _____

Adres | Address _____

Postcode | Code _____ Plaats | City/Country _____

Telefoon | Phone _____

Bankreferentie | Bank reference _____

E-mail _____

Handtekening | Signature _____

Lot no.	Omschrijving Description	Maximum bedrag Bid in €

Kopers wordt geadviseerd schriftelijke biedingen tijdig te versturen per fax 020 - 301 2960 of e-mail info@veilinghuisaag.com

Buyers are advised to send their absentee bids in time by fax +31 20 - 301 2960 or e-mail info@aagauctioneers.com

